

Aviva

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

**Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności
i kondycji finansowej**

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

na dzień 31 grudnia 2017 roku

Zawartość:

**Sprawozdanie z badania sprawozdania
o wypłacalności i kondycji finansowej**

przygotowane przez
PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

**Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji
finansowej**

przygotowane przez Aviva Towarzystwo
Ubezpieczeń na Życie S.A.

Aviva

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

SPRAWOZDANIE Z BADANIA SPRAWOZDANIA O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2017 roku

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.

Dla Zarządu i Rady Nadzorczej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Niniejsze sprawozdanie zawiera 8 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

	Strona
1. Ogólna charakterystyka Towarzystwa (dane identyfikujące Towarzystwo)	2
2. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	3
3. Informacje na temat innych wymogów prawa i regulacji	6
4. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.....	7

Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.

---

1. Ogólna charakterystyka Towarzystwa (dane identyfikujące Towarzystwo)

- a. Niniejsze sprawozdanie dotyczy spółki Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., zwanej dalej „Towarzystwem”.
- b. Siedzibą Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. jest Warszawa, ul. Inflancka 4B.
- c. Akt założycielski Towarzystwa sporządzono w formie aktu notarialnego w Kancelarii Notarialnej notariusza Piotra Soroki w Warszawie w dniu 20 maja 1992 r. i zarejestrowano w repertorium A pod numerem 182/92. W dniu 12 marca 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Towarzystwa do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000002561.
- d. Towarzystwo prowadzi działalność w oparciu o zezwolenie Ministra Finansów nr 6 z dnia 6 września 1991 r.
- e. Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Towarzystwu nadano numer NIP 526-02-09-975, a dla celów statystycznych numer REGON 010587003.
- f. Kapitał zakładowy Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 82.500 tys. zł i składał się z 41.250 akcji o wartości nominalnej 2 tys. zł każda. Kapitał własny na ten dzień wyniósł 1.506.052 tys. zł.
- g. Przedmiotem działalności Towarzystwa jest:
  - prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w dziale I (ubezpieczenia na życie),
  - wykonywanie czynności związanych z likwidacją szkód,
  - prowadzenie działalności reasekuracyjnej,
  - prowadzenie działalności gospodarczej związanej z inwestowaniem posiadanych funduszy w sposób dozwolony prawem polskim,
  - prowadzenie działalności agencyjnej, doradczej, konsultacyjnej dotyczącej wszelkich ubezpieczeń, lokat emerytalnych i innych spraw.
- h. Na dzień 31 grudnia 2017 r. członkami Zarządu Towarzystwa byli:

• Adam Uszpolewicz	Prezes Zarządu
• Maciej Jankowski	Pierwszy Wiceprezes Zarządu
• Paweł Pytel	Wiceprezes Zarządu
• Piotr Głowski	Wiceprezes Zarządu
• Ewa Jac	Członek Zarządu

2. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- a. Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w związku z badaniem sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Inflanckiej 4B. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało podpisane przez Zarząd Towarzystwa w dniu 13 kwietnia 2018 r.
- b. Badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Ul. Lecha Kaczyńskiego 14, wpisaną na listę firm audytorskich pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Bartłomieja Szawłowskiego (numer w rejestrze 12780). Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 14 grudnia 2017 r.
- c. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident są niezależni od Towarzystwa zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do przeprowadzania badań sprawozdań o wypłacalności i kondycji finansowej w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Towarzystwa zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie z dnia z dn. 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz. U. z 2017 r., poz. 1089) oraz w Rozporządzeniu UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158).
- d. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2017.1170 z dnia 26 maja 2017 r. z późn. zm.) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”) oraz tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z 17 stycznia 2015r., s.1) („Rozporządzenie”). Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
- e. Zadaniem biegłego rewidenta jest sporządzenie sprawozdania i wyrażenie opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej w oparciu o przeprowadzone badanie. Badanie przeprowadzono stosownie do wymogów art. 290 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską (Dz.U.2017.2284 z dnia 8 grudnia 2017 r.) („Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności”) oraz zgodnie z

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.

Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”).

- f. Na zakres badania miał wpływ przyjęty poziom istotności. Zgodnie z powyższymi standardami badania koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz skorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, a także przy formułowaniu stwierdzeń w raporcie i opinii biegłego rewidenta o tym sprawozdaniu.

Badanie zaprojektowane zostało w celu uzyskania wystarczającej pewności czy sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia. Zniekształcenia mogą powstać na skutek błędu lub oszustwa. Zniekształcenia są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na podstawie zawodowego osądu ustalono i udokumentowano progi ilościowe istotności, w tym ogólną istotność w odniesieniu do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jako całości. Progi te, wraz z czynnikami jakościowymi wpłynęły na określenie zakresu badania oraz na rodzaj, czas i zasięg procedur badania, a także na ocenę wpływu zniekształceń, zarówno indywidualnie, jak i łącznie na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w raporcie i opinii biegłego rewidenta wyrażane są z uwzględnieniem poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Sprawozdanie i opinia o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

- g. W toku badania uzyskano od Zarządu Towarzystwa żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia.
- h. Zarząd Towarzystwa złożył w dniu podpisania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej oświadczenie o prawidłowości sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.
- i. Niniejsze sprawozdanie zawierające opinię z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone wyłącznie dla celów określonych w art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i Rozporządzenia w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i jest przeznaczony do wyłącznego użytku i wykorzystania przez Zarząd i Radę Nadzorczą Towarzystwa w związku z realizacją obowiązków wynikających z tych przepisów. Niniejsze sprawozdanie zawierające opinię z badania nie może być reprodukowane, w całości lub fragmentach, opisywane lub
-

Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

**Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji
finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.**

---

powoływane, ani przekazane żadnej innej osobie, ani użyte w jakikolwiek inny sposób bez naszej uprzedniej pisemnej zgody, z wyjątkiem sytuacji wymaganych przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

3. Informacje na temat innych wymogów prawa i regulacji

Na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej biegły rewident informuje, że we wszystkich istotnych aspektach:

- a. Towarzystwo ustaliło wartość aktywów dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 15.978.304 tysiące złotych zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- b. Towarzystwo ustaliło wartość zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 1.328.287 tysięcy złotych zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- c. Towarzystwo ustaliło wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 9.945.838 tysięcy złotych zgodnie z art. 224–235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia;
- d. Towarzystwo obliczyło kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2017 r. w wysokości 1.878.521 tysięcy złotych zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia;
- e. Towarzystwo obliczyło minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2017 r. w wysokości 469.630 tysięcy złotych zgodnie z art. 271–275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia;
- f. Towarzystwo dokonało oceny jakości środków własnych oraz ustaliło wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 4.642.242 tysiące złotych i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 4.642.242 tysiące złotych zgodnie z art. 238 i art. 240–248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem IV w tytule I Rozporządzenia;
- g. Towarzystwo posiada dopuszczone środki własne na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 4.642.242 tysiące złotych, to jest w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności ustalony na ten dzień w kwocie 1.878.521 tysięcy złotych;
- h. Towarzystwo posiada dopuszczone podstawowe środki własne na dzień 31 grudnia 2017 r. w kwocie 4.642.242 tysiące złotych, to jest w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy ustalony na ten dzień w kwocie 469.630 tysięcy złotych;
- i. Towarzystwo przedstawiło kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w sprawozdaniach finansowych.

4. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Dla Zarządu i Rady Nadzorczej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Inflanckiej 4B („Towarzystwo”) na dzień 31 grudnia 2017 r., na które składa się: podsumowanie, opis działalności i wyników operacyjnych, opis systemu zarządzania, informacje dotyczące profilu ryzyka, informacje dotyczące wyceny aktywów oraz pasywów do celów wypłacalności oraz opis zarządzania kapitałem, wykazujący dopuszczone środki własne oraz kapitałowy wymóg wypłacalności („sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Odpowiedzialność Zarządu

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2017.1170 z dnia 26 maja 2017 r. z późn. zm.) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”) oraz tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z 17 stycznia 2015r., s.1) („Rozporządzenie”). Zarząd Towarzystwa jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do wymogów art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską oraz zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”). KSB nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jest sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz Rozporządzenia.

Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka, bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanych zasad rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. sporządzone na dzień **31 grudnia 2017 r.** zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i może nie być odpowiednie dla innych celów.

W imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 144.

Bartłomiej Szawłowski

Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 12780

Warszawa, 17 kwietnia 2018 r.

Aviva

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2017 roku

Spis treści

- Wstęp >
- A Działalność i wyniki operacyjne >
  - A.1 Działalność >
    - A.1.1 Nazwa i forma prawna zakładu >
    - A.1.2 Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem >
    - A.1.3 Dane Biegłego Rewidenta zakładu >
    - A.1.4 Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji zakładu >
    - A.1.5 Istotne linie biznesowe zakładu oraz istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność >
  - A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej >
  - A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) >
  - A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności >
- B System zarządzania
  - B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania >
    - B.1.1 Struktura organizacyjna >
    - B.1.2 Rada Nadzorcza >
    - B.1.3 Zarząd >
    - B.1.4 Alokacja odpowiedzialności i delegowanie uprawnień >
    - B.1.5 Struktura komitetów >
    - B.1.6 Zasady dotyczące wynagradzania >
  - B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji >
  - B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności >
    - B.3.1 Funkcja zarządzania ryzykiem >
    - B.3.2 System zarządzania ryzykiem >
    - B.3.3 Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności >
  - B.4 System kontroli wewnętrznej >
    - B.4.1 Funkcja zgodności z przepisami >
  - B.5 Funkcja audytu wewnętrznego >
  - B.6 Funkcja aktuarialna >
  - B.7 Outsourcing >
  - B.8 Wszelkie inne informacje >
- C Profil ryzyka >
  - C.1 Ryzyko aktuarialne >
  - C.2 Ryzyko rynkowe >
  - C.3 Ryzyko kredytowe >
  - C.4 Ryzyko płynności >
  - C.5 Ryzyko operacyjne >
  - C.6 Pozostałe istotne ryzyka >
  - C.7 Inne ważne informacje >
    - C.7.1 Wrażliwość pozycji kapitałowej Towarzystwa na poszczególne ryzyka >

- D Wycena do celów wypłacalności >
- D.1 Aktywa >
- D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe >
- D.3 Inne zobowiązania >
- D.4 Alternatywne metody wyceny >
- E Zarządzanie kapitałem >
- E.1 Środki własne >
- E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy >
- E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności >
- E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym >
- E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności
- F Informacje dodatkowe na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres porównawczy >

Szanowni Państwo,

Rok 2017 był dla Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. bardzo udany. Osiągnęliśmy jeden z najlepszych wyników finansowych w historii Towarzystwa, zwiększając zysk netto o 9% do 570 mln zł w 2017 roku z 524 mln zł rok wcześniej. Co ważne wzrost ten jest związany przede wszystkim z wynikiem na podstawowej działalności ubezpieczeniowej: wynik techniczny ubezpieczeń na życie poprawił się o 11% do 630 mln zł w 2017 roku z 569 mln zł rok wcześniej.

Wartość składki przypisanej brutto sięgnęła blisko 1 879 mln zł w 2017 roku wobec 1 934 mln zł rok wcześniej. Niewielki spadek sprzedaży wynika z ograniczenia sprzedaży niskomargowych produktów ze składką jednorazową. W zakresie produktów ze składką regularną, stanowiących główną część portfela Towarzystwa, odnotowaliśmy wzrost składki przypisanej brutto do 1 660 mln zł w 2017 roku wobec 1 639 mln zł rok wcześniej. W 2017 roku największy udział w portfelu Towarzystwa miała sprzedaż uniwersalnego ubezpieczenia na życie Nowa Perspektywa oraz ubezpieczeń grupowych.

Nowymi źródłami wzrostu były: ubezpieczenie z myślą o przyszłości dzieci, juniorGO, które zostało dobrze przyjęte przez klientów oraz wprowadzone w 2017 roku pierwsze ubezpieczenia na życie dostępne całkowicie online, Smart Life.

Z myślą o klientach Aviva upraszcza ofertę i język, a także wprowadza rozwiązania cyfrowe. Rozwijany jest serwis online MojaAviva, który daje klientom możliwość zarządzania posiadanymi polisami, odnowienia ubezpieczeń, zakupu nowych produktów z korzystnymi rabatami, a także skorzystania z ofert partnerów zewnętrznych. Dzięki odpowiedniemu wyposażeniu naszych agentów już 90% wniosków o indywidualne ubezpieczenia na życie otrzymujemy elektronicznie, a ponad połowę akceptujemy w ramach automatycznej oceny ryzyka. Rok 2018 ma być ostatnim, w którym stosujemy formularze papierowe. Od grudnia 2017 roku pracuje z nami pierwszy robot, który przyspiesza żmudne procesy operacyjne.

W 2017 roku przeprowadziliśmy udaną kampanię społeczną i promocyjną „Wiem, czym oddycham”, która wyróżniła naszą markę, zwiększyła świadomość w zakresie szkodliwości smogu, a także skierowała uwagę na ubezpieczenia dodatkowe Poważne Zachorowanie, dołączane do polis na życie. Z początkiem 2018 roku Aviva opublikowała również pierwszy raport społeczny „Aviva, społeczna z natury” dostępny na aviva.pl

Zapraszam Państwa do lektury tegorocznego sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., które podsumowuje zarówno bardzo dobrą kondycję Towarzystwa w obszarze prowadzonej działalności ubezpieczeniowej, jak również prezentuje strukturę organizacyjną i procesy gwarantujące wysoką jakość oferowanych produktów ubezpieczeniowych kierowanych do naszych klientów.

Adam Uszpolewicz

Adam Uszpolewicz
Prezes Zarządu

Zastosowane definicje i skróty

A

AI – Aviva Investors Poland TFI S.A.

Akt delegowany – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku, uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Aviva PTE – Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK S.A.

Aviva TUnŻ – Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

C

CCO – Chief Compliance Officer, Osoba nadzorująca kluczową funkcję ds. zgodności z przepisami

CEO – Chief Executive Officer, Prezes Zarządu

CRO – Chief Risk Officer, Członek Zarządu nadzorujący Departament Zarządzania Ryzykiem

D

Dyrektywa Wyplacalność II - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

K

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego

Komitet ALCO – Komitet zarządzania aktywami i pasywami

Komitet ORC – Operational Risk Committee, Komitet ryzyka operacyjnego

Komitet UPP – Komitet underwritingu, produktu i wyceny

M

MCR – Minimalny kapitałowy wymóg

O

ORSA – Own Risk and Solvency Assessment, Własna Ocena Ryzyka i Wyplacalności

R

Raport SFCR – Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Q

QRT – raportowanie ilościowe w ramach Wyplacalność II

S

SCR – Kapitałowy wymóg wypłacalności

T

Towarzystwo – Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

U

UFK – Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy

Usługi EEIG – usługi wsparcia i rozwoju biznesu

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Dz. U. z 2017 roku, poz. 1170, z późniejszymi zmianami

Ustawa o rachunkowości – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, Dz.U. z 2016 r., poz. 1047, z późniejszymi zmianami

W

Wyplacalność II – Dyrektywa Wyplacalność II

Wstęp

Działalność i wyniki operacyjne

Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. działa na polskim rynku od 1992 roku i należy do największych instytucji finansowych w kraju. Aviva TUnŻ jest jednym z pionierów nowoczesnych ubezpieczeń na życie i zarazem liderów tego rynku w Polsce. Towarzystwo obsługuje 600 tys. klientów i zarządza aktywami powierzonymi przez klientów o wartości ponad 13 mld zł.

Aviva TUnŻ należy do międzynarodowej Grupy Kapitałowej Aviva plc, która jest jedną z największych grup ubezpieczeniowych w Europie i jest liderem rynku w Wielkiej Brytanii. Obsługuje 33 mln klientów w 16 krajach Europy, Azji i Ameryki Północnej. Aviva w Polsce, poza ubezpieczeniami na życie, poprzez pozostałe spółki oferuje produkty emerytalne, inwestycyjne oraz ubezpieczenia majątkowe dla firm i klientów indywidualnych. Grupa Aviva w Polsce obsługuje 3,5 mln klientów i zarządza aktywami powierzonymi przez klientów o wartości ponad 50 mld zł.

Akcjonariuszami Towarzystwa są: Aviva Group Holdings Ltd (90 % akcji) i Bank Zachodni WBK S.A. (10 % akcji).

Wyniki osiągnięte w 2017 roku potwierdzają mocną i stabilną pozycję Towarzystwa na rynku ubezpieczeń na życie. Wynik techniczny Towarzystwa za 2017 rok wyniósł 630 119 tys. zł i był o 60 975 tys. zł wyższy (10,7%) w porównaniu do 569 144 tys. zł w 2016 roku. Jest to związane przede wszystkim z wyższymi przychodami z tytułu zarządzania aktywami, wynikającymi z wzrostu wartości zarządzanych przez Towarzystwo ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, jak również poprawą wyniku z działalności lokacyjnej dla inwestycji na rachunek własny, co w obu przypadkach związane jest z dobrą koniunkturą rynkową. Poprawę również odnotowano w zakresie wyniku underwritingowego (stanowiącego różnicę między pobranymi opłatami za ryzyko a odszkodowaniami i świadczeniami wypłacanymi ze środków własnych Towarzystwa). Te same czynniki stoją za wzrostem zysku netto o 45 127 tys. zł (8,6%) do 569 579 tys. zł w roku 2017 w porównaniu do 524 452 tys. zł zysku netto wypracowanego w 2016 roku.

Wartość składki przypisanej brutto sięgnęła blisko 1 879 mln zł w 2017 roku wobec 1 934 mln zł rok wcześniej. Niewielki spadek sprzedaży wynika z ograniczenia sprzedaży niskomarginalnych produktów ze składką jednorazową. W zakresie produktów ze składką regularną, stanowiących główną część portfela Towarzystwa, odnotowaliśmy wzrost składki przypisanej brutto do 1 660 mln zł w 2017 roku wobec 1 639 mln zł rok wcześniej. W 2017 roku największy udział w portfelu Towarzystwa miała sprzedaż uniwersalnego ubezpieczenia na życie Nowa Perspektywa oraz ubezpieczeń grupowych.

Wynik na podstawowej działalności ubezpieczeniowej jest wyrazem realizacji strategii Towarzystwa, w której centrum jest klient i dostosowana do jego potrzeb oferta, dystrybucja oraz obsługa. Realizacja strategii możliwa jest dzięki pracownikom i tworzonej przez nich kulturze organizacyjnej, skutecznemu systemowi zarządzania oraz efektywnym procesom.

System zarządzania

System zarządzania Towarzystwem oparty jest o strukturę organizacyjną wspierającą cele strategiczne i działania podejmowane przez Towarzystwo. Za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa odpowiada Zarząd. Członkowie Zarządu stoją na czele departamentów, które są głównymi jednostkami organizacyjnymi Towarzystwa. System zarządzania jest ponadto wspierany przez strukturę komitetów, z których najważniejsze obejmują Komitety przy Radzie Nadzorczej (Komitet Audytu i Komitet Ryzyka) oraz Komitety Zarządcze (Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, Komitet Underwritingu, Produktu i Wyceny oraz Komitet Ryzyka Operacyjnego).

W strukturze organizacyjnej zostały wyodrębnione 4 kluczowe dla

systemu zarządzania funkcje: funkcja zarządzania ryzykiem, funkcja zgodności z przepisami, funkcja audytu wewnętrznego i funkcja aktuarialna. Towarzystwo wdrożyło procesy zarządzania ryzykiem w tym proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności.

Towarzystwo posiada pisemne zasady dotyczące zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz outsourcingu. W 2017 roku nie zostały zidentyfikowane istotne zmiany w systemie zarządzania lub w obszarze, którego wyżej wymienione zasady dotyczą. Dokumentacja opisująca wymagane elementy systemu zarządzania jest regularnie przeglądana i aktualizowana, aby zapewnić jej adekwatność w stosunku do bieżącej działalności Towarzystwa. W ciągu 2017 roku rewizji podlegały zarówno procesy biznesowe, jak również opisująca je dokumentacja. Weryfikacja ta wynikała z przygotowania do wdrożenia nowych regulacji prawnych obejmujących w szczególności nowe wymogi w zakresie dystrybucji, ochrony danych osobowych, przeciwdziałania praniu pieniędzy czy kluczowych informacji o ubezpieczeniowych produktach inwestycyjnych.

Wypłacalność

Największy udział w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa ma ryzyko aktuarialne, w tym przede wszystkim ryzyko rezygnacji z umów. Drugą największą kategorię ryzyka stanowi ryzyko rynkowe, którego najistotniejsze komponenty stanowią ryzyko cen akcji oraz ryzyko stopy procentowej. Pozostałe kategorie ryzyk uwzględnionych w kapitałowym wymogu wypłacalności (kredytowe, operacyjne) są znacznie mniej istotne.

Towarzystwo regularnie przeprowadza testy warunków skrajnych i analizy scenariuszowe w odniesieniu do pozycji kapitałowej i płynnościowej. Przeprowadzone testy stresu na bazie wymogów Wypłacalność II nie wpływają istotnie na wskaźnik pokrycia wymogu kapitałowego, który w każdym scenariuszu utrzymuje się na poziomie powyżej 200%.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 1 878 521 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 4 642 242 tys. zł, co odpowiada wskaźnikowi pokrycia na poziomie 247% (217% w przypadku uwzględnienia dywidendy w wysokości zysku netto za rok 2017), natomiast na analogiczny dzień roku poprzedniego kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 1 771 484 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 3 946 332 tys. zł (wartość na podstawie ostatecznego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za 2016 rok złożonego do Komisji Nadzoru Finansowego; w sprawozdaniu tym, w związku z przyjętą przez Radę Nadzorczą Towarzystwa uchwałą w sprawie rekomendacji co do wypłaty dywidendy, środki własne Towarzystwa zostały pomniejszone o wartość przewidywanej dywidendy) co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 223%. Jest to poziom wyższy lub porównywalny do największych grup ubezpieczeniowych świata objętych analogicznymi wymogami wypłacalności jak Towarzystwo. Oznacza to mocną pozycję kapitałową Towarzystwa i bardzo wysoki poziom bezpieczeństwa dla jego klientów.

Wzrost środków własnych na 31 grudnia 2017 roku o 695 910 tys. zł w porównaniu z analogicznym dniem roku poprzedniego wynika z następujących przyczyn, przede wszystkim z:

- Zysku na istniejącym portfelu wycenionym zgodnie z metodologią Wypłacalność II (na pozycję tę składa się 'odwijanie' marginesu ryzyka oraz dyskonta wbudowanego w wycenę zobowiązań, jak również odchylenia między założeniami przyjętymi do wyceny zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia a realizacją w okresie) na kwotę 209 446 tys. zł,
- Wpływu zmian założeń do wyceny zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia (głównie zmiana krzywej stóp procentowych) na kwotę 132 977 tys. zł,
- Wartości nowego biznesu w kwocie 184 321 tys. zł,
- Dywidend i zmiany wyceny jednostek podporządkowanych na kwotę 170 136 tys. zł.

Pozostałe informacje

Niniejsze sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane zgodnie z podejściem samodzielnym.

Wszystkie dane finansowe zostały sporządzone w tysiącach złotych, o ile nie jest wskazane inaczej.

A Działalność i wyniki operacyjne

A.1 Działalność

- A.1.1 Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem
- A.1.2 Nazwa i forma prawna zakładu
- A.1.3 Dane Biegłego Rewidenta Zakładu
- A.1.4 Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji zakładu
- A.1.5 Istotne linie biznesowe zakładu oraz istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

A Działalność i wyniki operacyjne

A.1 Działalność

A.1.1 Nazwa i forma prawna zakładu

Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. jest spółką akcyjną z udziałem kapitału zagranicznego, z siedzibą w Warszawie przy ulicy Inflanckiej 4b.

A.1.2 Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem

Organem nadzoru, odpowiedzialnym za nadzór finansowy nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego, z siedzibą w Warszawie przy ulicy Plac Powstańców Warszawy 1.

A.1.3 Dane Biegłego Rewidenta Zakładu

Biegłym Rewidentem Towarzystwa jest PricewaterhouseCoopers sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Lecha Kaczyńskiego 14, 00-638 Warszawa, wpisany na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. Kluczowym biegłym rewidentem Towarzystwa jest Bartłomiej Szawłowski, wpisany na listę Polskiej Izby Biegłych Rewidentów pod numerem 12780.

A.1.4 Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji zakładu

Akcjonariuszami Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. są:

- Aviva Group Holdings Ltd - 90% akcji,
- Bank Zachodni WBK S.A. - 10% akcji.

Towarzystwo należy do grupy kapitałowej Aviva plc.

Poniższy schemat prezentuje uproszczoną strukturę grupy kapitałowej Aviva plc oraz Towarzystwa i podmiotów bezpośrednio powiązanych z nim kapitałowo.

A.1.5 Istotne linie biznesowe zakładu oraz istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność

Podstawowym przedmiotem działalności Towarzystwa jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie:

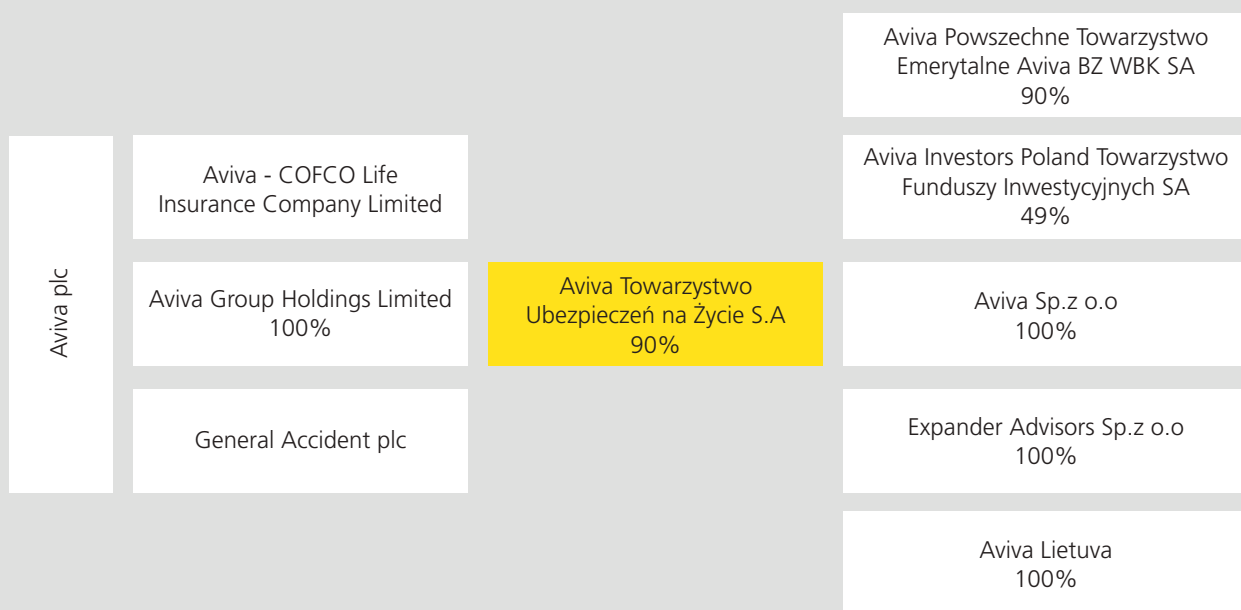
- Ubezpieczenia na życie,
- Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe,
- Ubezpieczenia rentowe,
- Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, będące uzupełnieniem wyżej wymienionych grup ubezpieczeń.

Dla celów sprawozdawczości zgodnie z założeniami dyrektywy Wyplacalność II, implementowanymi do polskiego porządku prawnego w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, działalność Towarzystwa jest zaklasyfikowana w ramach następujących linii biznesowych:

1. Linie biznesowe związane z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna):
  - Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów.
2. Linie biznesowe związane z ubezpieczeniami na życie:
  - Ubezpieczenia zdrowotne,
  - Ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
  - Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym,
  - Pozostałe ubezpieczenia na życie.

Linie biznesowe Wyplacalność II stosuje się na potrzeby kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego, oraz raportowania ilościowego w zakresie składek, odszkodowań, kosztów i rezerw techniczno – ubezpieczeniowych.

Obszarem geograficznym właściwym dla prowadzonej działalności ubezpieczeniowej jest Rzeczpospolita Polska.

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Towarzystwo stosuje zasady rachunkowości i sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie przepisami. Stąd też, poniższe dane finansowe przedstawione są zgodnie z zasadami ujmowania i wyceny składników rachunku zysków i strat określonymi w Ustawie o rachunkowości.

Towarzystwo jest jednym z liderów rynku ubezpieczeń na życie i wyniki osiągnięte w 2017 roku potwierdzają jego mocną i stabilną pozycję. Wynik na podstawowej działalności ubezpieczeniowej jest wyrazem realizacji strategii Towarzystwa, w której centrum jest klient i dostosowana do jego potrzeb oferta, dystrybucja oraz obsługa. Realizacja strategii możliwa jest dzięki pracownikom i tworzonej przez nich kulturze organizacyjnej, skutecznemu systemowi zarządzania oraz efektywnym procesom.

Wynik techniczny za 2017 rok wyniósł 630 119 tys. zł i był o 60 975 tys. zł wyższy (10,7%) w porównaniu do 569 144 tys. zł w 2016 roku. Wzrost wyniku technicznego związany jest przede wszystkim z:

- Wyższymi o 25 454 tys. zł opłatami z tytułu zarządzania aktywami, wynikającymi ze wzrostu wartości zarządzanych przez Towarzystwo ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, co z kolei związane jest z dobrą koniunkturą rynkową,
- Wyższym o 22 559 tys. zł wyniku z działalności lokacyjnej dla inwestycji na rachunek własny (tj. inwestycji innych niż: lokaty w jednostki podporządkowane i lokaty, gdzie ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający), wynikającym ponownie z utrzymującej się dobrej koniunktury rynkowej,
- Wzrostem o 17 483 tys. zł wyniku underwritingowego (tj. różni-

cy pomiędzy pobranymi opłatami za ryzyko a kosztem odszkodowań i świadczeń wypłacanych ze środków własnych Towarzystwa), co związane jest z rozwojem portfela ubezpieczeń Nowa Perspektywa oraz ubezpieczeń dodatkowych, jak również rozwojem portfela ubezpieczeń grupowych.

Ponadto, inne mniejsze elementy wzrostowe, równoważą efekt zmiany kosztów administracyjnych o 21 620 tys. zł (21,8%).

W 2017 roku Towarzystwo wypracowało zysk netto na poziomie 569 579 tys. zł, co oznacza wzrost o 45 127 tys. zł (8,6%) w porównaniu do 524 452 tys. zł zysku netto wypracowanego w 2016 roku. Wpływ na zmianę wyniku netto miał, przede wszystkim, opisany powyżej wzrost wyniku technicznego, skorygowany o związany z tym wzrost podatku dochodowego od osób prawnych.

Jednakże również inne składowe wyniki ogólnego rachunku zysków i strat, uległy zmianom, z tym że ich wpływ częściowo się kompensuje. Z jednej strony Towarzystwo odnotowało wzrost przychodów z lokat, przeniesionych z rachunku technicznego o 13 007 tys. zł, do poziomu 132 251 tys. zł, wobec 119 244 tys. zł w roku poprzednim, co związane jest z wyższymi przychodami od jednostek podporządkowanych. Z drugiej strony pozostałe koszty operacyjne wzrosły o 42%, czyli 24 412 tys. zł do poziomu 81 936 tys. zł. Związane jest to głównie z rezerwą na podatek VAT od usług EEIG związany w 2017 w kwocie 17 322 tys. zł oraz wzrostem obciążeń z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych o 10 166 tys. zł.

Poniżej przedstawione są podstawowe pozycje przychodów i kosztów z działalności ubezpieczeniowej:

2017	Składki przypisane brutto	Udział zakładów reasekuracji	Odszkodowania i świadczenia	Udział zakładu reasekuracji	Koszty poniesione	Pozostałe koszty
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	226 469	7 979	78 754	5 039	57 203	
Ubezpieczenia zdrowotne	198 381	37	53 449	80	52 797	
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	273 605		283 586		52 322	
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	1 049 574	2 047	928 725	669	200 713	
Pozostałe ubezpieczenia na życie	131 314	2 232	55 033	195	36 250	
Razem	1 879 343	12 295	1 399 548	5 983	399 284	2 657

2016	Składki przypisane brutto	Udział zakładów reasekuracji	Odszkodowania i świadczenia	Udział zakładu reasekuracji	Koszty poniesione	Pozostałe koszty
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	203 305	7 394	75 735	8 495	59 926	
Ubezpieczenia zdrowotne	185 072	67	53 072		43 383	
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	283 749		295 024		54 629	
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	1 134 151	1 830	926 750	645	186 520	
Pozostałe ubezpieczenia na życie	127 889	2 371	55 181	2 006	27 918	
Razem	1 934 166	11 663	1 405 761	11 146	372 376	5 034

Składka przypisana brutto wyniosła w 2017 roku 1 879 343 tys. zł co wobec 1 934 166 tys. w 2016 roku oznacza spadek o 54 823 tys. zł (2,8%). Towarzystwo odnotowała spadek w zakresie umów ze składką jednorazową, o 75 822 tys. zł (26%) w porównaniu do roku poprzedniego. Składka opłacana okresowo wzrosła w 2017 roku o 20 999 tys. zł do poziomu 1 659 971 tys. zł (wzrost o 1,3%).

Wartość odszkodowań i świadczeń obejmuje zarówno kwoty wypłacone w związku ze zdarzeniami objętymi ochroną ubezpieczeniową, jak również wypłaty wartości (wypłaty środków zgromadzonych przez ubezpieczających w ramach ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych). Odszkodowania w 2017 roku pozostały na podobnym poziomie do roku 2016. Wartość odszkodowań i świadczeń wypłaconych ze środków własnych Towarzystwa w związku ze zdarzeniami objętymi ochroną ubezpieczeniową wyniosła 238 809 tys. zł w 2017 roku wobec 238 790 tys. zł w 2016 roku.

Koszty poniesione obejmują koszty akwizycji, koszty administracyjne, koszty likwidacji szkód, koszty działalności lokacyjnej, koszty techniczne pomniejszone o otrzymane prowizje reasekuracyjne oraz udziały w zyskach reasekuratorów. Dominujący wpływ na zmianę kosztów poniesionych mają koszty administracyjne, które w 2017 roku wyniosły 120 905 tys. zł, co oznacza wzrost o 21 620 tys. zł (22%) w porównaniu do 99 285 tys. zł w roku ubiegłym. Koszty akwizycji utrzymały się na podobnym poziomie 257 977 tys. zł w 2017 roku.

Poniżej przedstawione jest uzgodnienie podstawowych pozycji przychodów i kosztów z działalności ubezpieczeniowej do zysku netto za rok:

Uzgodnienie do zysku netto	2017	2016
Składki przypisane brutto	1 879 343	1 934 166
Udział zakładów reasekuracji	12 295	11 663
Odszkodowania i świadczenia brutto	1 399 548	1 405 761
Udział zakładu reasekuracji	5 983	11 146
Koszty	401 941	377 409
Przychody z lokat netto	1 429 059	859 711
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	25	41
Zmiany stanu innych rezerw techniczno - ubezpieczeniowych na udziale własnym	737 372	321 448
Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	883	394
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do rachunku ogólnego	-132 251	-119 244
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	630 119	569 144
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	132 251	119 244
Pozostałe przychody operacyjne	6 496	2 205
Pozostałe koszty operacyjne	81 936	57 524
Zysk z działalności operacyjnej	686 930	633 069
Zysk brutto	686 930	633 069
Podatek dochodowy	117 351	108 618
Zysk netto	569 579	524 452

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Portfel inwestycyjny Towarzystwa składa się z dwóch podstawowych części:

- Lokaty ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (UFK) związane z umowami ubezpieczenia, gdy ryzyko inwestycyjne lokaty ponosi ubezpieczający. Lokaty UFK dokonywane są zgodnie z polityką inwestycyjną określoną i opisaną odrębnie dla każdego ubezpieczeniowego funduszu kapitałowego. Aviva TUnŻ oferuje szerokie spektrum ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych reprezentujących zróżnicowane strategie inwestycyjne i profile ryzyka, począwszy od funduszy bezpiecznych inwestujących środki w instrumenty rynku pieniężnego po fundusze związane z wyższym ryzykiem jak fundusze akcyjne. Sposób alokacji środków pomiędzy poszczególne UFK zależy od indywidualnej decyzji klienta. Klienci mają możliwość zmiany alokacji zarówno w przypadku nowo wpłacanych składek, jak również dla dotychczas zgromadzonych środków.
- Lokaty inne niż związane z UFK (a więc lokaty stanowiące pokrycie zobowiązań innych niż wynikające z umów ubezpieczenia, gdy ryzyko inwestycyjne lokaty ponosi ubezpieczający oraz lokaty niestanowiące pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Towarzystwa) dokonywane są w taki sposób, aby osiągnąć jak największy stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności, przy jednoczesnym zachowaniu płynności środków. Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku 45% tych środków lokowana jest bezpośrednio w dłużne papiery wartościowe i lokaty terminowe (z czego 85% stanowią obligacje rządowe i samorządowe, 6% lokaty terminowe a pozostałe 9% obligacje korporacyjne). Pozostała część lokowana jest w jednostki uczest-

nictwa funduszy inwestycyjnych (z czego około 72% stanowią bezpieczne fundusze rynku pieniężnego i obligacyjne a 28% fundusze akcyjne i inne).

Zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości Towarzystwo zalicza do lokat również inwestycje w jednostkach podporządkowanych, które utrzymywane są w związku realizacją strategii Grupy Aviva w Polsce i są zarządzane analogicznie. W związku z tym nie jest zasadne analizowanie tych inwestycji w perspektywie stopy zwrotu. Informacja na temat wyniku inwestycyjnego z jednostek podporządkowanych została uwzględniona w celu umożliwienia uzgodnienia do wartości wykazanych w punkcie A.2.

Działalność inwestycyjna Towarzystwa w roku 2017 oraz w okresie porównawczym kształtowała się następująco:

Działalność lokacyjna	2017	2016
Przychody z lokat	307 725	281 742
Niezrealizowane zyski z lokat	1 162 087	754 572
Koszty działalności lokacyjnej	23 124	138 612
Niezrealizowane straty na lokatach	29 578	49 320
Dochody z działalności lokacyjnej	1 417 111	848 381
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	15 874	13 616
Dochody z działalności lokacyjnej razem	1 432 986	861 997

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczące aktywów na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres porównawczy, w podziale na grupy aktywów:

2017	Stan aktywów na 31.12.17	Średni stan aktywów w roku	Wynik inwestycyjny	Stopa zwrotu
Jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych oraz pozostałe lokaty	834 578	807 784	77 856	9,6%
Dłużne papiery wartościowe	633 937	594 836	19 302	3,2%
Lokaty terminowe	38 063	98 733	954	0,9%
Lokaty UFK	13 495 535	13 137 204	1 198 818	9,0%
Razem	15 002 113	14 638 558	1 296 930	8,8%
Jednostki powiązane			132 129	
Przychody z lokat	15 002 113	14 638 558	1 429 059	-
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej ujęte w pozycji Koszty poniesione	-	-	11 947	-
Dochody z działalności lokacyjnej			1 417 111	

2016	Stan aktywów na 31.12.16	Średni stan aktywów w roku	Wynik inwestycyjny	Stopa zwrotu
Jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych oraz pozostałe lokaty	780 989	828 694	63 354	7,6%
Dłużne papiery wartościowe	555 736	669 484	8 073	1,2%
Lokaty terminowe	159 404	135 831	783	0,5%
Lokaty UFK	12 778 873	12 621 143	670 053	5,2%
Razem	14 275 002	14 255 151	742 262	5,1%
Jednostki powiązane			117 449	
Przychody z lokat	14 275 002	14 255 151	859 711	-
Pozostałe koszty działalności lokacyjnej ujęte w pozycji Koszty poniesione	-	-	11 330	-
Dochody z działalności lokacyjnej			848 381	

W kolejnych tabelach przedstawiono dodatkowo informacje na temat wartości aktywów netto poszczególnych ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych oferowanych przez Towarzystwo oraz rocznych stóp zwrotu osiągniętych przez te fundusze.

UFK	Stan aktywów na dzień 31.12.2017	Stopa zwrotu
Fundusz Gwarantowany	3 292 635	1,4%
Fundusz Stabilnego wzrostu	145 040	5,2%
Fundusz Zrównoważony	1 662 521	11,8%
Fundusz Międzynarodowy	2 045 561	7,3%
Fundusz Akcji	285 225	17,9%
Fundusz Dynamiczny	617 191	17,9%
Fundusz Pieniężny	1 847 528	2,1%
Fundusz Obligacji PPE	57 236	3,1%
Fundusz Stabilnego Wzrostu PPE	441 480	6,8%
Fundusz Zrównoważony PPE	237 097	12,7%
Fundusz Akcji PPE	143 923	18,8%
Fundusz IKE Stabilnego wzrostu	999 618	4,4%
Fundusz IKE Dynamiczny	10 529	17,0%
Fundusz Dynamiczny Aktywnej Selekcji	12 908	6,5%
Fundusz Zrównoważony Aktywnej Selekcji	343 093	5,6%
Fundusz Stabilny Aktywnej Selekcji	270 033	4,8%
Fundusz Gwarancji Zysku	415 371	1,1%
Fundusz Dłużny Aktywnej Selekcji	386 144	3,3%
Fundusz Spółek Dywidendowych	113 823	12,3%
Aviva UFK Aviva Investors Akcji Europy Wschodzącej	371	-2,8%
Aviva UFK Aviva Investors Małych Spółek	1 721	-4,0%
Aviva UFK Aviva Investors Polskich Akcji	6 932	12,0%
Aviva UFK Aviva Investors Dłużnych Papierów Korporacyjnych	11 751	3,2%
Aviva UFK Aviva Investors Obligacji	2 986	3,0%
Aviva UFK Aviva Investors Obligacji Dynamiczny	25 721	4,3%
Aviva UFK Aviva Investors Depozyt Plus	5 645	1,9%
Aviva UFK Aviva Investors Akcji Rynków Wschodzących	614	3,1%
Aviva UFK Aviva Investors Aktywnej Alokacji	27 596	7,4%
Aviva UFK Quercus Turcja	966	21,0%
Aviva UFK Quercus Rosja	1 441	1,5%
Aviva UFK NN (L) Globalny Długu Korporacyjnego	5 157	4,3%
Aviva UFK NN (L) Globalny Spółek Dywidendowych	5 459	1,9%
Aviva UFK NN (L) Nowej Azji	12 031	27,9%
Aviva UFK Skarbiec Globalny Małych i Średnich Spółek	761	33,4%
Aviva UFK Skarbiec Spółek Wzrostowych	1 975	38,3%
Aviva UFK Skarbiec Akcja	9 093	25,4%
Aviva UFK Skarbiec Obligacja	839	5,7%
Aviva UFK Skarbiec Depozytowy	1 673	4,2%
Aviva UFK Skarbiec Rynków Surowcowych	621	-2,3%
Aviva UFK Noble Fund Akcji Małych i Średnich Spółek	750	13,5%
Aviva UFK Noble Fund Akcji	1 870	21,3%
Aviva UFK Noble Fund Timingowy	641	13,1%
Aviva UFK PZU Akcji Małych i Średnich Spółek	603	-1,6%
Aviva UFK PZU Akcji Krakowiak	1 195	9,2%
Aviva UFK PZU Energia Medycyna Ekologia	159	3,2%
Aviva UFK PZU Papierów Dłużnych POLONEZ	5 323	2,9%
Aviva UFK Investor Turcja	3 310	12,1%
Aviva UFK Investor Gold Otwarty	617	0,8%
Aviva UFK UniAkcje Sektory Wzrostu	1 315	14,6%
Aviva UFK UniKorona Akcje	2 147	18,1%
Aviva UFK UniObligacje Aktywne	2 330	5,4%
Aviva UFK Quercus Agresywny	5 503	8,5%
Aviva UFK Aviva Investors Multi-Strategy Target Return Fund	19 464	-1,7%

UFK	Stan aktywów na dzień 31.12.2016	Stopa zwrotu
Fundusz Gwarantowany	3 364 549	0,8%
Fundusz Stabilnego wzrostu	141 202	1,3%
Fundusz Zrównoważony	1 576 172	5,5%
Fundusz Międzynarodowy	1 882 085	-0,9%
Fundusz Akcji	287 518	9,9%
Fundusz Dynamiczny	531 734	9,9%
Fundusz Pieniężny	1 630 455	0,7%
Fundusz Obligacji PPE	49 546	-0,9%
Fundusz Stabilnego Wzrostu PPE	396 508	2,4%
Fundusz Zrównoważony PPE	200 151	6,3%
Fundusz Akcji PPE	113 241	10,7%
Fundusz IKE Stabilnego wzrostu	1 016 657	-0,1%
Fundusz IKE Dynamiczny	9 689	9,1%
Fundusz Dynamiczny Aktywnej Selekcji	10 974	10,2%
Fundusz Zrównoważony Aktywnej Selekcji	320 451	6,3%
Fundusz Stabilny Aktywnej Selekcji	235 793	4,2%
Fundusz Gwarancji Zysku	339 998	1,0%
Fundusz Dłużny Aktywnej Selekcji	390 027	1,2%
Fundusz Spółek Dywidendowych	89 413	12,0%
Aviva UFK Aviva Investors Akcji Europy Wschodzącej	136	6,9%
Aviva UFK Aviva Investors Małych Spółek	16 876	9,0%
Aviva UFK Aviva Investors Polskich Akcji	3 200	11,8%
Aviva UFK Aviva Investors Dłużnych Papierów Korporacyjnych	11 546	4,2%
Aviva UFK Aviva Investors Obligacji	3 770	-0,2%
Aviva UFK Aviva Investors Obligacji Dynamiczny	39 430	2,5%
Aviva UFK Aviva Investors Depozyt Plus	8 380	0,4%
Aviva UFK Aviva Investors Akcji Rynków Wschodzących	727	8,7%
Aviva UFK Aviva Investors Aktywnej Alokacji	15 949	2,0%
Aviva UFK Quercus Turcja	277	-3,9%
Aviva UFK Quercus Rosja	1 358	56,2%
Aviva UFK NN (L) Globalny Długu Korporacyjnego	6 302	16,0%
Aviva UFK NN (L) Globalny Spółek Dywidendowych	4 657	11,4%
Aviva UFK NN (L) Nowej Azji	13 249	1,2%
Aviva UFK Skarbiec Globalny Małych i Średnich Spółek	452	1,8%
Aviva UFK Skarbiec Spółek Wzrostowych	265	3,1%
Aviva UFK Skarbiec Akcja	3 352	10,9%
Aviva UFK Skarbiec Obligacja	113	0,2%
Aviva UFK Skarbiec Depozytowy	2 451	1,1%
Aviva UFK Skarbiec Rynków Surowcowych	1 445	8,5%
Aviva UFK Noble Fund Akcji Małych i Średnich Spółek	1 112	9,3%
Aviva UFK Noble Fund Akcji	2 311	5,5%
Aviva UFK Noble Fund Timingowy	362	4,7%
Aviva UFK PZU Akcji Małych i Średnich Spółek	592	15,4%
Aviva UFK PZU Akcji Krakowiak	1 450	10,6%
Aviva UFK PZU Energia Medycyna Ekologia	924	-22,3%
Aviva UFK PZU Papierów Dłużnych POLONEZ	7 624	-2,0%
Aviva UFK Investor Turcja	4 660	-6,6%
Aviva UFK Investor Gold Otwarty	524	13,1%
Aviva UFK UniAkcje Sektory Wzrostu	4 129	14,8%
Aviva UFK UniKorona Akcje	354	11,3%
Aviva UFK UniObligacje Aktywne	856	0,2%
Aviva UFK Quercus Agresywny	7 548	9,1%
Aviva UFK Aviva Investors Multi-Strategy Target Return Fund	26 333	1,4%

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Towarzystwo nie prowadzi innych istotnych rodzajów działalności poza wymienionymi powyżej.

B System zarządzania

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

- B.1.1 Struktura organizacyjna
- B.1.2 Rada Nadzorcza
- B.1.3 Zarząd
- B.1.4 Alokacja odpowiedzialności i delegowania uprawnień
- B.1.5 Struktura komitetów
- B.1.6 Zasady dotyczące wynagradzania

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

- B.3.1 Funkcja zarządzania ryzykiem
- B.3.2 System zarządzania ryzykiem
- B.3.3 Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności

B.4 System kontroli wewnętrznej

- B.4.1 Funkcja zgodności z przepisami

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

B.6 Funkcja aktuarialna

B.7 Outsourcing

B.8 Wszelkie inne informacje

B System zarządzania

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Towarzystwie funkcjonował system zarządzania zgodny z wymogami rozdziału 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, dodatkowych wytycznych, Aktu delegowanego, oraz wytycznych organów nadzoru (w tym Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz Zasad Ładu Korporacyjnego, Wytycznych oraz Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego). Towarzystwo posiada pisemne zasady dotyczące zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz outsourcingu. W 2017 roku nie zostały zidentyfikowane istotne zmiany w systemie zarządzania lub w obszarze, którego wyżej wymienione zasady dotyczą. Dokumentacja opisująca wymagane elementy systemu zarządzania jest regularnie przeglądana i aktualizowana, aby zapewnić jej adekwatność w stosunku do bieżącej działalności Towarzystwa. W ciągu 2017 roku rewizji podlegały zarówno procesy biznesowe, jak również opisująca je dokumentacja. Przesłanki do tej weryfikacji wynikały z przygotowania do wdrożenia nowych regulacji prawnych dostosowujących działalność Towarzystwa do wprowadzanych nowych wymogów dystrybucyjnych, ochrony danych osobowych, przeciwdziałania praniu pieniędzy czy wdrożenia dokumentów kluczowych informacji o ubezpieczeniowych produktach inwestycyjnych.

B.1.1 Struktura organizacyjna

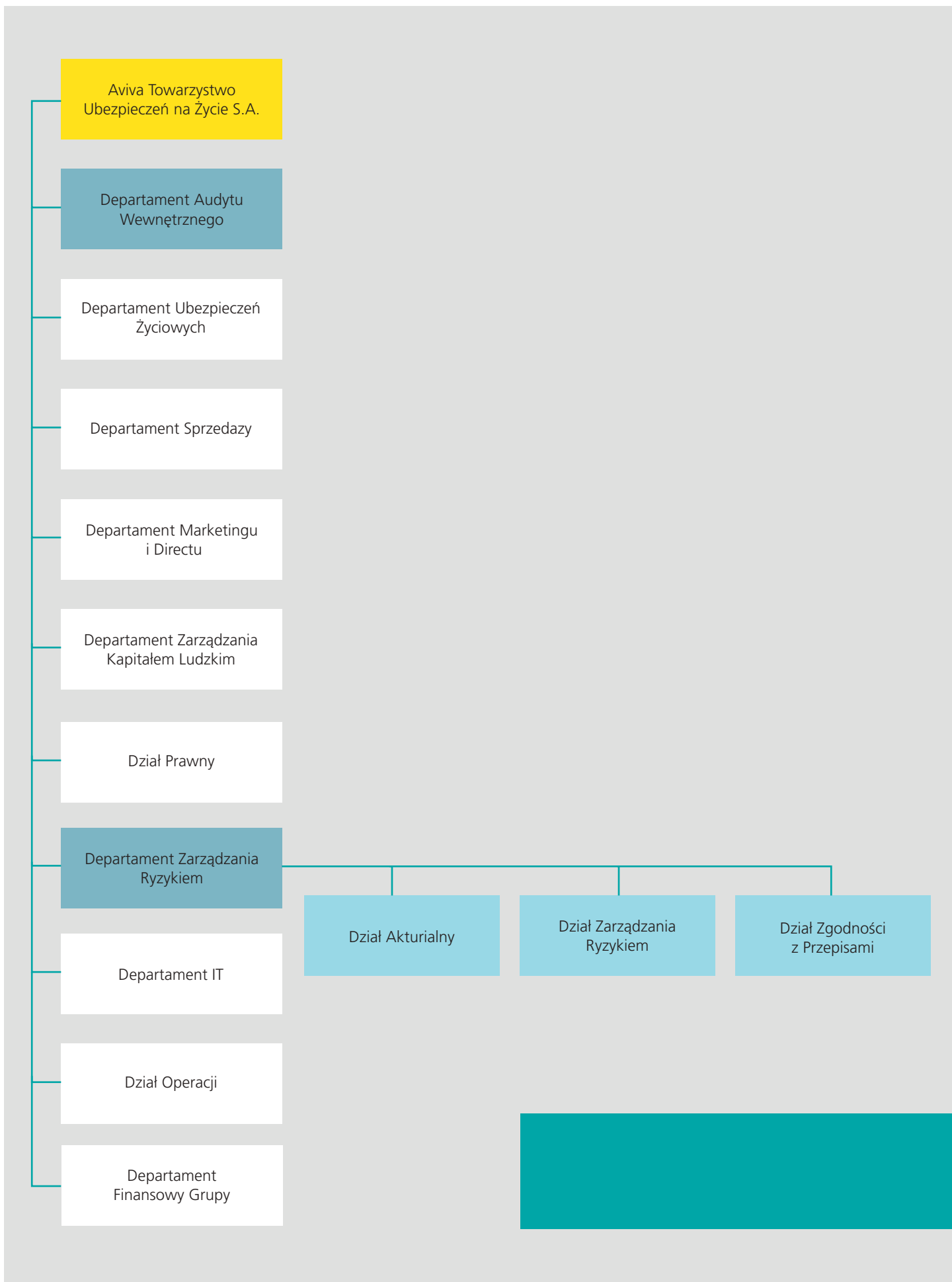
Zgodnie z zasadami określonymi w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, system zarządzania opiera się na czterech kluczowych funkcjach:

- Funkcji zarządzania ryzykiem,
- Funkcji zgodności z przepisami,
- Funkcji audytu wewnętrznego,
- Funkcji aktuarialnej.

Umieszczenie kluczowych funkcji w strukturze organizacyjnej Aviva TUnŻ zostało przedstawione na diagramie poniżej. Poniższa

struktura organizacyjna ma na celu wspieranie realizacji strategii i działań podejmowanych przez Towarzystwo. Taka struktura pozwala na odpowiedni podział odpowiedzialności między komórkami organizacyjnymi, umożliwia elastyczne dostosowanie się Towarzystwa do zmiany celów strategicznych, nowo podejmowanych działań lub środowiska biznesowego w odpowiednim czasie. Główne jednostki organizacyjne to departamenty, które są nadzorowane przez członków Zarządu. Departamenty są podzielone na działy i sekcje, na czele, których stoją Dyrektorzy lub Menedżerowie.

B.1.2 Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Towarzystwa we wszystkich dziedzinach jej działalności w sposób zgodny ze Statutem, obowiązującymi przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi oraz obowiązującymi zasadami ładu korporacyjnego. Rada Nadzorcza działa na podstawie kodeksu spółek handlowych, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Statutu oraz Regulaminu Rady Nadzorczej.

Do głównych zadań Rady Nadzorczej należy między innymi:

- Konstrukttywne kwestionowanie przedłożonych im spraw,
- Przyniesienie się do rozwoju strategii Grupy Aviva plc,
- Uczestniczenie w kształtowaniu strategii Towarzystwa,
- Nadzorowanie realizacji przez Zarząd uzgodnionych celów oraz monitorowanie sprawozdawczości w zakresie wyników,
- Weryfikowanie czy środki kontroli finansowej i system zarządzania ryzykiem są rzetelne i bezpieczne.

Rada Nadzorcza Towarzystwa składa się co najmniej z trzech członków, powoływanych uchwałą Walnego Zgromadzenia. Pracami Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący, wybrany spośród członków Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie.

Na dzień 31 grudnia 2017 w skład Rady Nadzorczej wchodził:

- Maurice Tulloch - Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Mariusz Cezary Grendowicz – Członek Rady Nadzorczej
- Mirosław Skiba – Członek Rady Nadzorczej
- Antoni Reczek – Członek Rady Nadzorczej
- Thomas Ruedel – Członek Rady Nadzorczej

B.1.3 Zarząd

Za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa odpowiada Zarząd, który jest wyłącznie właściwy we wszelkich sprawach nieprzekazanych postanowieniami Statutu Towarzystwa lub przepisami prawa do kompetencji innych organów Aviva TUnŻ. Do kompetencji Zarządu należy rozpatrywanie bieżących spraw Towarzystwa, a w szczególności:

- Rozpatrywanie miesięcznych raportów finansowych i innej sprawozdawczości zarządczej związanej z bieżącą kontrolą działalności Towarzystwa,
- Rozpatrywanie średnio i długoterminowych planów rozwoju;
- Rozpatrywanie projektów rocznego budżetu, rachunku wyników oraz bilansu Towarzystwa,
- Rozpatrywanie zasad polityki kadrowej i płacowej;
- Udzielanie i odwoływanie prokur,
- Rozpatrywanie istotnych spraw dotyczących organizacji Towarzystwa,
- Rozpatrywanie innych spraw wniesionych przez Prezesa lub przez członków Zarządu, a także dyrektorów jednostek organizacyjnych do rozpatrzenia przez Zarząd, które ze względu na istotę zagadnienia lub wysokość ewentualnych zobowiązań Towarzystwa, wymagają rozpatrzenia przez Zarząd,
- Rozpatrywanie spraw przedkładanych do rozpatrzenia przez Radę Nadzorczą i Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Na dzień 31 grudnia 2017 struktura Zarządu* wraz z przypisaniem odpowiedzialności prezentowała się następująco:

Adam Uszpolewicz
Prezes Zarządu

Nadzór nad działalnością Towarzystwa oraz pracami Audytu wewnętrznego, HR i Marketingu

Maciej Jankowski
Pierwszy Wiceprezes Zarządu

Nadzór nad pracami Działu Finansowego, IT, Operacji i Prawnego

Paweł Pytel
Wiceprezes Zarządu

Nadzór nad procesami rozwoju i wyceny produktów, ubezpieczeń na życie oraz oceny ryzyka ubezpieczeniowego w zakresie tych produktów

Ewa Jac
Członek Zarządu

Nadzór nad Departamentem Zarządzania Ryzykiem, w tym Działem Zgodności z przepisami

Piotr Głowski
Wiceprezes Zarządu

Nadzór nad obszarem sprzedaży, w tym tworzenie i wdrażanie strategii Towarzystwa w zakresie rozwoju kanału agencyjnego w zakresie sprzedaży produktów ubezpieczeń na życie. Nadzór nad rozwojem współpracy z bankami w zakresie sprzedaży produktów ubezpieczeń na życie (Bancassurance) oraz tworzenie i wdrażanie strategii Towarzystwa w zakresie Bancassurance.

* Do października 2017 w skład Zarządu wchodził Pan Andrzej Oślizło, odpowiedzialny za nadzór współpracy z bankami w zakresie sprzedaży produktów ubezpieczeń na życie (Bancassurance) oraz tworzenie i wdrażanie strategii Towarzystwa w zakresie Bancassurance.

B.1.4 Alokacja odpowiedzialności i delegowanie uprawnień

System zarządzania w Aviva TUnŻ opiera się na Zasadach Delegowania Uprawnień wdrożonych w Grupie Aviva w Polsce. Zarząd Aviva TUnŻ jest uprawniony do zarządzania Towarzystwem i do jego reprezentowania.

Zarząd może powierzyć uprawnienia w ramach swoich zespołów, zapewniając, że istnieją struktury (wewnętrzne kontrole, system zarządzania i raportowania), pozwalające zarządzać Towarzystwem zgodnie z politykami organizacji i procesami akceptacji.

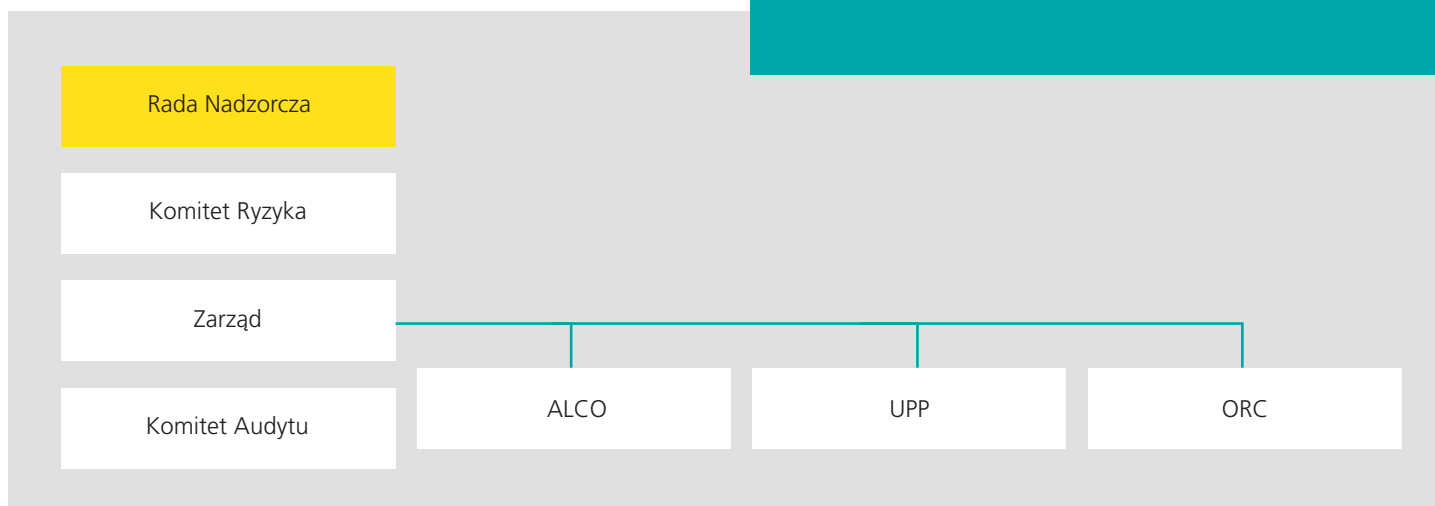
Każda osoba zarządzająca funkcją w oparciu o uprawnienia delegowane przez Zarząd, powinna mieć stosunek prawny z Towarzystwem, jako członek Zarządu lub dyrektor.

Zarząd może delegować swoje uprawnienia do powołanych komitetów, które mogą dalej delegować swoje obowiązki do odpowiednich osób, komitetów podległych lub grup roboczych.

Wewnętrzny przegląd systemu zarządzania jest przeprowadzany dwa razy do roku. Głównym celem przeglądu jest weryfikacja obecnych standardów. Główne wnioski i konkluzje są udokumentowane i raportowane do CRO nadzorującego Departament Zarządzania Ryzykiem i CEO Towarzystwa oraz do grupy kapitałowej Aviva plc.

B.1.5 Struktura komitetów

System zarządzania (w szczególności w odniesieniu do zarządzania ryzykiem) jest zorganizowany poprzez strukturę komitetów, których zadaniem jest wspieranie wydajnych i transparentnych procesów podejmowania decyzji. Każdy komitet posiada własny regulamin dotyczący zakresu uprawnień określający zakres, cel, rolę, zakresy odpowiedzialności, standardowy porządek posiedzenia i częstotliwość spotkań komitetu. Określa też zasady eskalacji przypadków naruszeń obowiązujących w Aviva TUnŻ zasad.

Komitety są podzielone na:

- Komitety przy Radzie Nadzorczej, których rolą jest informowanie i wspieranie Rady Nadzorczej w pełnieniu swojej funkcji nadzorczej:
  - **Komitet Audytu** – odpowiada za monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Aviva TUnŻ, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem, za monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej oraz niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.
  - **Komitet Ryzyka** – ściśle współpracując z Komitetem Audytu, wspiera Radę Nadzorczą w bieżącej ocenie ryzyka. Komitet ryzyka odpowiada m.in. za przegląd: apetytu na ryzyko oraz profilu ryzyka Towarzystwa w relacji do kapitału, jego płynności finansowej, skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, testów warunków skrajnych.
- Komitety Zarządcze:
  - **Komitet ALCO** – odpowiada między innymi za nadzór nad ekspozycją Towarzystwa na ryzyka finansowe i ubezpieczeniowe, za zatwierdzanie propozycji zarządzania aktywami i zobowiązaniami oraz strategii inwestycyjnej z uwzględnieniem limitów wynikających z apetytu na ryzyko, a także za monitorowanie pozycji kapitałowej i potrzeb wypłacalności w odniesieniu do strategii ryzyka.
  - **Komitet UPP** – odpowiada m.in. za zapewnienie zgodności strategii produktowej Towarzystwa z jego apetytem na ryzyko, planami finansowymi, strategią oraz indywidualnymi potrzebami klientów.
  - **Komitet ORC** – odpowiada za nadzorowanie profilu ryzyka operacyjnego oraz monitorowanie adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej w Towarzystwie.

Powyżej wymienione komitety wspierane są przez komitety oraz lokalne grupy robocze raportujące do nich.

B.1.6 Zasady dotyczące wynagradzania

Towarzystwo posiada regulacje wewnętrzne określające zasady wynagradzania Rady Nadzorczej, Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje w Aviva TUnŻ. Generalne zasady kształtowania przejrzystej polityki wynagradzania mają także zastosowanie do pracowników Towarzystwa. Celem Aviva TUnŻ jest zapewnienie zgodności struktury wynagrodzeń z jej strategią działalności, a także umożliwienie Towarzystwu wywiązywania się z obowiązku efektywnego zarządzania ryzykiem i wykorzystania kapitału. Kształtując politykę wynagrodzeń, odpowiednie organy Towarzystwa kierują się jego bezpieczeństwem, biorąc pod uwagę jego potrzeby rozwojowe oraz jego bieżącą sytuację finansową. System wynagradzania obowiązujący w Aviva TUnŻ jest zgodny z powszechnie obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz zapewnia konkurencyjność pakietu wynagrodzeń, który:

- jest zgodny z odpowiednią praktyką rynkową,
- wspiera realizację strategii Aviva TUnŻ,
- sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Aviva TUnŻ,
- podkreśla wartości i zachowania obowiązujące w Aviva TUnŻ.

Towarzystwo poprzez swoją politykę wynagradzania wspiera realizację rocznych i długofalowych celów strategicznych. Programy wynagrodzeniowo-motywacyjne Towarzystwa mają na celu zachęcanie do:

- rozważnego i roztropnego zarządzania sprawami Aviva TUnŻ,
- przestrzegania Kodeksu Etyki Biznesu Aviva TUnŻ,
- uczciwego traktowania klientów Aviva TUnŻ przez jej pracowników,
- przyjmowania przez pracowników Aviva TUnŻ odpowiedzialnej postawy wobec zarządzania ryzykiem w Towarzystwie.

Towarzystwo stosuje system wynagrodzeń obejmujący zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia, skomponowane w taki sposób, aby stały lub gwarantowały składnik stanowił odpowiednio wysoką część całkowitego wynagrodzenia, co ma na celu zapobiegać nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników oraz pozwala Aviva TUnŻ stosować w pełni elastyczne zasady dotyczące premii, umożliwiające między innymi niewypłacanie zmiennego składnika wynagrodzenia.

Aviva TUnŻ stosuje strukturę wynagrodzeń zmiennych, która odpowiada następującym założeniom:

- Struktura wynagrodzeń dla wszystkich pracowników Towarzystwa nie powinna zachęcać do podejmowania ryzyka wykraczającego poza apetyt na ryzyko określony dla danej jednostki/obszaru, a w przypadku członków Zarządu musi obejmować cel (cele) związane z ryzykiem, którego realizacja będzie miała istotny wpływ na przyznanie i wysokość wynagrodzeń zmiennych dla poszczególnych osób,
- Ustalając strukturę wynagradzania, należy unikać konfliktu interesów,
- Ustalając strukturę wynagradzania, należy kierować się przede wszystkim uczciwym postępowaniem wobec klientów Aviva TUnŻ. Struktura wynagradzania powinna zachęcać do jak największej dbałości o klienta Towarzystwa. Nie powinna również stanowić zachęty do łamania zasad zawartych w Kodeksie Etyki Biznesu Aviva TUnŻ.

Ponadto:

- Ustalając wysokość zmiennego wynagrodzenia dla pracownika, należy uwzględnić wyniki Aviva TUnŻ i jednostki biznesowej, w której pracuje dana osoba, wyniki tej osoby w stosunku do celów lub zadań wyznaczonych dla jej stanowiska oraz całkowite wynagrodzenie pracownika względem poziomu rynkowego,
- Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje powinny być uzależnione w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania oraz uwzględniać długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiowych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych,
- Aviva TUnŻ przy ustalaniu programów bonusowych może także stosować odroczenia wypłaty części bonusów, mając na względzie przyjęte długofalowe cele Aviva TUnŻ i poziom ich realizacji,
- Polityka i zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe funkcje odpowiadają wymogom powszechnie obowiązujących przepisów prawa, a także powinny być dokumentowane i raportowane zgodnie z tymi wymogami,
- Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej przysługuje wyłącznie Niezależnym Członkom Rady Nadzorczej,
- Wynagrodzenie Niezależnych Członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji. Niezależni Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach, w tym w Komitecie Audytu lub Ryzyka, wynagradzani są adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu,
- Wynagrodzenie Niezależnych Członków Rady Nadzorczej ustala się przez Walne Zgromadzenie,
- Aviva TUnŻ nie posiada dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego i innych osób nadzorujących kluczowe funkcje.

Informacje dotyczące istotnych transakcji zawartych w okresie sprawozdawczym z członkami Zarządu i członkami Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej.

Członkowie Zarządu Towarzystwa uczestniczą w planach opcyjnych i akcyjnych organizowanych przez Aviva Plc, których realizacja jest odroczone w czasie. Uprawnienie do skorzystania z opcji jest uzależnione od spełnienia szeregu warunków określonych w zasadach planów opcyjnych, uzależnionych od wyników grupy kapitałowej Aviva Plc.

	2017	2016
Wynagrodzenie Zarządu	3 518	3 143
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	392	444

W okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównawczym Aviva TUnŻ nie zawierała umów z udziałowcami. Towarzystwo jest natomiast stroną szeregu transakcji z jednostkami powiązаныmi, niebędącymi jej udziałowcami. Najważniejsze z nich obejmują umowę dystrybucyjną z Aviva Sp. z o.o., umowę o zarządzanie aktywami z Aviva Investors Poland TFI S.A., umowę o świadczenie usług pomocniczych z Aviva Europe Services EEIG oraz umowę o świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego z Expander Advisors Sp. z o.o.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Wraz z wdrożeniem Dyrektywy Wyplacalność II grupa kapitałowa Aviva plc opracowała a Towarzystwo wprowadziło zasady Systemu zarządzania, które zapewnią, że Zarząd, kluczowe funkcje oraz pracownicy Towarzystwa będą spełniać wymogi dotyczące kompetencji i reputacji.

Towarzystwo wprowadziło mechanizmy pozwalające dokonać właściwej oceny na wszystkich etapach weryfikacji wymogów dotyczących kompetencji i reputacji, co ma zabezpieczyć Towarzystwo przed zatrudnianiem osób, które potencjalnie mogłyby zagrażać jej pracownikom, klientom i reputacji. Towarzystwo dzieli minimalne wymogi dotyczące weryfikacji kompetencji i reputacji na podstawowe i rozszerzone.

Podstawowe wymogi dotyczące weryfikacji kompetencji i reputacji

- Prawo do pracy (w przypadku obcokrajowców),
- Identyfikacja tożsamości i adresu kandydata,
- Weryfikacja niekaralności kandydata (w przypadkach dozwolonych prawem),
- Weryfikacja historii zatrudnienia kandydata,
- Weryfikacja kwalifikacji i poziomu wykształcenia kandydata,
- Weryfikacja, czy kandydat był wcześniej zatrudniany przez którąś ze spółek Grupy Aviva,
- Weryfikacja, czy kandydat jest lub był związany zawodowo z Bieglym rewidentem Grupy Aviva plc,
- Weryfikacja kandydata pod kątem konfliktu interesów z którąkolwiek ze spółek Grupy Aviva,
- Weryfikacja kondycji finansowej kandydata (w przypadkach dozwolonych prawem),
- Weryfikacja kandydata pod kątem oszustw m.in. gospodarczych.

Przed rozpoczęciem pracy w Towarzystwie, kandydat powinien przejść powyższą weryfikację.

Dyrektywa Wyplacalność II wymaga zwłaszcza, aby osoby, które faktycznie zarządzają zakładem ubezpieczeń lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji spełniały wymogi dotyczące kompetencji i reputacji. Wymienione powyżej podstawowe elementy procesu weryfikacji odnoszą się do szerszej grupy pracowników Aviva TUnŻ. Dlatego też Towarzystwo w odniesieniu do osób zarządzających nim oraz do osób nadzorujących kluczowe funkcje rozszerza proces weryfikacji zgodnie z poniższymi wymaganiami:

- Weryfikacja wiedzy i umiejętności z zakresu ubezpieczeń i rynków finansowych, strategii biznesowej i modelu biznesowego, systemu zarządzania, analizy finansowej i aktuarialnej oraz wymogów i zasad regulacyjnych, mająca na celu zapewnienie należytego zróżnicowania kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantującego profesjonalizm w zarządzaniu Towarzystwem i jego nadzorowaniu.
- Weryfikacja, czy kandydat na osobę zarządzającą Towarzystwem jest powiązany biznesowo z podmiotami zewnętrznymi.
- Weryfikacja czy na kandydata na osobę zarządzającą Towarzystwem nie zostały nałożone kary przez KNF.
- Prowadzenie pełnej dokumentacji dotyczącej weryfikacji wymienionych powyżej wymogów dotyczących kompetencji i reputacji.
- Każdy Kandydat powinien przejść kompletny proces weryfikacji, a jej wyniki powinny zostać udokumentowane.
- Kandydat, który nie przeszedł pozytywnej weryfikacji, nie może zostać zatrudniony przez Towarzystwo.
- Dodatkowo, aby taką weryfikację można było przeprowadzić należyście, Towarzystwo posiada odpowiednie opisy ról oraz zakresy obowiązków.

Po zakończeniu weryfikacji kandydata na etapie rekrutacji, Towarzystwo przeprowadza regularne przeglądy kompetencji i reputacji swoich pracowników, w tym zwłaszcza Zarządu i osób nadzorujących kluczowe funkcje, które obejmują następujące kroki:

- Kompetencje i reputacja poszczególnych osób są weryfikowane co najmniej raz na dwa lata. Każdorazowo oceny podlegają pełnej dokumentacji.
- Pracownicy raz w roku podlegają ocenie rocznej, pozwalającej wskazać ewentualne obszary do dalszego rozwoju lub poprawy. W stosownych przypadkach są uruchamiane, monitorowane i dokumentowane plany naprawcze.
- Pełna dokumentacja dotycząca weryfikacji kompetencji i reputacji jest przechowywana/archiwizowana, co najmniej 6 lat.

B3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1 Funkcja zarządzania ryzykiem

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nadzór nad funkcją zarządzania ryzykiem Towarzystwo powierzyło Menedżerowi Działu Zarządzania Ryzykiem, raportującemu do CRO oraz do komitetów: Wykonawczego i Ryzyka. Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem jest również Sekretarzem komitetu Ryzyka oraz uczestniczy w posiedzeniach Komitetu ORC.

Głównymi zadaniami funkcji zarządzania ryzykiem są:

- Efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym strategii zarządzania ryzykiem, polityk ryzyka, standardów biznesowych, procesów i procedur zarządzania ryzykiem,
- Kierowanie procesami zarządzania ryzykiem należącymi do procesów własnej oceny ryzyka i wypłacalności, w szczególności procesem identyfikacji, pomiaru, zarządzania, monitorowania i raportowania kluczowych ryzyk,
- Przegląd i krytyczna ocena czynności należących do procesów zarządzania ryzykiem przeprowadzanych przez pracowników poszczególnych obszarów biznesowych, w szczególności procesu identyfikacji, pomiaru, zarządzania, monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego,
- Przegląd i krytyczna ocena wdrożenia polityk ryzyka i standardów biznesowych przez pracowników poszczególnych obszarów biznesowych Towarzystwa,
- Przegląd i krytyczna ocena czynności i decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka oraz środków mitygujących podejmowanych przez właścicieli poszczególnych obszarów biznesowych Towarzystwa,
- Raportowanie wyników procesów zarządzania ryzykiem do Zarządu i Komitetu Ryzyka,
- Kierowanie procesem raportowania własnej oceny ryzyka i wypłacalności do Zarządu i Organu Nadzoru,
- Kierowanie procesem walidacji modelu kapitału ekonomicznego oraz raportowanie jego wyników do Zarządu i Komitetu Ryzyka.

B.3.2 System zarządzania ryzykiem

W Towarzystwie istnieje system zarządzania ryzykiem obejmujący strategię zarządzania ryzykiem, polityki ryzyka, standardy biznesowe oraz procesy i procedury zarządzania ryzykiem służące do identyfikacji, pomiaru, zarządzania, monitorowania i raportowania ryzyka (na poziomie indywidualnym oraz zagregowanym), na które jest lub może być narażone Towarzystwo. System zarządzania ryzykiem jest efektywny i dobrze zintegrowany ze strukturą organizacyjną, strukturą komitetów oraz z procesami decyzyjnymi Towarzystwa, z odpowiednim uwzględnieniem osób pełniących kluczowe funkcje.

Strategia zarządzania ryzykiem, polityki ryzyka i standardy biznesowe

Towarzystwo posiada strategię zarządzania ryzykiem spójną ze strategią biznesową i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Celem strategii zarządzania ryzykiem jest wyznaczenie ram dla procesów podejmowania decyzji przy uwzględnieniu ryzyka, limitów określonych w ramach apetytów na ryzyko, preferencji ryzyka i zarządzania nim. Rada Nadzorcza Towarzystwa nadzoruje wypełnianie strategii zarządzania ryzykiem poprzez otrzymywanie regularnej informacji zarządczej na posiedzeniach Komitetu Ryzyka Towarzystwa. Co najmniej raz w roku Towarzystwo dokonuje przeglądu Strategii Zarządzania Ryzykiem.

Ramy Systemu Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie określone są w Polityce Systemu Zarządzania Ryzykiem oraz w politykach poszczególnych rodzajów ryzyka, w szczególności polityce ryzyka ubezpieczeniowego, kredytowego, płynności, rynkowego oraz operacyjnego. Każda z polityk ryzyka opisuje podejście do identyfikacji, pomiaru, zarządzania, monitorowania i raportowania ryzyka, procesy zarządzania ryzykiem oraz kluczowe role i odpowiedzialności w ramach zarządzania daną kategorią ryzyka. Standardy biznesowe podlegające politykom ryzyka zawierają kontrole zapewniające spójne procesy biznesowe w całej grupie kapitałowej Aviva plc. Co najmniej raz w roku Towarzystwo dokonuje oceny spełniania wymogów wynikających z polityk ryzyka i standardów biznesowych.

Integracja z procesami decyzyjnymi Towarzystwa

Zgodnie z Polityką Systemu Zarządzania Ryzykiem, każdy pracownik Towarzystwa zaangażowany jest w zarządzanie ryzykiem. W konsekwencji, zasady zarządzania ryzykiem są wbudowane w codzienne procesy zarządzania i podejmowania decyzji biznesowych. Ponadto proces podejmowania decyzji oparty jest o strukturę komitetów.

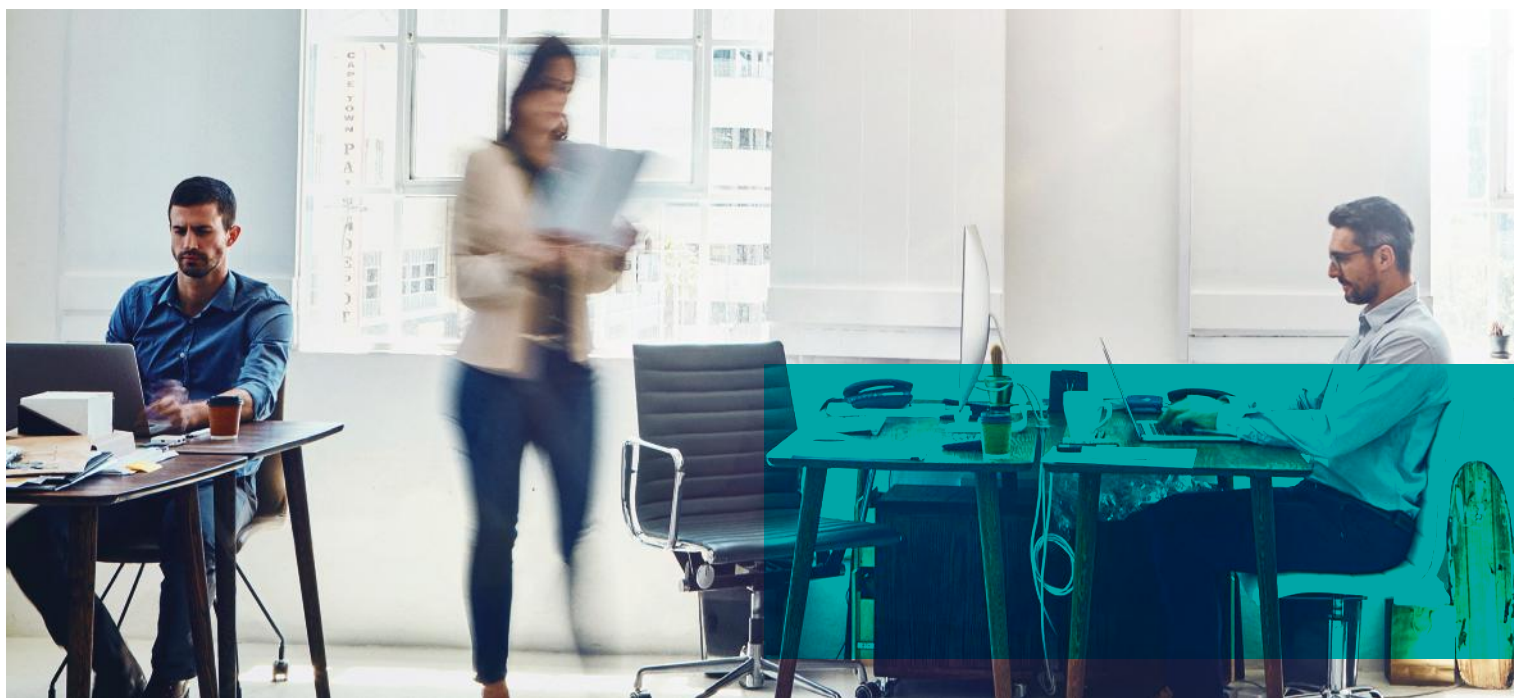
Wbudowanie systemu zarządzania ryzykiem w strukturę organizacyjną Towarzystwa oraz procesy decyzyjne oznacza również, że kierownictwo przy podejmowaniu każdej kluczowej decyzji biznesowej przeprowadza proces identyfikacji ryzyka. Kluczowy wkład do systemu decyzyjnego opartego o zarządzanie ryzykiem mają procesy składające się na własną ocenę ryzyka i wypłacalności.

Kluczowe role w systemie zarządzania ryzykiem

Role w procesie zarządzania ryzykiem w Towarzystwie opierają się na modelu „trzech linii obrony”. W szczególności „pierwsza linia obrony”, którą tworzą menedżerowie poszczególnych obszarów biznesowych Towarzystwa wraz z podległymi im pracownikami, jest odpowiedzialna za identyfikację, pomiar, zarządzanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka oraz za implementację i praktyczne stosowanie zasad zarządzania ryzykiem. Szczegółowe zadania „pierwszej linii obrony” w ramach zarządzania ryzykiem określają przyjęte polityki ryzyka i standardy biznesowe.

Nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem wypełniane jest przez „drugą linię obrony”, którą stanowią menedżerowie odpowiedzialni za nadzorowanie funkcji zarządzania ryzykiem, funkcji aktuarialnej oraz funkcji zgodności z przepisami wraz z podległymi im zespołami. Menedżerowie nadzorujący wyżej wymienione kluczowe funkcje Towarzystwa raportują bezpośrednio do członka Zarządu odpowiedzialnego za obszar zarządzania ryzykiem. Funkcje te zaangażowane są w kluczowe decyzje biznesowe Towarzystwa poprzez uczestnictwo w komitetach.

Niezależna ocena i raportowanie do Komitetu Audytu w zakresie efektywności działania systemu kontroli wewnętrznej, który pozwala na właściwą ocenę i zarządzanie ryzykiem, wykonywane są przez funkcję audytu wewnętrznego będącego „trzecią linią obrony”.

Procesy zarządzania ryzykiem

Na system zarządzania ryzykiem w Towarzystwie składają się procesy identyfikacji, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyka w szczególności ryzyk kluczowych, ryzyk operacyjnych oraz proces raportowania zdarzeń operacyjnych.

Proces identyfikacji, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania kluczowych ryzyk jest przeprowadzany przez Zarząd Towarzystwa co najmniej raz na kwartał, a jego wyniki są raportowane do Komitetu Ryzyka.

Proces identyfikacji, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyk operacyjnych oraz ocena kontroli tego ryzyka są przeprowadzane przez kadre zarządzającą oraz pracowników na niższych szczeblach organizacyjnych. Menedżerowie odpowiednich obszarów biznesowych dokonują oceny ryzyka i efektywności ustanowionych kontroli z częstotliwością dostosowaną do stopnia ich istotności, nie rzadziej jednak niż raz w roku. Wynik oceny jest prezentowany na Komitecie ORC.

Proces raportowania zdarzeń operacyjnych przeprowadzany jest przez menedżerów odpowiednich obszarów biznesowych w sposób ciągły (zgodnie z częstotliwością zaistnienia zdarzeń operacyjnych). Wyniki tego procesu są prezentowane kwartalnie na Komitecie ORC.

B.3.3 Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności

Proces ORSA w Towarzystwie opiera się na szeregu procesów zarządzania ryzykiem przeprowadzanych regularnie w ciągu roku. Co najmniej raz w roku osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem przygotowuje raport ORSA podsumowujący wyniki i wnioski z przeprowadzonych procesów. W szczególności proces raportowania ORSA wspiera proces ustalania strategii oraz planowania biznesowego. Raport z przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności jest zatwierdzany przez Zarząd Towarzystwa.

Poszczególne procesy składające się na własną ocenę ryzyka i wypłacalności są zintegrowane ze strukturą organizacyjną i procesami decyzyjnymi Towarzystwa poprzez raportowanie wyników i wniosków z tych procesów do odpowiednich komitetów osadzonych w strukturze organizacyjnej i zarządczej Towarzystwa.

Następujące procesy składają się na własną ocenę ryzyka i wypłacalności Towarzystwa:

- proces zarządzania kapitałem, włączając alokację kapitału, monitorowanie, raportowanie oraz testy stresu i analizy scenariuszowe (raportowanie wyników do Zarządu i Komitetu ALCO),
- proces ustanawiania strategii oraz planowania biznesowego (raportowanie wyników do Zarządu i Komitetu ALCO),
- proces zarządzania jakością danych (raportowanie wyników do komitetu Jakości Danych, wspierającego prace Komitetu ORC),
- proces rozwoju modelu kapitału ekonomicznego (raportowanie wyników do Komitetu Kapitału Ekonomicznego, wspierającego prace Komitetu ALCO),
- proces identyfikacji, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania kluczowych ryzyk (raportowanie wyników do Zarządu i Komitetu Ryzyka),
- proces identyfikacji, pomiaru, monitorowania, zarządzania i raportowania ryzyk operacyjnych (raportowanie wyników do Komitetu ORC),
- proces raportowania zdarzeń operacyjnych (raportowanie wyników do Komitetu ORC).

Ustalanie własnych potrzeb w zakresie wypłacalności

Towarzystwo ma wdrożone i efektywne procesy ORSA obejmujące ocenę potrzeb w zakresie wypłacalności, biorąc pod uwagę profil ryzyka. Potrzeby w zakresie wypłacalności są ustalone na podstawie formuły standardowej oraz na podstawie skalibrowanego wewnętrznie modelu kapitału ekonomicznego. Potrzeby te są ustalone na poziomie poszczególnych kategorii ryzyka oraz zagregowanym, na datę bilansową oraz w horyzoncie planistycznym. Na poziomie zagregowanym potrzeby w zakresie wypłacalności wyznaczone oboma metodami nie wykazują istotnych różnic. Apetyty na ryzyko są wyznaczone między innymi na podstawie potrzeb w zakresie wypłacalności zarówno na poziomie poszczególnych kategorii ryzyka, jak i zagregowanym. Potrzeby w zakresie wypłacalności są regularnie raportowane na Komitecie ALCO oraz Komitecie Ryzyka.

B.4 System kontroli wewnętrznej

Towarzystwo zapewnia efektywny system kontroli wewnętrznej, spełniający wymogi art. 64 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. System kontroli wewnętrznej, służący celom właściwego zarządzania ryzykiem w Towarzystwie, to system obejmujący ogół mechanizmów kontrolnych funkcjonujących w Towarzystwie, a w szczególności:

- organizację kontroli wewnętrznej,
- procedury administracyjne i księgowo,
- odpowiednie zasady w zakresie informacji zarządczej na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Aviva TUnŻ, oraz
- funkcję zgodności z przepisami.

System kontroli wewnętrznej w Towarzystwie opiera się na modelu „trzech linii obrony”, zgodnie z poniższym podziałem i przypisanymi odpowiedzialnościami oraz pełnioną rolą:

- pierwsza linia obrony – wszystkie funkcje biznesowe; właściciel biznesowy ryzyk odpowiada za zarządzanie ryzykiem w ramach bieżącej działalności,
- druga linia obrony - Funkcja Zarządzania Ryzykiem, Funkcja Zgodności z Przepisami i Funkcja Aktuarialna:
  - koordynuje system zarządzania ryzykiem, w tym metody, narzędzia, proces i organizację zarządzania ryzykiem,
  - dokonuje weryfikacji decyzji podejmowanych przez pierwszą linię obrony,
  - raportuje do Komitetu Ryzyka,
- trzecia linia obrony – Audyt Wewnętrzny:
  - dokonuje oceny adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania,
  - funkcja obiektywna i niezależna od pierwszej i drugiej linii obrony,
  - raportuje do Komitetu Audytu.

Towarzystwo prowadzi dokumentację systemu kontroli wewnętrznej określając odpowiednie obowiązki, cele, procesy i procedury sprawozdawcze, zgodne z opisanymi powyżej zasadami oraz zapewnia regularny przegląd zasad kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, nie rzadziej niż raz w roku.

B.4.1 Funkcja zgodności z przepisami

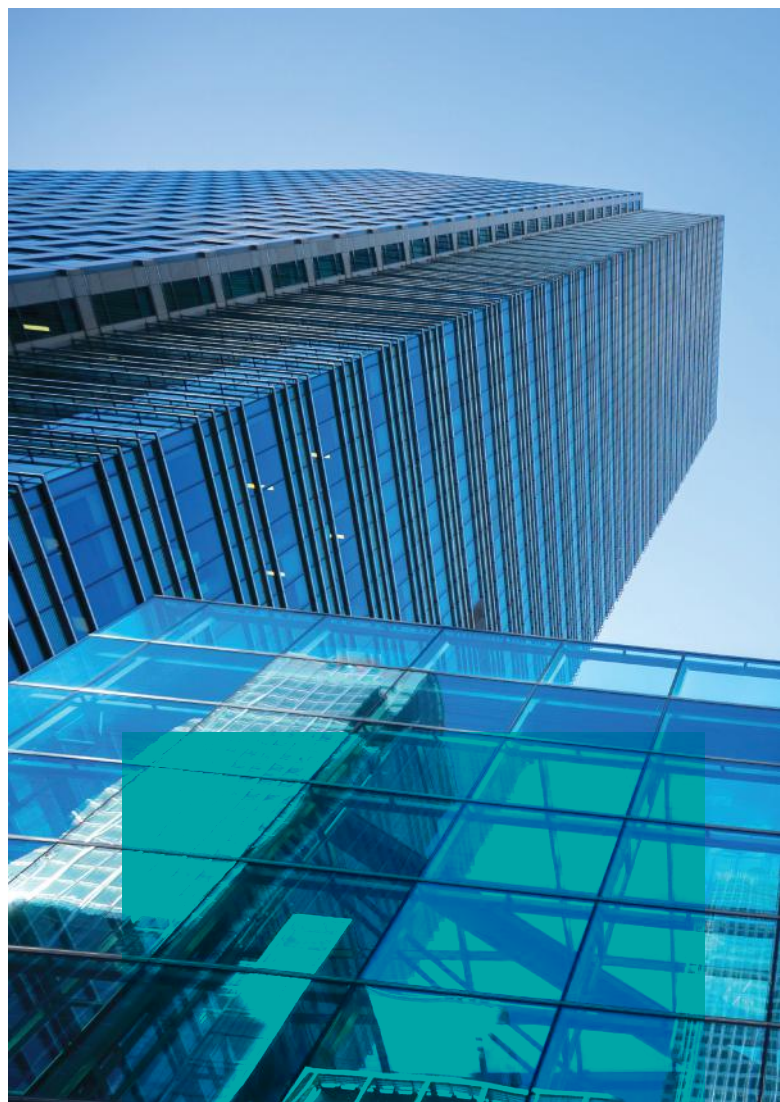
Na dzień 31 grudnia 2017 roku nadzór nad Funkcją zgodności z przepisami Towarzystwo powierzyło COO, raportującemu do CRO oraz do całego Zarządu. Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami jest również uczestnikiem posiedzeń Komitetu Ryzyka oraz uczestniczy w posiedzeniach Komitetu Audytu i ORC w ramach punktów agendy dotyczących odpowiedzialności CCO. Zgodnie z wytycznymi KNF dotyczącymi ładu Korporacyjnego, obowiązującymi od 1 stycznia 2015 roku, CCO ma bezpośredni dostęp do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz uczestniczy w posiedzeniach Zarządu (jako osoba zaproszona) w sprawach związanych z przestrzeganiem przepisów. CCO jest również stałym członkiem Customer Board (dedykowany komitet odpowiedzialny za zapewnienie odpowiedniego traktowania klientów i działania w ich interesie).

Funkcja zgodności z przepisami obejmuje doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w kwestii zgodności z przepisami, ocenę możliwego wpływu zmian otoczenia regulacyjnego na funkcjonowanie Towarzystwa, ocenę wpływu braku dostosowania się do nowych regulacji oraz ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem prawa.

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nadzór nad funkcją audytu wewnętrznego Towarzystwo powierzyło Dyrektorowi Audytu Wewnętrznego raportującemu do Komitetu Audytu, oraz do CEO. Funkcja audytu wewnętrznego ma również możliwość uczestniczenia w posiedzeniach pozostałych komitetów.

Kompetencje i odpowiedzialność osoby nadzorującej funkcję audytu wewnętrznego zgodne są z wymogami Dyrektywy Wyplacalność II i Aktu delegowanego, oraz art. 65 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Kierując Działem Audytu Wewnętrznego zapewnia dla Zarządu i Rady Nadzorczej (poprzez Komitet Audytu) niezależną i obiektywną ocenę adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania. Wyniki pracy (raporty audytowe) otrzymuje Zarząd Aviva TUnŻ, zaś działania naprawcze definiuje pierwsza linia obrony.

Niezależną weryfikację adekwatności podejmowanych działań merytorycznych ocenia Komitet Audytu Aviva TUnŻ powołany przez Radę Nadzorczą, do którego osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego składa swój regularny raport (omawiany na posiedzeniach Komitetu Audytu).

Głównymi zadaniami Audytu Wewnętrznego są:

- Ocena i raportowanie na temat skuteczności konstrukcji i sposobu funkcjonowania ram kontroli, które umożliwiają ocenę i zarządzanie ryzykiem,
- Raportowanie postępu prac w sprawie podejrzenia przestępstw finansowych i oszustw ze strony pracowników,
- Podejmowanie zaleconych projektów doradczych dla kadry zarządzającej, pod warunkiem, że nie zagrażają one rzeczywistej lub postrzeganej przez innych niezależności Audytu.

Ponadto funkcja audytu wewnętrznego (ani żaden z pracowników podległej komórki organizacyjnej) nie wykonuje swej funkcji łącznie z innymi funkcjami należącymi do systemu zarządzania.

Towarzystwo stosuje odpowiednie procedury, które wymagają zachowania pełnej niezależności przez funkcję audytu wewnętrznego oraz pracowników Departamentu Audytu Wewnętrznego. Niezależność pracowników jest potwierdzana przez nich każdego roku poprzez złożenie oświadczenia, które zawiera szczegółową instrukcję wskazującą przykłady konfliktów interesów mogących prowadzić do utraty niezależności. Niezależność funkcji audytu wewnętrznego jest potwierdzana przez Dyrektora Audytu Wewnętrznego wobec Komitetu Audytu.

B.6 Funkcja aktuarialna

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nadzór nad Funkcją aktuarialną Towarzystwo powierzyło Menedżerowi Działu Aktuarialnego, raportującemu do CRO. Osoba nadzorująca Funkcję aktuarialną jest stałym członkiem Komitetu ALCO oraz uczestniczy w posiedzeniach Komitetu UPP.

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
  - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
  - własnej oceny ryzyka i wypłacalności.
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

B.7 Outsourcing

Zgodnie z brzmieniem Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, outsourcing jest umową między Towarzystwem a dostawcą usług, na podstawie której dostawca usług wykonuje proces, usługę lub działanie, które w innym przypadku zostałyby wykonane przez Towarzystwo samodzielnie.

Według przyjętych przez Towarzystwo pisemnych Zasad Outsourcingu podstawowa lub ważna czynność podlegająca outsourcingowi (PWCO) spełnia w/w definicję outsourcingu oraz jest to czynność:

- której kontynuacji wykonywania Towarzystwo nie jest w stanie przejąć w przypadku nieoczekiwanej utraty zdolności usługodawcy do jej dostarczenia oraz utrata ta wiąże się dla Towarzystwa z materialnymi skutkami finansowymi lub reputacyjnymi lub niezgodnością z prawem;
- która, w przypadku zdarzeń losowych, zapewnia kontynuację podstawowej prowadzonej działalności ubezpieczeniowej, i której brak w przypadku zdarzenia losowego wiązałaby się z materialnymi skutkami finansowymi lub reputacyjnymi dla Towarzystwa.

Dodatkowo podstawowymi lub ważnymi czynnościami są kluczowe funkcje należące do systemu zarządzania, które w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie podlegały outsourcingowi.

Aviva TUnŻ stosuje wymogi Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Dyrektywy Wyplacalność II zarówno wobec outsourcingu zewnętrznego jak i wewnętrznego, przy zastosowaniu kryterium proporcjonalności i adekwatności. Ze względu na potencjalny finansowy, operacyjny, kontraktowy i wizerunkowy uszczerbek wywołany przez nieodpowiednie zarządzanie dostawcami, Aviva TUnŻ stworzyła proces i kontrole, które gwarantują najwyższe standardy zarządzania, kierowania i zgodności z przepisami prawnymi i regulacyjnymi we współpracy z dostawcami.

Z zasady zarządzanie współpracą z dostawcami składa się z następujących trzech kroków:

- Planowanie i strategia dotycząca bieżących i przyszłych zapotrzebowań,
- Zawarcie umowy z dostawcą pozwalającej zaspokoić zidentyfikowane potrzeby,
- Zarządzanie umową zapewniające najlepsze wywiązywanie się dostawcy ze zobowiązań.

Jeśli rozważany jest outsourcing, muszą zostać spełnione następujące wymogi:

- nie jest istotnie osłabiona jakość systemu zarządzania funkcji,
- nie jest niepotrzebnie podniesione ryzyko operacyjne,
- nie dochodzi do utrudnienia monitorowania przez regulatora zgodności z przepisami outsourcowanej funkcji,
- nie ulega pogorszeniu poziom obsługi klientów Aviva TUnŻ.

O ile umowy outsourcingowe mogą delegować czynności operacyjne, to nie mogą one delegować odpowiedzialności.

Poniższej zaprezentowany jest wykaz umów outsourcingu wraz ze wskazaniem rodzaju świadczonych usług i jurysdykcji dla każdego z usługodawców:

Dostawca	Rodzaj świadczonej usługi	Jurysdykcja
Aviva Sp. z o.o.	Usługi dystrybucyjno-administracyjne, IT	Polska
Aviva Investors Poland TFI SA	Usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych	Polska
Aviva VIE SA	Usugi IT	Francja
Aviva Europe Services EEIG	Usługi wsparcia, rozwoju i biznesu	Irlandia
Inforsys SA	Usługa wydruku i kopertowania	Polska

B.8 Wszelkie inne informacje

Wskazane w dokumencie osoby nadzorujące kluczowe funkcje nie wykonują zadań operacyjnych (kierują one komórkami organizacyjnymi pełniącymi funkcje kontrolne, a nie operacyjne). W opinii Towarzystwa fakt łączenia nadzorowania funkcji kluczowej z kierowaniem komórką organizacyjną dedykowaną wykonywaniu zadań w ramach tej funkcji, o ile danej osobie nie są przypisane inne zadania operacyjne przypisane 'pierwszej linii obrony' (np. w obszarze finansów, sprzedaży, sprawozdawczości, inwestycji czy jakichkolwiek czynności ubezpieczeniowych), nie narusza stanowiska organu nadzoru w zakresie zapobieżenia łączeniu funkcji nadzorujących z operacyjnymi. W ramach przyjętego przez Towarzystwo rozwiązania organizacyjnego nie występuje też faktyczny konflikt interesów.

C Profil ryzyka

C.1 Ryzyko aktuarialne

C.2 Ryzyko rynkowe

C.3 Ryzyko kredytowe

C.4 Ryzyko płynności

C.5 Ryzyko operacyjne

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

C.7 Inne ważne informacje

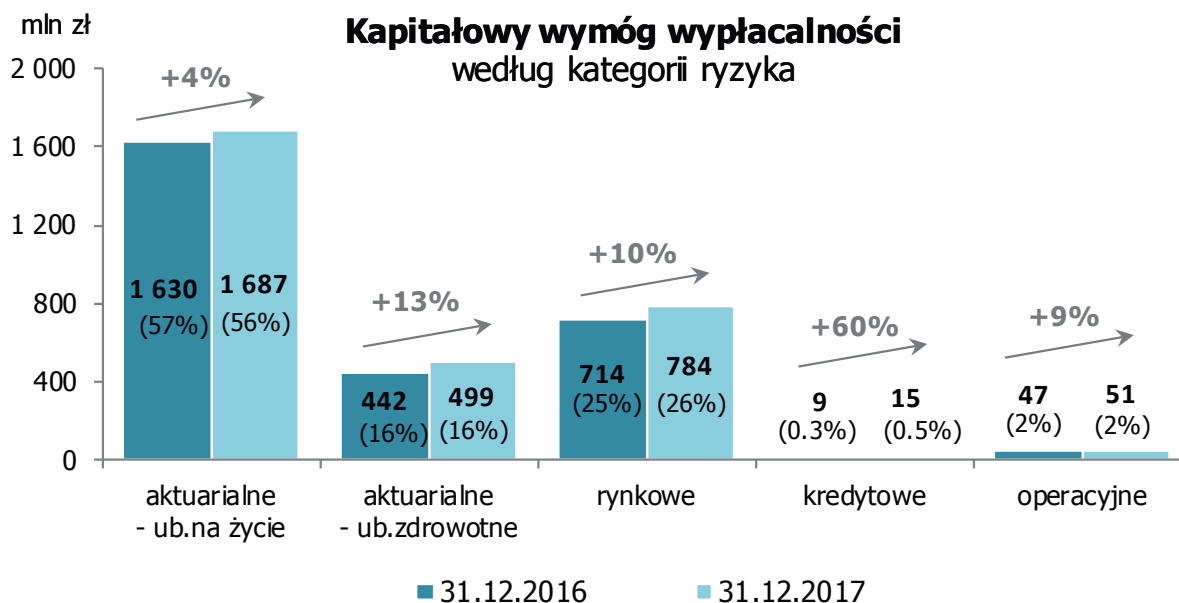
C.7.1 Wrażliwość pozycji kapitałowej Towarzystwa na poszczególne ryzyka

C Profil ryzyka

Aviva TUnŻ dla celów raportowania wypłacalności oblicza kapitałowy wymóg wypłacalności w oparciu o standardową formułę. Poniższy wykres przedstawia profil ryzyka Towarzystwa na koniec 2017 roku w porównaniu z końcem roku 2016, odzwierciedlony poprzez wysokość wymogu kapitałowego dla poszczególnych kategorii ryzyk.

Największy udział w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa ma ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) – przede wszystkim związane z ubezpieczeniami na życie, ale również z ubezpieczeniami zdrowotnymi. Znaczącą kategorię ryzyka stanowi ponadto ryzyko rynkowe. Pozostałe kategorie ryzyk uwzględnionych w kapitałowym wymogu wypłacalności (kredytowe, operacyjne) są znacznie mniej istotne. Przy tym, jako ryzyko kredytowe zaprezentowano zdefiniowane w formule standardowej ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Należy zauważyć, że elementy ryzyka kredytowego są uwzględnione również w innych modułach formuły standardowej. W szczególności ryzyko spreadu kredytowego oraz ryzyko koncentracji aktywów stanowią podmoduły modułu ryzyka rynkowego, i – zgodnie z konstrukcją standardowej formuły – zostały ujęte na powyższym wykresie jako elementy ryzyka rynkowego. Dla wszystkich kategorii ryzyka w 2017 roku nastąpił wzrost wymogu kapitałowego, co wiązało się ze wzrostem ekspozycji na te ryzyka. Bardziej szczegółowe informacje zostały zaprezentowane w podrozdziałach dotyczących poszczególnych kategorii ryzyka. Poza ryzykami uwzględnionymi w kapitałowym wymogu wypłacal-

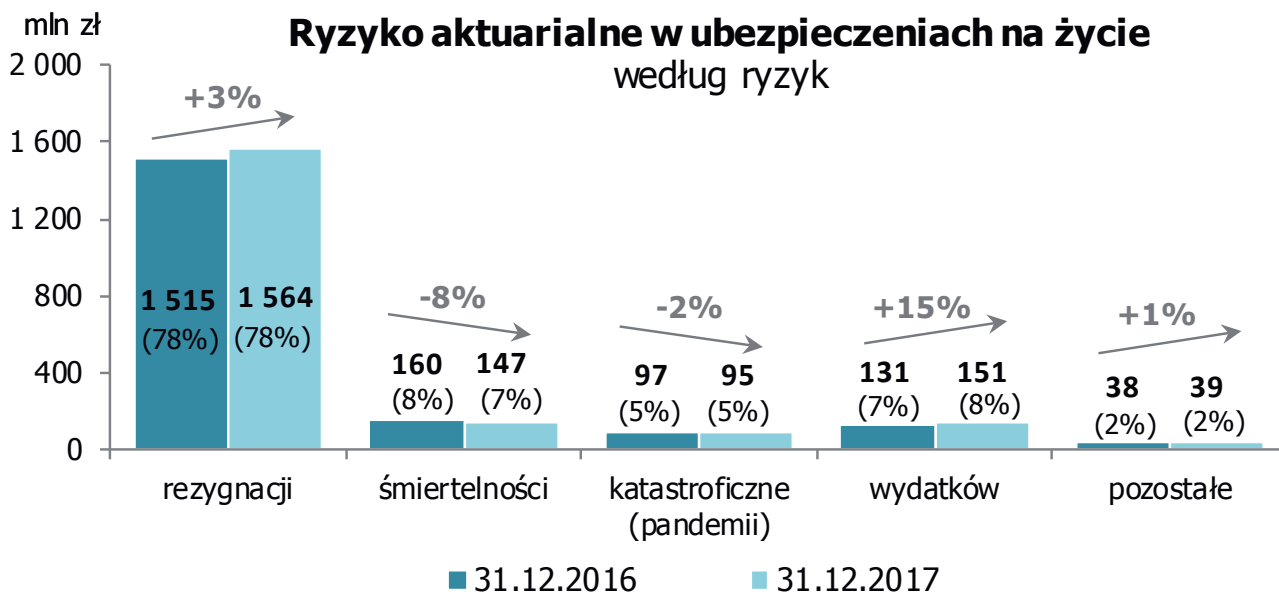
ności według formuły standardowej Aviva TUnŻ jest narażone na ryzyko płynności. Natomiast zarządzanie tym ryzykiem opiera się na podejmowanych przez Towarzystwo działaniach o charakterze operacyjnym, a nie utrzymywaniu dodatkowego kapitału. Więcej informacji na ten temat zostało zawartych w rozdziale C.4.

C.1 Ryzyko aktuarialne*

Wyraźna dominacja ryzyka aktuarialnego w profilu ryzyka Aviva TUnŻ zaprezentowanym na wykresie w rozdziale powyżej wiąże się z charakterem portfela Towarzystwa, złożonego w przeważającej części z umów z UFK bez istotnych gwarancji finansowych. Umowy te ekspozycją Towarzystwo głównie na ryzyka aktuarialne, których struktura została omówiona poniżej osobno w odniesieniu do poszczególnych typów ubezpieczeń (na życie, zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych).

*Wykresy nie uwzględniają efektu dywersyfikacji

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

W tej kategorii ryzyka wyraźnie dominuje ryzyko związane z rezygnacjami. Wielkość ekspozycji jest w tym przypadku bezpośrednio powiązana z wielkością portfela oraz stopniem jego zyskowności (realizacja ryzyka rezygnacji oznacza dla Towarzystwa utratę części przyszłych zysków). W trakcie 2017 roku ekspozycja ta lekko wzrosła, głównie za sprawą osiągniętych wysokich stóp zwrotu z inwestycji UFK (przekładających się na wzrost wartości tych funduszy) oraz spadku rentowności obligacji Skarbu Państwa będących podstawą do dyskontowania przyszłych zysków (co spowodowało wzrost wyceny wartości bieżącej tych zysków). Wyższa ekspozycja bezpośrednio przełożyła się na wzrost wartości wymogu kapitałowego na ryzyko rezygnacji z umów.

Również istotne, choć mniejsze, są dla Aviva TUnŻ ryzyka: śmiertelności, katastroficzne (pandemii), a także ryzyko wydatków.

W przypadku ryzyka śmiertelności, należy mieć na uwadze, że portfel Aviva TUnŻ składa się w istotnej części z „dojrzałych” (będących w portfelu co najmniej 10 lat) umów z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi, dla których suma ubezpieczenia jest określona jako ustalona kwota raczej niż procent wartości rachunku. W miarę akumulacji wartości aktywów na rachunku polisy maleje suma na ryzyku i zmniejsza się istotność ryzyka śmiertelności w relacji do innych ryzyk. Dodatkowo w 2017 roku w związku z obserwacją systematycznej poprawy śmiertelności w portfelu Towarzystwo odświeżyło założenia do najlepszego oszacowania zobowiązań (w kierunku bardziej optymistycznych). Przy niższej zakładanej śmiertelności w bazowym bilansie ekonomicznym wyrażony procentowo szok stosowany do wyznaczenia wymogu kapitałowego na ryzyko śmiertelności również się obniżył, a w konsekwencji obniżył się sam wymóg kapitałowy.

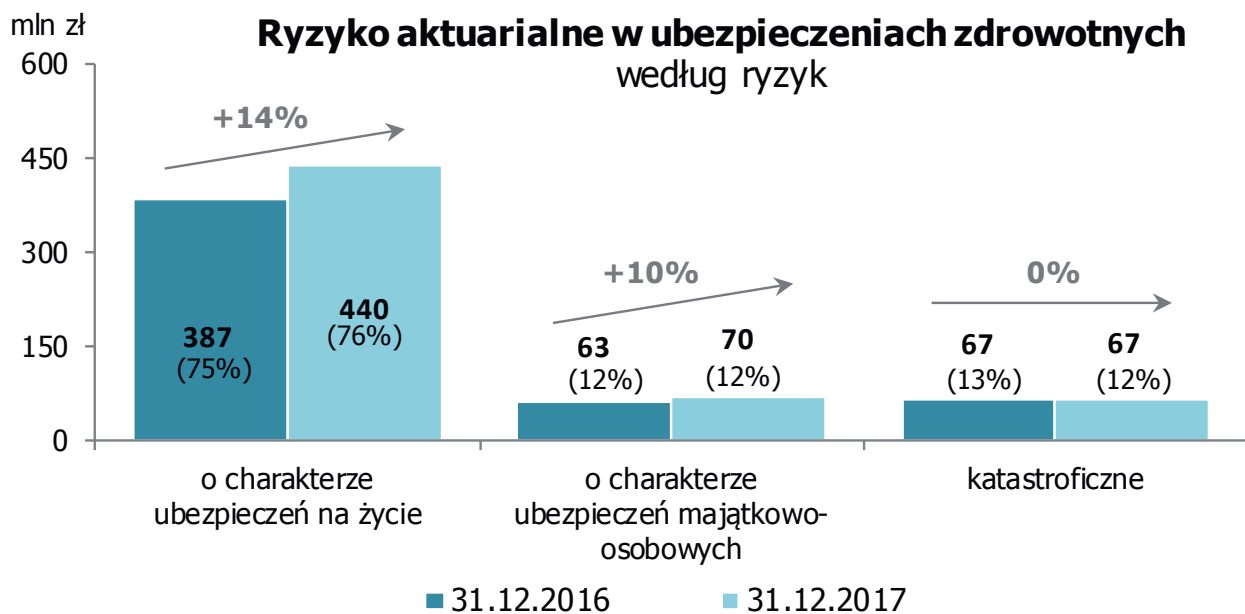
Z kolei ekspozycja na ryzyko wydatków wiąże się z bazą kosztową Aviva TUnŻ, tworzoną zarówno przez koszty zależne od wielkości portfela (których poziom szybko dostosowuje się do zmian wielkości tego portfela), jak i przez koszty stałe (które dostosowują się do

wielkości portfela dopiero w średnim lub długim horyzoncie czasowym). Zgodnie z założeniami standardowej formuły wymóg kapitałowy na ryzyko wydatków oblicza się dla scenariusza istotnego (permanentnego) wzrostu o określony procent kosztów obsługi portfela w porównaniu z założeniami do bilansu bazowego. W 2017 roku parametry kosztowe do bilansu bazowego wzrosły umiarkowanie, głównie na skutek zmian legislacyjnych wprowadzających ograniczenia w klasyfikacji niektórych kosztów jako zwolnione z podatku VAT. Przełożyło się to na wzrost wymogu kapitałowego na ryzyko wydatków.

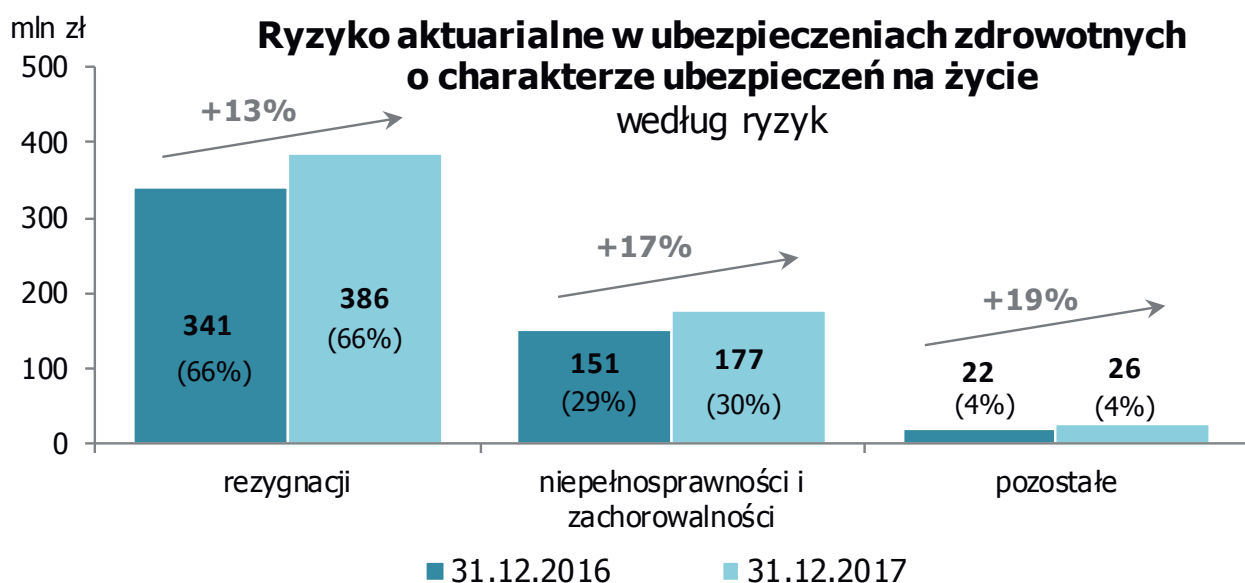
Wykres nie uwzględnia efektu dywersyfikacji ograniczenia w klasyfikacji niektórych kosztów jako zwolnione z podatku VAT. Przełożyło się to na wzrost wymogu kapitałowego na ryzyko wydatków.

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych

Według metodyki standardowej formuły wymóg kapitałowy na ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych jest obliczany osobno dla ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych oraz dla ryzyka katastroficznego w obu typach ubezpieczeń zdrowotnych. Dekompozycja na te trzy elementy została przedstawiona na poniższym wykresie.

Dominuje komponent ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, dla którego struktura ryzyk jest zbliżona do obserwowanej w ubezpieczeniach na życie (z tym, że miejsce ryzyka śmiertelności zajmuje ryzyko niepełnosprawności i zachorowalności, natomiast ryzyko katastroficzne – w tym przypadku dotyczące masowych zachorowań i masowych wypadków – jest wyodrębnione jako osobny moduł ubezpieczeń zdrowotnych zgodnie z informacją powyżej).

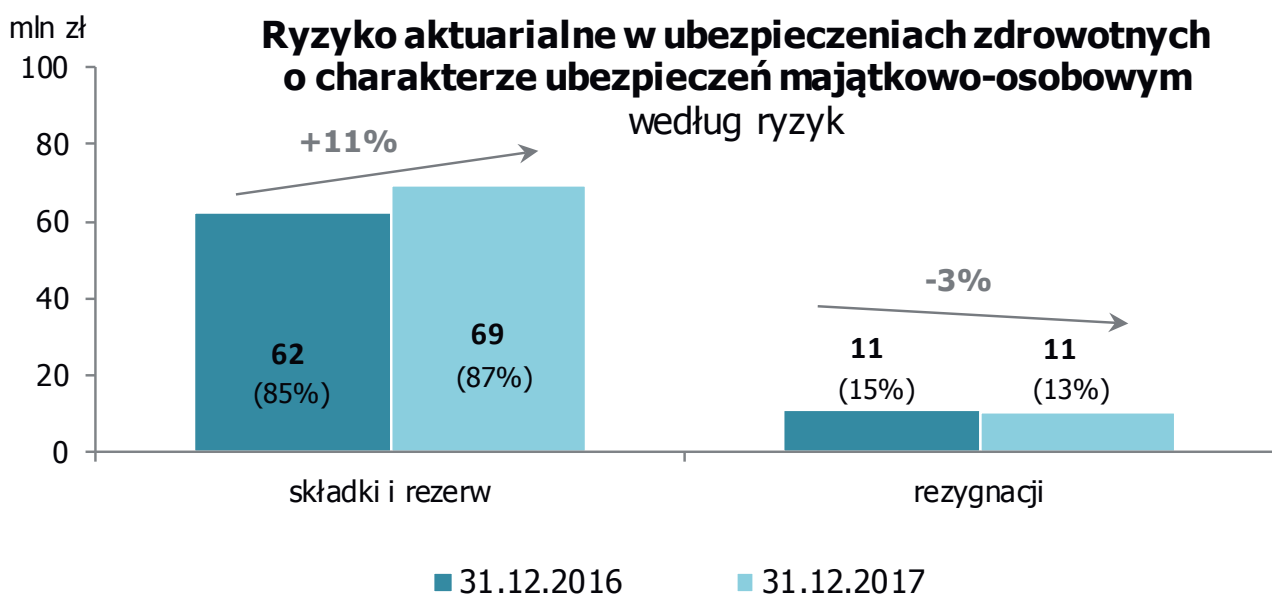

Portfel ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie obejmuje głównie umowy dodatkowe do ubezpieczeń na życie z UFK, zawierane w części przypadków na okresy roczne, z możliwością odnowienia na kolejny okres. Niemniej jednak przy wyznaczaniu zarówno środków własnych, jak i wymogu kapitałowego, bierze się pod uwagę również przyszłe odnowienia, ponieważ w ocenie Towarzystwa w przypadku tych ubezpieczeń przyjmowane ryzyko ma naturę długoterminową (patrz również: informacje nt. „granicy umowy” w rozdziale D.2).

Ryzyko rezygnacji w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie ma naturę podobną jak w ubezpieczeniach na życie. Również w tym przypadku wielkość ekspozycji jest powiązana z wielkością portfela oraz stopniem jego zyskowności. W 2017 roku ekspozycja ta umiarkowanie wzrosła, przekładając się na wzrost wartości wymogu kapitałowego na ryzyko rezygnacji z umów.

W przypadku ryzyka zachorowalności i niepełnosprawności, mimo powiązania ubezpieczeń zdrowotnych z portfelem ubezpieczeń z UFK w większości przypadków wartość świadczenia określona jest bez odniesienia do wartości rachunku. Wielkość ekspozycji na te ryzyka zależy wprost od wielkości istniejącego portfela i umiarkowanie wzrosła w trakcie 2017 roku.

Z kolei struktura ryzyk w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych przedstawia się następująco:

W przypadku tych ubezpieczeń (inaczej niż dla ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie) przy wyznaczaniu środków własnych i wymogu kapitałowego uwzględnia się tylko bieżącą umowę (zawieraną w części przypadków na okres jednego roku), bez przyszłych odnowień. Wynika to z oceny przez Towarzystwo ryzyk związanych z tymi ubezpieczeniami jako mających naturę krótkoterminową (patrz również: informacje nt. „granicy umowy” w rozdziale D.2). Wpływa to na ogólnie niską istotność ryzyk związanych z ubezpieczeniami zdrowotnymi o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych w profilu ryzyka Towarzystwa.

Ryzyko składki i rezerw dotyczy potencjalnej nieadekwatnej wyceny składki lub rezerw na już zaistniałe niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Wielkość ekspozycji na to ryzyko jest powiązana z wielkością portfela ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń majątkowych, która umiarkowanie wzrosła w 2017 roku, powodując wzrost wymogu kapitałowego na ryzyko składki i rezerw.

W ramach ryzyka aktuarialnego (ogółem dla ubezpieczeń na życie oraz zdrowotnych) występuje istotna koncentracja ze względu na typ ryzyka (jak opisano powyżej, większość wymogu kapitałowego dotyczy ryzyka rezygnacji z umów). Jednak ze względu na naturę tego ryzyka pozycja kapitałowa Aviva TUnŻ charakteryzuje się dużą odpornością na nie (patrz: komentarz w rozdziale C.7.1.). Dodat-

kowo występują koncentracje geograficzne związane z portfelem ubezpieczeń grupowych, jednak ze względu na stosunkowo niską istotność tej części portfela nie narażają one Towarzystwa na istotne ryzyko (co jest odzwierciedlone w relatywnie niskiej wartości wymogu kapitałowego na ryzyko katastroficzne – zarówno w ubezpieczeniach na życie, jak i w ubezpieczeniach zdrowotnych).

Ocena ryzyka aktuarialnego odbywa się zarówno na etapie rozwoju nowych produktów, przyjmowania umów do ubezpieczenia, jak i w okresie późniejszego trwania umów w portfelu. Rozważając wprowadzenie do oferty nowych produktów, modyfikacji istniejących lub istotną zmianę struktury produktowej portfela Towarzystwo uwzględnia wpływ podejmowanych decyzji na swoją pozycję kapitałową i profil ryzyka, odwołując się m.in. do corocznie ustalanych apetytów na łączne ryzyko oraz na poszczególne typy ryzyk. Przy akceptacji konkretnych umów obowiązują ustalone limity underwritingowe i system loadingów oraz system autoryzacji. Ewentualne procedury uproszczone poprzedzone są analizą pod kątem związanego z tym ryzyka i jego wyceną. Stosowanie w praktyce przyjętych zasad underwritingu oraz zgodność ich efektów z oczekiwaniami podlega regularnym przeglądom. W przypadku monitorowania jakości i ryzyk związanych z istniejącym portfelem, co miesiąc przygotowywana jest informacja zarządcza pokazująca bieżący rozwój szczegółowych

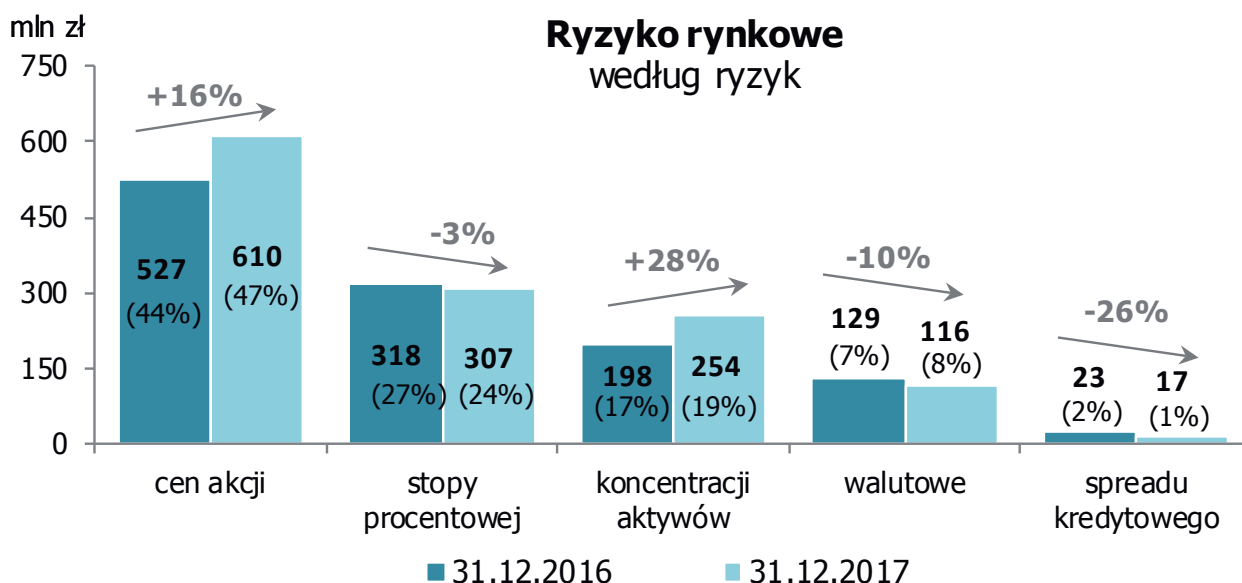
wskaźników (odnoszących się m.in. do skali odmów zawarcia umów czy kierowania na badania medyczne, udziału polis o podwyższonym ryzyku w portfelu, reklamacji czy poziomu składek i odszkodowań), omawiana na spotkaniach grupy roboczej przy Komitecie produktowym, z kluczowymi wnioskami przedstawianymi Komitetowi UPP. Dodatkowo kwartalnie monitorowana jest (na poziomie Komitetu ALCO, z informacją również do Komitetu Ryzyka przy Radzie Nadzorczej) zgodność apetytów na ryzyko z przyjętymi limitami. W powyższe działania zaangażowana jest aktywnie „druga linia obrony”, zgodnie z informacją zawartą w rozdziale B.3.2.

Nie stosuje się na istotną skalę technik ograniczania ryzyka aktuarialnego poprzez reasekurację, co ma związek z charakterem portfela. Składa się on z dużej liczby polis z względnie niewysokimi pojedyn-

czymi sumami na ryzyku, bez istotnych koncentracji ryzyk. Dlatego zakres reasekuracji biernej ryzyk śmiertelności, zachorowalności i niepełnosprawności jest niewielki (udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych utrzymuje się poniżej 0,1%). Ryzyko rezygnacji z umów nie jest transferowane na zewnątrz, ponieważ – choć istotne – nie stanowi zagrożenia dla wypłacalności Aviva TUŹ (patrz: komentarz w rozdziale C.7.1.).

C.2 Ryzyko rynkowe*

Struktura ryzyka rynkowego została zilustrowana na poniższym wykresie:

Ekspozycję na ryzyko rynkowe posiadają aktywa Aviva TUŹ, zarówno stanowiące pokrycie zobowiązań z tytułu zawartych umów (w sposób pośredni, poprzez zależność wysokości przyszłych zysków Towarzystwa od wartości tych aktywów), jak i niestanowiące pokrycia tych zobowiązań. Zgodnie z uwagami w rozdziale C.1, portfel Towarzystwa składa się w istotnej części z „dojrzałych” (będących w portfelu co najmniej 10 lat) umów z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Ta starsza część portfela charakteryzuje się relatywnie dużą ekspozycją na ryzyko rynkowe ze względu na stopniowo akumulującą się wartość aktywów. W związku z tym ryzyko rynkowe będące składową profilu ryzyka staje się coraz istotniejsze.

W zależności od klasy aktywów Aviva TUŹ jest narażone na różne rodzaje ryzyka rynkowego. W 2017 roku Towarzystwo nie dokonywało istotnych zmian polityki inwestycyjnej, stąd struktura ryzyka rynkowego nie zmieniła się istotnie. Nadal przeważa ryzyko cen akcji, choć wymóg kapitałowy na to ryzyko i jego udział w łącznym (niezdywersyfikowanym) wymogu kapitałowym na ryzyko rynkowe umiarkowanie wzrósł w związku z relatywnie dobrym wynikiem inwestycyjnym osiągniętym w 2017 roku na akcjach (wyższa wycena instrumentów akcyjnych oznacza wzrost ekspozycji na ten typ ryzyka). Relatywnie mocno wzrosło również ryzyko koncentracji aktywów ze względu na wzrost wyceny udziałów Towarzystwa w spółce

zależnej Aviva Powszechne Towarzystwo Emerytalne Aviva BZ WBK S.A., mających największy wkład w wymóg kapitałowy na ww. ryzyko. W przypadku ryzyka walutowego, jest ono związane przede wszystkim z udziałami w ubezpieczeniowej spółce zależnej Aviva TUŹ na Litwie. Część tego ryzyka jest również związana z lokowaniem w waluty obce (głównie EUR) stosunkowo niewielkiej części aktywów UFK oraz środków własnych Towarzystwa innych niż udziały w spółkach zależnych. To właśnie te ostatnie ekspozycje spadły umiarkowanie w 2017 roku, powodując spadek wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Należy zauważyć, że poza ogólną wartością oraz strukturą aktywów według typów instrumentów finansowych, na ekspozycję Towarzystwa na ryzyko rynkowe wpływ ma struktura terminowa aktywów oraz zobowiązań (a w szczególności ich dopasowanie), które są wyceniane z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie (ryzyko stopy procentowej). Ekspozycja oraz wymóg kapitałowy na ryzyko stopy procentowej nie uległy istotnej zmianie w 2017 roku.

*Wykres nie uwzględnia efektu dywersyfikacji

W kategorii ryzyka rynkowego nie występuje istotna koncentracja ze względu na typ ryzyka – zgodnie z informacją powyżej, istotny wkład ma kilka typów ryzyk. Ryzyko wynikające z koncentracji ze względu na kontrahenta uwzględniane jest w kalkulacji wymogu kapitałowego w przewidzianym do tego podmodule formuły standardowej w ramach modułu ryzyka rynkowego, tj. podmodule ryzyka koncentracji aktywów.

Nadzór nad strategią inwestycyjną Aviva TUnŻ został wpisany w zadania Komitetu ALCO, realizowane przy wsparciu grupy roboczej ds. inwestycji oraz przedstawicieli należącej do Grupy Aviva spółki AI. Na comiesięcznych spotkaniach Komitetu ALCO omawiana jest bieżąca sytuacja na rynkach finansowo-kapitałowych, wyniki zarządzanych przez Aviva Investors funduszy inwestycyjnych, w które lokowana jest większość środków własnych oraz środków stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (tj. głównie aktywów UFK), porównuje się też osiągnięte wyniki z ustalonymi benchmarkami i monitoruje zgodność z ustalonym przedziałem akceptowalnej zmienności, a także wyniki własnych funduszy z podobnymi funduszami inwestycyjnymi dostępnymi na rynku. Dyskutowane są propozycje korekt benchmarków czy zmian polityki inwestycyjnej. Dodatkowo kwartalnie monitorowany jest aktualny profil ryzyka (w tym dla ryzyka rynkowego) w porównaniu z ustalonymi apetytami. Co najmniej raz w roku dokonuje się całościowego przeglądu strategii inwestycyjnej, podczas której rozważa się struktury portfela alternatywne do obecnie ustalonej, z analizą wpływu na wynik finansowy, pozycję kapitałową i apetyty na ryzyko. Z kolei ryzyko kredytowe jest monitorowane przez Komitet ALCO przy wsparciu Komitetu Kredytowego, który analizuje strukturę portfela kredytowego w zakresie jego ekspozycji na różne czynniki ryzyka (koncentracji, sektorowe, geograficzne, płynności, wyceny), analizuje i akceptuje inwestycje w papiery wartościowe poszczególnych emitentów oraz monitoruje zgodność z ustalonymi limitami koncentracji. W powyższe działania

zaangażowana jest aktywnie „druga linia obrony”, zgodnie z informacją zawartą w rozdziale B.3.2.

Aviva TUnŻ lokuje środki zarówno własne, jak i stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, zgodnie z zasadą „ostrożnego inwestora”. W ramach tej zasady dąży się do równowagi między rentownością portfela a poziomem ryzyka związanego z lokatami. Inwestycje dokonywane są z uwzględnieniem odpowiedniej dywersyfikacji portfela, dopasowania aktywów i zobowiązań oraz mając na uwadze zapewnienie potrzebnej płynności. Środki własne (inne niż udziały w jednostkach zależnych) ulokowane są w znacznej większości w obligacje Skarbu Państwa oraz instrumenty pieniężne (o stosunkowo krótkim średnim okresie zapadalności), z mniejszym udziałem obligacji korporacyjnych przedsiębiorstw o wysokim ratingu kredytowym, akcji polskich i zagranicznych oraz udziałów w funduszu uniwersalnym absolutnej stopy zwrotu Aviva SFIO Oszczędnościowy. W celu odpowiedniego dopasowania struktury terminowej aktywów i zobowiązań Towarzystwo wyodrębniło fundusz dedykowany pokryciu rezerw wycenianych przy użyciu stopy procentowej, tj. głównie rent. Aktywa tego funduszu są inwestowane w większości w obligacje Skarbu Państwa o długim terminie zapadalności. W przypadku UFK aktywa poszczególnych funduszy inwestowane są zgodnie ze zdefiniowanymi i opisanymi w Regulaminie Funduszy profilami inwestycyjnymi, z dbałością o płynność (w szczególności nie są dokonywane inwestycje w nieruchomości). Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na świadczenia powiązane z funduszami UFK są tworzone w wysokości wynikającej z bieżącej wyceny aktywów UFK. Zarówno dla aktywów niestanowiących, jak i stanowiących pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, obowiązują ustalone limity koncentracji aktywów ze względu na emitenta.

C.3 Ryzyko kredytowe

Zgodnie z komentarzem na początku rozdziału C, w tej kategorii ryzyk zaprezentowano wyłącznie ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Główną ekspozycję na to ryzyko stanowią należności ubezpieczeniowe z tytułu składek i pozostaje ona na niskim poziomie na obie porównywane daty. Nie występują istotne koncentracje ze względu na kontrahenta.

Środki stosowane w celu oceny ryzyka kredytowego, w tym techniki ograniczania tego ryzyka, a także lokowanie aktywów zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, zostały omówione w rozdziale C.2 dotyczącym ryzyka rynkowego (również obejmującym elementy ryzyka kredytowego). W szczególności ustalane limity kredytowe ze względu na emitenta obowiązują nie tylko w odniesieniu do inwestycji, ale również dla należności (monitorowana jest łączna ekspozycja we wszystkich pozycjach bilansu).

C.4 Ryzyko płynności

Ekspozycja na ryzyko płynności związana jest ze strukturą terminową aktywów i zobowiązań Aviva TUnŻ, a w szczególności dopasowaniem tej struktury po obu stronach bilansu. Tak więc ryzyko płynności w przeważającej mierze skoncentrowane jest na zdarzeniach powodujących podwyższony poziom rezygnacji z umów, aczkolwiek również w warunkach standardowych stóp rezygnacji występuje ryzyko płynności, które może się zrealizować w sytuacji braku płynności obrotu papierami wartościowymi na rynkach finansowo-kapitałowych. Mimo że, zgodnie z komentarzem w poprzednim rozdziale, ryzyko płynności nie jest ujęte w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności, Aviva TUnŻ jest narażone na to ryzyko i zarządza nim poprzez monitorowanie i odpowiednie działania dotyczące pozycji płynnościowej w krótkim i długim horyzoncie. Zarządzanie pozycją długoterminową oparte jest na monitorowaniu relacji bieżącego stanu płynnych aktywów powiększonego o oczekiwane w ciągu najbliższych 18 miesięcy wpływy gotówkowe do oczekiwanych w tym okresie wydatków gotówkowych. Towarzystwo utrzymuje wystarczającą ilość aktywów płynnych, by zagwarantować długoterminową płynność. Zarządzanie pozycją krótkoterminową odbywa się poprzez wdrożoną procedurę operacyjną. Zgodnie z tą procedurą Towarzystwo monitoruje codziennie odpowiednio zdefiniowane wskaźniki, które potencjalnie mogą wskazywać na pogorszenie się warunków w zakresie płynności, i jeżeli którykolwiek ze wskaźników przekroczy wskazany próg, podejmuje dodatkowe działania mające na celu zapewnienie utrzymania bieżącej płynności.

Sposób stosowania zasady „ostrożnego inwestora”, również w odniesieniu do płynności środków, został opisany w rozdziale C.2 dotyczącym ryzyka rynkowego.

W odniesieniu do ryzyka płynności nie zidentyfikowano istotnych koncentracji ryzyka.

Łączna kwota oczekiwanego zysku Aviva TUnŻ z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 2 500 000 tys. złotych.

C.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest kategorią stosunkowo szeroką, występującą we wszystkich obszarach działalności Aviva TUnŻ. Wielkość ekspozycji na ryzyko operacyjne generalnie wiąże się ze skalą i naturą działalności Towarzystwa: wielkością portfela i jego strukturą (zróżnicowanie i stopień skomplikowania produktów, kanały dystrybucji, itp.), a także z organizacją procesów wewnętrznych oraz systemów IT. Zgodnie ze standardową formułą wysokość wymogu kapitałowego jest powiązana z wolumenem składki zrobionej (dla ubezpieczeń innych niż z UFK) i wysokością kosztów obsługi (dla ubezpieczeń z UFK). W 2017 roku mierzona w ten sposób ekspozycja na ryzyko operacyjne, a zatem również wysokość wymogu kapitałowego, wzrosła umiarkowanie. Nie zidentyfikowano znaczących koncentracji ryzyka w tej kategorii.

Zarządzanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego w Aviva TUnŻ jest realizowane w oparciu o podejście procesowe. Członkowie Zarządu Aviva TUnŻ identyfikują i oceniają ryzyko operacyjne w procesach, za które są odpowiedzialni. Identyfikacja ryzyka operacyjnego opiera się na ujednocionej w ramach Grupy Aviva liście ryzyk operacyjnych. Ocena ryzyka operacyjnego obejmuje aspekt finansowy, błędów w sprawozdaniu finansowym, reputacyjny oraz związany z utratą klienta i jest dokonywana nie rzadziej niż raz w roku. Każde zidentyfikowane ryzyko operacyjne posiada wyznaczone limity tolerancji. W przypadku przekroczenia zdefiniowanych limitów tolerancji ustalany jest plan działań mających na celu ograniczenie ryzyka.

Ryzyka operacyjne mitygowane są przez kontrole zdefiniowane w ramach ujednoczonych w Grupie Aviva standardów biznesowych. Częstotliwość oceny kontroli zależy od materialności ryzyka, ale jest nie rzadsza niż raz w roku. Monitorowanie skuteczności kontroli wykonywane jest na bieżąco przez pracowników Aviva TUnŻ. Weryfikacja skuteczności kontroli jest elementem oceny kontroli.

Informacje dotyczące zidentyfikowanych ryzyk operacyjnych oraz wyniki regularnych ocen dokonywanych przez właścicieli poszczególnych obszarów biznesowych gromadzone są w dedykowanym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym systemie IT. W tym samym systemie rejestrowane są zdarzenia operacyjne.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

W Aviva TUnŻ funkcjonują ustalone procesy identyfikacji ryzyk. Wyniki funkcjonujących na bieżąco mechanizmów w tym zakresie są podsumowywane w sporządzanym corocznie raporcie, który listuje i opisuje wszystkie zidentyfikowane ryzyka oraz przyjmowane podejście do nich (w tym aspekt mierzalności oraz ujęcia bądź nieujęcia w aktualnym wymogu kapitałowym). Co najmniej raz na kwartał aktualizowane jest spektrum ryzyk, na które narażone są spółki Aviva w Polsce. W ramach tej analizy identyfikuje się kluczowe „duże” ryzyka i rozważa się zarówno prawdopodobieństwa ich realizacji, jak i szacowany wpływ finansowy. W procesie tym uczestniczy Zarząd Towarzystwa, a wyniki są przedstawiane do informacji Komitetowi Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.

Poza ryzykami należącymi do kategorii omówionych we wcześniejszych rozdziałach, Aviva TUnŻ jest również narażone na ryzyka o charakterze niemierzalnym, do których należą:

- ryzyko otoczenia prawnego – rozumiane jako ryzyko niewystarczająco szybkiego lub pełnego dostosowania się przez Towarzystwo do nagłych lub niespodziewanych zmian otoczenia prawnego. Pewne rodzaje czy aspekty takich zdarzeń są ujęte w ryzyku operacyjnym.
- ryzyko „zarażenia” – rozumiane jako ryzyko rozprzestrzenienia się na większą skalę niekorzystnego zdarzenia mającego miejsce w odniesieniu do wybranej części rynku czy wybranej jednostki, prowadzące do ogólnej niestabilności rynku. Pewne rodzaje czy aspekty takich zdarzeń są ujęte w ryzyku rynkowym lub kredytowym.
- ryzyko reputacyjne – rozumiane jako uszczerbek dla marki spowodowany zdarzeniami takimi jak ujawnione przypadki istotnych oszustw czy nadużyć, przestępstw finansowych czy niewłaściwego postępowania wobec klienta. Pewne rodzaje czy aspekty takich zdarzeń są ujęte w ryzyku operacyjnym.

Takie ryzyka są zarządzane przez Aviva TUnŻ w inny sposób niż przez utrzymywanie dodatkowego kapitału. Generalnie Towarzystwo ma

niski apetyt na przyjmowanie takich ryzyk. Są one ograniczane przy użyciu mechanizmów podobnych jak opisane dla ryzyka operacyjnego. Ze względu na charakter tych ryzyk bardzo istotną rolę pełni w tym przypadku Dział zgodności z przepisami w Ramach Departamentu Zarządzania Ryzykiem. Nie zidentyfikowano istotnych koncentracji dla tych ryzyk.

Dodatkowo Towarzystwo narażone jest na ryzyko kredytowe Skarbu Państwa, które nie jest uwzględniane w standardowej formule, na bazie której wyznacza się wymóg kapitałowy. Obligacje Skarbu Państwa stanowią istotną część portfela inwestycji Towarzystwa, dlatego ekspozycja na to ryzyko jest istotna. Wpływ ewentualnego uwzględnienia tego ryzyka w kalkulacji wymogu kapitałowego został skomentowany w rozdziale C.7.1.

C.7 Inne ważne informacje

C.7.1 Wrażliwość pozycji kapitałowej Towarzystwa na poszczególne ryzyka

Portfel Aviva TUnŻ charakteryzuje się generalnie wysoką odpornością pozycji kapitałowej na niekorzystne zdarzenia. Jeśli chodzi o ryzyko aktuarialne, najistotniejsze dla Towarzystwa ryzyko rezygnacji z umów nie stanowi znaczącego zagrożenia dla jej wypłacalności, choć istotnie wpływa na przyszłą rentowność oraz rozmiar prowadzonej działalności (realizacja tego ryzyka oznacza zmniejszenie się portfela, na skutek czego zmniejszają się zarówno środki własne, jak i wymóg kapitałowy). Istotny wpływ na niewypłacalność mogłaby mieć pandemia, jednak tylko na bardzo dużą skalę, nieporównanie mniej prawdopodobna niż zdarzenie raz na 200 lat.

Bardziej szczegółowe informacje nt. wrażliwości współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi na określone scenariusze realizacji ryzyka rynkowego, kredytowego i aktuarialnego zaprezentowano w tabeli poniżej (obliczenia na dzień 31 grudnia 2017 roku):

Ryzyko	Scenariusz	Współczynnik pokrycia	Zmiana % współczynnika pokrycia
	bazowy	247,1%	
stopy procentowej	+1 p.p. dla wszystkich zapadalności	245,2%	-0,8%
cen akcji	-25%	244,3%	-1,1%
spreadu kredytowego na instrumentach korporacyjnych	+5 p.p.	246,7%	-0,2%
rezygnacji z umów	+10% (trwale)	250,6%	1,4%
śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości	+5% (trwale)	246,5%	-0,3%
wydatków	+10% (trwale)	246,0%	-0,5%

W przypadku ryzyka operacyjnego, teoretycznie można sobie wyobrazić zdarzenia o charakterze operacyjnym, które mogłyby istotnie zagrozić pozycji finansowo-kapitałowej Towarzystwa, jednak są to zdarzenia skrajnie mało prawdopodobne, o częstotliwości ocenianej jako znacznie niższa niż raz na 200 lat. Wiąże się to z zaimplementowanym systemem zarządzania tym ryzykiem i jego ograniczania, opisanym w rozdziale C.5. Scenariusze niekorzystnych zdarzeń (również operacyjnych), które w ocenie Aviva TUnŻ są względnie realistyczne, rozważa się w procesie przeprowadzania testów warunków skrajnych i analiz scenariuszowych, zgodnie z informacją poniżej w tym rozdziale.

W odniesieniu do pozostałych ryzyk opisanych w rozdziale C.6, z uwagi na ich trudno mierzalny charakter (poza ryzykiem kredytowym Skarbu Państwa) trudno szacować wpływ ilościowy na pozycję kapitałową Towarzystwa. Ryzyka te są ograniczane przez działania o charakterze operacyjnym (zgodnie z informacją w rozdziale C.6) i wrażliwość Towarzystwa na nie jest oceniana jako stosunkowo niska. Natomiast wpływ na współczynnik pokrycia kapitałowego uwzględnienia ryzyka kredytowego Skarbu Państwa w obliczeniach formuły standardowej (przy zachowaniu ogólnych założeń i metodyki kalkulacji przyjętych w tej formule) został oszacowany – na bazie danych na koniec 2016 roku – na ok. -20 pp. Choć jest to wartość relatywnie wysoka (w szczególności na tle wpływów innych scenariuszy zaprezentowanych w tabeli powyżej), przy obecnym pokryciu na poziomie prawie 250% nie zagraża pozycji kapitałowej Towarzystwa.

Aviva TUnŻ co najmniej raz w roku przeprowadza testy warunków skrajnych oraz analizy scenariuszowe mające na celu monitorowanie wrażliwości pozycji kapitałowej na wybrane scenariusze realizacji ryzyk. Scenariusze ryzyk są opracowywane przez grupę ekspertów Towarzystwa reprezentujących różne obszary jego działalności. Podlegają one również krytycznej ocenie przez kierownictwo Aviva TUnŻ, z uwzględnieniem działań zarządczych, które są zakładane w przypadku realizacji danego scenariusza ryzyk.

W 2017 roku testy warunków skrajnych i analizy scenariuszowe obejmowały trzy scenariusze. Dwa z nich zakładały kryzys finansowy spowodowany gwałtownym spadkiem cen obligacji rządowych na rynkach światowych – scenariusz inflacyjny i deflacyjny. W obu przypadkach założono realizację ryzyk rynkowych połączoną z realizacją ryzyka rezygnacji z umów. Dodatkowo w scenariuszu inflacyjnym założono działania Zarządu w zakresie obniżenia poziomu pobieranych opłat za zarządzanie aktywami. Aviva TUnŻ zachowuje pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi oraz wystarczającą płynność w obu tych scenariuszach. Dodatkowo zdefiniowano odwrócony scenariusz warunków skrajnych: kryzys finansowy połączony z masowymi rezygnacjami z umów mającymi miejsce po wypłacie dywidendy oraz zainwestowaniu znaczącej części środków w projekt strategiczny. Wprawdzie w tym scenariuszu Towarzystwo nie staje się niewypłacalne, jednak pojawiają się problemy z płynnością. Należy zauważyć, że scenariusz ten nie bierze pod uwagę potencjalnych działań Zarządu, które mogłyby być podjęte w celu szybkiej poprawy płynności.

D Wycena do celów wypłacalności

- D.1 Aktywa
- D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe
- D.3 Inne zobowiązania
- D.4 Alternatywne metody wyceny

D Wycena do celów wypłacalności

Poniższe tabele prezentują wybrane pozycje bilansu Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres porównawczy według wyceny dla celów Wypłacalności II w porównaniu z wyceną dla celów rachunkowości (zgodnie z Ustawą o rachunkowości):

2017	Wartość według Ustawy o Rachunkowości	Różnice prezentacyjne	Różnice wynikające z wyceny	Wartość według regulacji Wyplacalność II
Wartości niematerialne i prawne	410	-	-410	-
Aktywowane koszty akwizycji	137 270	-	-137 270	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-
Obligacje rządowe i komunalne	572 017	2 574 696	-	3 146 714
Obligacje korporacyjne	61 919	278 348	-	340 267
Fundusze inwestycyjne	834 578	582 767	-	1 417 345
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	38 063	1 642	-	39 705
Aktywa dla ubezpieczeń na życie w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 495 535	-3 437 674	-	10 057 861
Lokaty w jednostkach podporządkowanych (udziały kapitałowe)	754 191	-	137 867	892 058
Należności z tytułu ubezpieczeń	40 253	-	-	40 253
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24 777	221	-56	24 943
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	-	2 711	-	2 711
Należności z tytułu reasekuracji	9 638	-	-	9 638
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	4 896	-	-	4 896
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	8 745	-	-8 213	533
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	1 381	-	-	1 381
Aktywa Razem*	15 983 674	2 711	-8 081	15 978 304
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 916 572	-	-3 970 734	9 945 838
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	-2 711	2 711	-	-
Zobowiązania warunkowe	0	-	18 304	18 304
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	25 964	-	-	25 964
Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników	1 150	-	-	1 150
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	418 147	-	749 656	1 167 803
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	60 416	-	-	60 416
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	9 329	-	-	9 329
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	17 167	-	-	17 167
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	31 588	-	-3 435	28 153
Zobowiązania Razem*	14 477 623	2 711	-3 206 208	11 274 125

* Zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości Towarzystwo w sprawozdaniu statutowym prezentuje kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń jako element zobowiązań ze znakiem ujemnym.

2016	Wartość według Ustawy o Rachunkowości	Różnice prezentacyjne	Różnice wynikające z wyceny	Wartość według regulacji Wypłacalność II
Wartości niematerialne i prawne	555	-	-555	-
Aktywowane koszty akwizycji	113 441	-	-113 441	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	-
Obligacje rządowe i komunalne	494 056	2 694 121	-	3 188 176
Obligacje korporacyjne	61 680	269 371	-	331 051
Fundusze inwestycyjne	780 989	522 946	-	1 303 936
Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne	159 404	15 490	-	174 894
Aktywa dla ubezpieczeń na życie w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	12 778 873	-3 505 751	-	9 273 122
Lokaty w jednostkach podporządkowanych (udziały kapitałowe)	678 374	-	111 165	789 538
Należności z tytułu ubezpieczeń	40 292	2	-	40 294
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 983	3 823	-83	33 723
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	-	3 936	-	3 936
Należności z tytułu reasekuracji	7 497	-2	-	7 495
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	41 398	-	-	41 398
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	9 004	-	-8 213	792
Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego	1 589	-	-	1 589
Aktywa Razem*	15 197 134	3 936	-11 126	15 189 944
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	13 186 549	-	-3 806 804	9 379 745
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	3 936	-3 936	-	-
Zobowiązania warunkowe	-	-	19 256	19 256
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	8 153	-	-	8 153
Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników	615	-	-	615
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	299 724	-	699 173	998 896
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)	58 018	-	-	58 018
Zobowiązania z tytułu reasekuracji	6 940	-	-	6 940
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)	18 919	-	-	18 919
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	27 101	-	-6 386	20 714
Zobowiązania Razem *	13 609 956	-3 936	-3 094 762	10 511 259

* Zgodnie z wymogami Ustawy o rachunkowości Towarzystwo w sprawozdaniu statutowym prezentuje kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń jako element zobowiązań ze znakiem ujemnym.

D.1 Aktywa

Wartości niematerialne i prawne

Dla celów wypłacalności wartości niematerialne i prawne zostały wycenione w wartości zero. Natomiast dla celów rachunkowości ten składnik aktywów wyceniony został w cenie nabycia po pomniejszeniu o kwotę umorzenia i odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktywowane koszty akwizycji

Dla celów wypłacalności aktywowane koszty akwizycji zostały wycenione w wartości zero. Natomiast w bilansie dla celów rachunkowości ujęto aktywo związane z rozliczeniem w czasie tej części kosztów akwizycji poniesionych w minionych okresach sprawozdawczych, która przypada na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zarówno w bilansie dla celów wypłacalności, jak i w bilansie dla celów rachunkowości, aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest kompensowane z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ponieważ w obu bazach raportowania rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego przewyższała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, skompensowana wartość została wykazana w pozycji rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, natomiast w pozycji aktywa z tytułu odroczonego podatku zaprezentowano wartość zerową. Dalsze komentarze dotyczące aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zawarto w rozdziale D.3.

Lokaty inne niż udziały w jednostkach podporządkowanych

W odniesieniu do lokat innych niż udziały w jednostkach podporządkowanych nie występują różnice w metodach wyceny dla celów sprawozdawczości oraz dla celów rachunkowości.

Występują natomiast różnice prezentacyjne, związane z klasyfikacją aktywów Funduszu Gwarantowanego oraz Funduszu Gwarancji Zysku, tj. dwóch spośród ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych oferowanych przez Towarzystwo, dostępnych dla klientów posiadających wybrane produkty Towarzystwa. W sprawozdawczości dla celów rachunkowości aktywa związane z tymi funduszami są prezentowane, zgodnie z ich formą prawną, jako aktywa netto, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający, analogicznie do innych ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych oferowanych przez Towarzystwo. Natomiast w sprawozdawczości dla celów wypłacalności aktywa związane z powyższymi funduszami zostały zaklasyfikowane na podstawie ich charakterystyki ekonomicznej do linii biznesu „Ubezpieczenia z udziałem w zyskach”, odrębnie od „Ubezpieczeń na życie z wyłączeniem ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym”. Ponieważ ww. różnica prezentacyjna dotyczy również środków pieniężnych (lub ich ekwiwalentów) stanowiących aktywa Funduszu Gwarantowanego lub Funduszu Gwarancji Zysku, które w bilansie dla celów wypłacalności są ujęte w odrębnej pozycji niż Lokaty (patrz: sekcja dot. środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, poniżej w tym rozdziale), łączna wysokość lokat w bilansie ekonomicznym widoczna w powyższej tabeli jest niższa niż w bilansie księgowym.

Lokaty w jednostkach podporządkowanych (udziały kapitałowe)

Dla celów rachunkowości Towarzystwo wyceniło udziały w jednostkach podporządkowanych metodą praw własności. Natomiast dla celów wypłacalności zastosowana została wycena w wysokości udziału Aviva TUnŻ w wartości godziwej tych jednostek wycenionych zgodnie z wymogami Wypłacalność II.

Należności z tytułu ubezpieczeń

Dla celów zarówno rachunkowości, jak i wypłacalności należności wykazane zostały w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące.

Środki pieniężne i ekwiwalenty

W odniesieniu do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie występują istotne różnice w metodach wyceny dla celów wypłacalności oraz dla celów rachunkowości: w obu przypadkach zostały one wycenione w wartości nominalnej. Różnica widoczna w powyższej tabeli dotyczy odmiennej prezentacji środków pieniężnych (lub ich ekwiwalentów) stanowiących aktywa ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych Fundusz Gwarantowany oraz Fundusz Gwarancji Zysku. Ponadto z bilansu ekonomicznego (dla celów wypłacalności) eliminowane są aktywa i zobowiązania związane z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń

Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych został wykazany w wysokości wyliczonej zgodnie z wymogami rachunkowości. Obecnie reasekuracja nie jest modelowana w modelu projekcyjnym Towarzystwa w oparciu o zasadę proporcjonalności.

Należności z tytułu reasekuracji

Dla celów zarówno rachunkowości, jak i wypłacalności należności z tytułu reasekuracji wykazane zostały w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące.

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Dla celów zarówno rachunkowości, jak i wypłacalności pozostałe należności wykazane zostały w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Dla celów rachunkowości Towarzystwo prezentuje w bilansie należne wpłaty na kapitał podstawowy, które dla celów wypłacalności są eliminowane w pełnej kwocie.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozycja pozostałe aktywa obejmuje przede wszystkim rozliczenia międzyokresowe czynne, dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, które wykazywane są w takiej samej kwocie zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności oraz należne wpłaty na kapitał podstawowy, które dla celów wypłacalności są eliminowane.

Nieruchomości, maszyny i urządzenia do użytku własnego

Dla celów zarówno rachunkowości, jak i wypłacalności rzeczowe składniki aktywów (środki trwałe) są wyceniane w cenie nabycia, koszcie wytworzenia lub wartości przeszacowanej pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Portfel Aviva TUnŻ tworzą przede wszystkim indywidualne umowy ubezpieczenia z UFK z różnymi proporcjami ochrony ubezpieczeniowej oraz części oszczędnościowej, zarówno ze składką regularną, jak i jednorazową. Pozostałe produkty to głównie ubezpieczenia grupowe (zarówno z UFK, jak i bez), a na mniejszą skalę również indywidualne ubezpieczenia bez UFK.

Aviva TUnŻ dokonuje segmentacji swoich zobowiązań zgodnie z Załącznikiem I Aktu Delegowanego na linie biznesu wymienione w tym dokumencie. Przy tym segmentację dokonuje się niezależnie dla poszczególnych komponentów tej samej umowy (komponent inwestycyjny, ochrona na wypadek śmierci, ochrona dotycząca ryzyk dodatkowych), chyba że konstrukcja produktu sprawia, że osobna kalkulacja najlepszego oszacowania zobowiązań dla poszczególnych komponentów doprowadziłaby do zniekształcenia wyników ze względu na ścisłe współzależności między przepływami pieniężnymi dotyczącymi tych komponentów. Ponadto dla umów z UFK inwestujących środki w Fundusz Gwarantowany lub Fundusz Gwarancji Zysku dokonuje się podziału na dwa komponenty: związany z Funduszem Gwarantowanym lub Funduszem Gwarancji Zysku oraz związany z pozostałymi UFK. Pierwszy komponent jest klasyfikowany jako Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach, natomiast drugi – jako Ubezpieczenia na życie powiązane z indeksami i z UFK.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności obliczona została w przypadku wszystkich umów ubezpieczenia i reasekuracji w portfelu Towarzystwa jako suma najlepszego oszacowania zobowiązań oraz marginesu ryzyka. Przy kalkulacji zostały użyte deterministyczne modele przepływów pieniężnych i metody aktuarialne adekwatne do skali i specyfiki biznesu. Niematerialna wartość opcji i gwarancji nie wymagała użycia modeli stochastycznych.

Najlepsze oszacowanie zobowiązań jest wyznaczane jako ważona prawdopodobieństwem średnia przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie (oczekiwana obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych), przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Uwzględniane w kalkulacji przepływy pieniężne obejmują po stronie wpływów składki, natomiast po stronie wydatków: świadczenia z tytułu dożycia, śmierci lub realizacji innych ubezpieczonych ryzyk oraz wykupu, a także związane z istniejącym portfelem przyszłe koszty działalności w obszarze akwizycji, likwidacji szkód, administracji umów i działalności lokacyjnej. Natomiast, zgodnie z opinią Komisji Nadzoru Finansowego z kwietnia 2016 roku, nie jest uwzględniony obowiązujący od lutego 2016 roku podatek od aktywów.

Na potrzeby kalkulacji najlepszego oszacowania zobowiązań Aviva TUŃ przyjmuje definicję granicy umowy w oparciu o art. 18 Aktu delegowanego. W znacznej części przypadków za wchodzące w granice umowy uznaje się wszystkie przyszłe przepływy pieniężne związane z zobowiązaniami odnoszącymi się do ochrony ubezpieczeniowej świadczonej w okresie na jaki formalnie została zawarta umowa. Główne wyjątki dotyczą wyłączenia przyszłych składek oraz związanych z nimi zobowiązań dla ubezpieczeń z UFK o charakterze oszczędnościowym ze składką regularną, a z drugiej strony uwzględnienia w granicy umowy przyszłych odnowień niektórych rocznych odnawialnych umów ryzyk dodatkowych dołączanych do ubezpieczeń z UFK, jeśli cechy tych umów sprawiają, że Aviva TUŃ nie ma wystarczających możliwości takiego dostosowania składek lub świadczeń z przyszłych odnowień, aby adekwatnie odzwierciedlały ponoszone ryzyko.

Projekcja przyszłych przepływów pieniężnych opiera się na założeniach do najlepszego oszacowania, które są wyznaczane tak, aby nie były ani zbyt mało, ani nadmiernie ostrożne. Założenia te obejmują założenia ekonomiczne oraz nieekonomiczne. Ta pierwsza grupa obejmuje przede wszystkim stopy wolne od ryzyka – w tym zakresie stosuje się krzywą stóp Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) publikowaną dla polskich złotych, bez stosowania korekty dopasowującej i korekty z tytułu zmienności. Założenia nieekonomiczne Towarzystwo ustala w oparciu o własne doświadczenie historyczne, z uwzględnieniem oczekiwanych przyszłych trendów, które mogą nie być (wystarczająco) odzwierciedlone w historycznych danych. W związku z charakterem portfela Towarzystwa kluczową grupą założeń (na które najlepsze oszacowanie zobowiązań jest najbardziej wrażliwe) jest utrzymywalność portfela (stopy rezygnacji, wykupów częściowych, zawieszonych płatności składek, itp.). W konsekwencji dla tej grupy założeń przeprowadzane są najbardziej obszerne badania portfela oraz przyjmuje się największą granulację parametrów. Istotne, choć nieco mniej, są również założenia dotyczące śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości oraz poziomu przyszłych kosztów.

Margines ryzyka jest obliczany metodą kosztu kapitału, przy zastosowaniu stopy kosztu kapitału równej 6%. Przy tym kapitałowy wymóg wypłacalności, o którym mowa w art. 38 ust. 2 Aktu delegowanego, w przypadku Towarzystwa obejmuje wszystkie ryzyka aktuarialne, ryzyko niewykonania zobowiązań przez kontrahenta oraz ryzyko operacyjne. Natomiast wszystkie ryzyka rynkowe uważa się za możliwe do zabezpieczenia, w kontekście art. 38 ust. 1 punkt (h) Aktu delegowanego. Projekcja przyszłych wymogów kapitałowych potrzebna do obliczenia marginesu ryzyka jest dokonywana metodami uproszczonymi, w oparciu o nośniki ryzyka zdefiniowane odrębnie dla poszczególnych ryzyk.

Przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności dopuszcza się, w ramach zastosowania zasady proporcjonalności, stosowanie metod uproszczonych, o ile nie prowadzą one do istotnego zaniżenia tych rezerw (zgodnie z poziomem istotności zdefiniowanym przez Towarzystwo w wewnętrznych regulacjach). Ocena wpływu uproszczeń dokonywana jest na każdą datę raportowania (kwartalnie). Do uproszczeń na dzień 31 grudnia 2017 roku należały:

- stosowanie deterministycznego modelu przepływów pieniężnych, a nie stochastycznego,
- przy segmentacji zobowiązań nieoddzielanie ryzyk dodatkowych od ryzyka głównego w mniej istotnych produktach lub kiedy przepływy pieniężne są ściśle współzależne, zaś w niektórych przypadkach uproszczone rozdzielanie przepływów pieniężnych pomiędzy segmenty,
- wspólne modele i parametryzacja modeli (uśredniona) dla podobnych produktów i podobnych ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,
- uproszczone modelowanie niektórych cech produktów (np. zachowania polis w statucie bezskładkowych czy w niektórych przypadkach loadingów),
- uproszczenia w wejściowych danych polisowych do projekcji przepływów pieniężnych (np. wynikające z przesunięcia w czasie procesowania niektórych operacji w stosunku do daty generowania ekstraktów do projekcji),
- przyjęcie dla niewielkiej części portfela rezerw wyznaczonych dla potrzeb rachunkowości w miejsce metod opartych na prognozach przepływów pieniężnych,
- uproszczona kalkulacja marginesu ryzyka, zgodnie z informacją powyżej.

Poniższe tabele prezentuje najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale zgodnym z opisaną segmentacją oraz, odpowiadające im wartości kalkulowane dla celów rachunkowości, na dzień 31.12.2017 oraz w okresie porównawczym.

2017	Najlepsze oszacowanie zobowiązań	Margines ryzyka	Wartość według regulacji Wypłacalność II	Wartość według ustawy o rachunkowości	Różnica
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych	41 732	4 819	46 551	71 345	24 794
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	(901 857)	173 119	(728 737)	62 100	790 838
Ubezpieczenia na życie (wyłączając zdrowotne, z udziałem w zyskach oraz na życie oparte o indeksy i z UFK)	74 556	16 734	91 289	167 089	75 800
Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach	2 533 730	169 379	2 703 109	3 469 685	766 576
Ubezpieczenia na życie oparte o indeksy i z UFK	7 323 345	507 570	7 830 915	10 143 642	2 312 727
Razem	9 071 507	871 620	9 943 127	13 913 861	3 970 734

2016	Najlepsze oszacowanie zobowiązań	Margines ryzyka	Wartość według regulacji Wyplacalność II	Wartość według ustawy o rachunkowości	Różnica
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń majątkowo-osobowych	39 967	4 775	44 741	61 929	17 188
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	(790 004)	147 797	(642 206)	59 496	701 702
Ubezpieczenia na życie (wyłączając zdrowotne, z udziałem w zyskach oraz na życie oparte o indeksy i z UFK)	54 757	16 099	70 857	152 892	82 035
Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach	2 579 636	168 675	2 748 311	3 545 363	797 052
Ubezpieczenia na życie oparte o indeksy i z UFK	6 690 528	463 579	7 154 107	9 362 934	2 208 827
Razem	8 574 884	800 925	9 375 809	13 182 613	3 806 804

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności są istotnie niższe niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości, co ma następujące dwa źródła:

- uwzględnienie skapitalizowanej wartości oczekiwanych przyszłych zysków w wartości rezerw dla celów wypłacalności (jako wielkości pomniejszającej te rezerwy w stosunku do rezerw dla celów rachunkowości);
- uwzględnienie marginesu ryzyka w wartości rezerw dla celów wypłacalności (jako wielkości powiększającej te rezerwy w stosunku do rezerw dla celów rachunkowości).

W kontekście ubezpieczeń z UFK, które stanowią trzon portfela Aviva TUnŻ, oznacza to, że o ile dla celów rachunkowości rezerwy równe są bieżącej wartości rynkowej aktywów UFK, a przyszłe opłaty są przychodami tych okresów, w których są pobierane, to dla celów wypłacalności rezerwa jest równa bieżącej wartości aktywów UFK pomniejszonej od razu (już w momencie początkowego ujęcia umowy) o skapitalizowaną wartość całej przyszłej marży zysku (opłaty minus koszty), powiększonej o dodatkowy margines ryzyka.

Długoterminowy charakter projekcji przepływów pieniężnych do kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności generuje nieodłączną niepewność związaną z wynikami tych kalkulacji. Konieczne jest przyjęcie założeń co do poziomu przyszłej utrzymywalności portfela, szkodowości, poziomu kosztów czy stóp zwrotu w perspektywie kilkudziesięciu lat. Dlatego też Aviva TUnŻ ustanowiła stosowane w sposób ciągły zasady ustalania kluczowych parametrów, w tym częstotliwość i metodykę przeprowadzania badań portfela oraz sposobu przekładania wyników tych badań na założenia prospektywne. Pozwala to ograniczać niepewność co do wartości rezerw, a także zapewnić porównywalność wyników między okresami sprawozdawczymi. Jak skomentowano we wcześniejszej części tego rozdziału, kluczowym dla Towarzystwa założeniem jest poziom utrzymywalności portfela i temu założeniu poświęca się szczególną uwagę, nie zaniedbując jednak również innych istotnych założeń.

D.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania warunkowe

Dla celów wypłacalności Towarzystwo ujęło w bilansie zobowiązanie warunkowe dotyczące premii wynikowej dla AI. Premia, po spełnieniu określonych warunków, zostanie wypłacona w przyszłości, w związku z osiągnięciem ustalonej rentowności aktywów oddanych AI do zarządzania. Natomiast dla celów rachunkowości ten składnik zobowiązań nie był rozpoznawany w bilansie (jest ujawniany jako element pozabilansowy).

Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

Towarzystwo tworzy rezerwy na:

- pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń, operacji kredytowych;
- zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów Towarzystwo jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań.

Rezerwy tworzone są w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

Zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe) są wykazane w takiej samej kwocie.

Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników

Zobowiązania wynikające ze świadczeń emerytalnych dla pracowników zostały wykazane w takiej samej kwocie zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności i dotyczą planów emerytalnych o zdefiniowanych świadczeniach, zgodnie z przepisami kodeksu pracy.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Dla celów wypłacalności Towarzystwa odroczone podatki dochodowe w odniesieniu do aktywów i zobowiązań, ujęte zostały na podstawie różnicy pomiędzy wartościami przypisanymi aktywom i zobowiązaniom ujmowanym i wycenianym zgodnie z wymogami Wyplacalność II, a wartościami przypisanymi aktywom i zobowiązaniom ujętym i wycenionym do celów podatkowych.

Dla celów rachunkowości rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego różni się od wartości ujętej dla celów wypłacalności z powodu innych metod wyceny poszczególnych aktywów i pasywów, które dotyczą w szczególności:

- odroczonego kosztów akwizycji,
- rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- zobowiązań warunkowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Towarzystwo nie rozpoznaje odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do wyceny jednostek powiązanych.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych)

Zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności zobowiązania z tytułu ubezpieczeń (w tym wobec ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych) są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności zobowiązania z tytułu reasekuracji są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Zarówno dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji) są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Na saldo pozostałych zobowiązań (niewykazanych w innych pozycjach) w bilansie ekonomicznym składają się zarachowane prowizje (rezerwa na premie odroczone), rozliczenia międzyokresowe bierne oraz naliczenia z tytułu planów opcyjnych. Dla celów wypłacalności, w porównaniu z bilansem sporządzonym dla celów rachunkowości, eliminowane są zobowiązania związane z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, Funduszem Prewencyjnym oraz przychody przyszłych okresów.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo, dla celów rachunkowości, jak i wypłacalności, stosuje notowane ceny rynkowe z aktywnych rynków. Jeżeli kryteria aktywnego rynku określone w Międzynarodowym Standardzie Sprawozdawczości Finansowej 13 nie są spełnione, Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny. W takim wypadku wykorzystywane są:

- ceny notowane dla identycznych lub podobnych aktywów i zobowiązań na rynkach nieaktywnych;
- obserwowalne dane używane do wyceny, inne niż ceny notowane, dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązań, w tym stopy procentowe i krzywe rentowności obserwowalne dla powszechnie notowanych okresów, implikowane zmienności i spready kredytowe;
- potwierdzone rynkowo dane używane do wyceny, które nie są bezpośrednio obserwowalne, ale opierają się na obserwowalnych danych rynkowych lub są poparte takimi danymi.

Jeżeli odpowiednie obserwowalne dane używane do wyceny nie są dostępne, w tym w sytuacji, gdy w dniu wyceny nie występuje aktywność rynkowa dotycząca danego składnika aktywów lub zobowiązań albo aktywność ta jest niewielka, Towarzystwo używa do wyceny nieobserwowalne dane, uwzględniając założenia, które uczestnicy rynku wykorzystaliby przy wycenie składnika aktywów lub zobowiązań, w tym założenia dotyczące ryzyka.

E Zarządzanie kapitałem

E.1 Środki własne

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

E Zarządzanie kapitałem

E.1 Środki własne

Środki własne Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównawczym prezentują się jak poniżej:

Podstawowe środki własne	Kategoria 1 - nieograniczona	
	2017	2016
Kapitał zakładowy	74 288	74 288
Rezerwa uzgodnieniowa	4 567 955	3 872 045
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	4 642 242	3 946 332
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR*	4 642 242	3 946 332
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR*	4 642 242	3 946 332
SCR	1 878 521	1 771 484
MCR	469 630	442 871
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	247%	223%
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	988%	891%

* Kwota dopuszczonych środków = Kwota dostępnych środków

Wartości za 2016 uwzględniają pomniejszenie środków własnych o przewidywaną dywidendę do wypłaty w kwocie 674 452 tys. zł.

Poniżej przedstawione jest uzgodnienie podstawowych środków własnych ogółem po odliczeniach:

	2017	2016
Aktywa razem według Wyplacalność II	15 978 304	15 189 944
Zobowiązania razem według Wyplacalność II	11 274 125	10 511 259
Podatek od aktywów	61 937	57 902
Przewidywane dywidendy		674 452
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	4 642 242	3 946 332

Celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie środków własnych wystarczających na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności z odpowiednią nadwyżką oraz maksymalizacja stopy zwrotu przy zachowaniu ograniczeń wynikających z apetytu na ryzyko. Środki własne powinny być odpowiedniej jakości, aby spełniać wymogi kwalifikacyjne z art. 82 Aktu Delegowanego. Towarzystwo monitoruje w trybie miesięcznym wskaźniki pokrycia środkami własnymi wymogów SCR oraz MCR.

W ramach zarządzania kapitałem Aviva TUNŻ przygotowuje na bieżąco prognozy wypłacalności oraz dokonuje przeglądu struktury środków własnych oraz przyszłych wymogów.

Plan kapitałowy, który stanowi podstawę ORSA, zawiera trzy lata projekcji wymogów.

2017	Kapitał zakładowy	Rezerwa uzgodnieniowa			Razem
		Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	
Bilans otwarcia (1 stycznia 2017 r.)	74 288	4 678 686	-732 354	-74 288	3 946 332
Wypłata dywidendy	-	-674 452	674 452	-	0
Aktualizacja podatku bankowego	-	-	-4 035	-	-4 035
Wynik finansowy netto	-	569 579	-	-	569 579
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	-	15 874	-	-	15 874
Zmiana wyceny JP zgodnie z wymogami SII	-	26 702	-	-	26 702
Zmiana wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	108 571	-	-	108 571
Zmiana aktywowanych kosztów akwizycji netto	-	-19 301	-	-	-19 301
Inne	-	-1 480	-	-	-1 480
Bilans zamknięcia (31 grudnia 2017 r.)	74 288	4 704 179	-61 937	-74 288	4 642 242

2016	Kapitał zakładowy	Rezerwa uzgodnieniowa			Razem
		Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	
Bilans otwarcia (1 stycznia 2016 r.)	74 288	4 848 847	-846 736	-74 288	4 002 111
Wypłata dywidendy	-	-795 690	795 690	-	0
Przewidywana dywidenda do wypłaty	-	-	-674 452	-	-674 452
Aktualizacja podatku bankowego	-	-	-6 856	-	-6 856
Wynik finansowy netto	-	524 452	-	-	524 452
Zmiana kapitału z aktualizacji wyceny	-	13 616	-	-	13 616
Zmiana wyceny JP zgodnie z wymogami SII	-	57 553	-	-	57 553
Zmiana wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	39 695	-	-	39 695
Zmiana aktywowanych kosztów akwizycji netto	-	-16 753	-	-	-16 753
Inne	-	6 966	-	-	6 966
Bilans zamknięcia (31 grudnia 2016 r.)	74 288	4 678 686	-732 354	-74 288	3 946 332

Środki własne zaklasyfikowane są do kategorii 1 środków własnych, nie są podporządkowane i nie mają ograniczonego czasu trwania. Rezerwa uzgodnieniowa na dzień bilansowy równa jest nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami ogółem pomniejszonej o kapitał zakładowy oraz wartość przewidywanych obciążeń związanych z podatkiem od niektórych instytucji finansowych w wysokości 0,4392% aktywów w skali roku oraz przewidywanych dywidend. Aviva TUŃZ nie posiada środków własnych zaklasyfikowanych do kategorii 2 oraz kategorii 3.

Do dnia sporządzenia raportu SFCR nie podjęto decyzji o propozycji podziału zysku netto wypracowanego przez Towarzystwo za 2017 rok. W przypadku decyzji o wypłacie dywidendy w wysokości równej zyskowi netto osiągniętemu w 2017 roku, środki własne Towarzystwa na 31 grudnia 2017 roku byłyby na poziomie 4 072 664 tys.

zł wobec kapitałowego wymogu wypłacalności w wysokości 1 878 521 tys. zł oraz minimalnego wymogu kapitałowego w wysokości 469 630 tys. zł, co odpowiadałoby wskaźnikom pokrycia: SCR na poziomie 217 %, MCR na poziomie 867 %.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 1 878 521 tys. zł, a minimalny wymóg kapitałowy 469 630 tys. zł.

Do wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje formułę standardową, bez używania metod uproszczonych, której elementy prezentują się jak niżej:

	Kapitałowy wymóg wypłacalności netto	
	2017	2016
Ryzyko rynkowe	784 070	714 279
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	14 929	9 321
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	1 687 440	1 630 017
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	498 684	442 497
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	-	-
Dywersyfikacja	-746 577	-680 258
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	-	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	2 238 545	2 115 855
Ryzyko operacyjne	51 203	46 908
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	-411 227	-391 279
Kapitałowy wymóg wypłacalności	1 878 521	1 771 484

Do wyliczania minimalnego wymogu kapitałowego towarzystwo wykorzystuje komponenty formuły liniowej:

	2017		2016	
	Najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)	Najlepsze oszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	41 732	218 491	39 967	195 911
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	2 199 460	-	2 205 625	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	334 271	-	374 011	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	7 323 345	-	6 690 528	-
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	-	-	-	-
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	-	63 479 804	-	64 617 143

Ostateczna kwota kapitałowego wymogu wypłacalności podlega ocenie nadzorcy Komisji Nadzoru Finansowego.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Towarzystwo nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego do kalkulacji wymogów kapitałowych.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Towarzystwo nie identyfikuje niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności.

F Informacje dodatkowe na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres porównawczy

- S.02.01.02** Bilans
- S.05.01.02** Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
- S.05.02.01** Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju
- S.12.01.02** Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
- S.17.01.02** Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
- S.19.01.21** Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych
- S.22.01.21** Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych
- S.23.01.01** Środki własne
- S.25.01.21** Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
- S.28.01.01** Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.02.01.02 Bilans Aktywa na dzień 31 grudnia 2017 roku
**Wartość bilansowa
wg Wypłacalność II**

C0010

Aktywa		
Wartość firmy	R0010	
Aktywowane koszty akwizycji	R0020	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	-
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwale) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 381
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	5 836 090
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	-
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	892 058
Akcje i udziały	R0100	-
Akcje i udziały – notowane	R0110	-
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	-
Dłużne papiery wartościowe	R0130	3 486 981
Obligacje państwowe	R0140	3 146 714
Obligacje korporacyjne	R0150	340 267
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	-
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	1 417 345
Instrumenty pochodne	R0190	-
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	39 705
Pozostałe lokaty	R0210	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	10 057 861
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	-
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	-
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	2 711
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	1 668
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	-
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	1 668
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	615
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	-
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	615
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	427
Depozyty u cedentów	R0350	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	40 253
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	9 638
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	4 896
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	24 943
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	533
Aktywa ogółem	R0500	15 978 304

S.02.01.02 Bilans Pasywa na dzień 31 grudnia 2017 roku

Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	48 219
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-
Najlepsze oszacowanie	R0540	-
Margines ryzyka	R0550	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	48 219
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-
Najlepsze oszacowanie	R0580	43 401
Margines ryzyka	R0590	4 819
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	2 066 276
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-728 737
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	-
Najlepsze oszacowanie	R0630	-901 857
Margines ryzyka	R0640	173 119
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	2 795 014
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	-
Najlepsze oszacowanie	R0670	2 608 901
Margines ryzyka	R0680	186 112
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	7 831 342
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	-
Najlepsze oszacowanie	R0710	7 323 773
Margines ryzyka	R0720	507 570
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	-
Zobowiązania warunkowe	R0740	18 304
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	25 964
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	1 150
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	1 167 803
Instrumenty pochodne	R0790	-
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	-
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	60 416
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	9 329
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	17 167
Zobowiązania podporządkowane	R0850	-
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	-
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	28 153
Zobowiązania ogółem	R0900	11 274 125
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	4 704 179

S.02.01.02 Bilans Aktywa na dzień 31 grudnia 2016 roku
**Wartość bilansowa
wg Wyplacalność II**

C0010

Aktywa		
Wartość firmy	R0010	
Aktywowane koszty akwizycji	R0020	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	-
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	-
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 589
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	5 787 596
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	-
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	789 538
Akcje i udziały	R0100	-
Akcje i udziały – notowane	R0110	-
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	-
Dłużne papiery wartościowe	R0130	3 519 228
Obligacje państwowe	R0140	3 188 176
Obligacje korporacyjne	R0150	331 051
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	-
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	-
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	1 303 936
Instrumenty pochodne	R0190	-
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	174 894
Pozostałe lokaty	R0210	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	9 273 122
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	-
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	-
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	-
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	-
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	3 936
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	999
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	-
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	999
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	2 535
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	831
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	1 704
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	401
Depozyty u cedentów	R0350	-
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	40 294
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	7 495
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	41 398
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	-
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone	R0400	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	33 723
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	792
Aktywa ogółem	R0500	15 189 944

S.02.01.02 Bilans Pasywa na dzień 31 grudnia 2016 roku

Zobowiązania		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	45 741
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	-
Najlepsze oszacowanie	R0540	-
Margines ryzyka	R0550	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	45 741
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	-
Najlepsze oszacowanie	R0580	40 966
Margines ryzyka	R0590	4 775
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	2 179 496
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-641 375
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	-
Najlepsze oszacowanie	R0630	-789 173
Margines ryzyka	R0640	147 797
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	2 820 871
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	-
Najlepsze oszacowanie	R0670	2 636 098
Margines ryzyka	R0680	184 774
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	7 154 508
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	-
Najlepsze oszacowanie	R0710	6 690 929
Margines ryzyka	R0720	463 579
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	-
Zobowiązania warunkowe	R0740	19 256
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	8 153
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	615
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	-
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	998 896
Instrumenty pochodne	R0790	-
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	-
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	58 018
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	6 940
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	18 919
Zobowiązania podporządkowane	R0850	-
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	-
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	-
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	20 714
Zobowiązania ogółem	R0900	10 511 259
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	4 678 686

S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (1/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Linie biznesowe odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna)											Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe		Ubezpieczenia majątkowe
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Składki przypisane																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	-	226 469	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	226 469
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Udział zakładu reasekuracji	R0140	-	7 979	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 979
Netto	R0200	-	218 491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	218 492
Składki zarobione																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	-	226 469	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	226 469
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0240	-	7 979	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 979
Netto	R0300	-	218 491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	218 490
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	-	78 754	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78 754
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0340	-	5 039	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 039
Netto	R0400	-	73 715	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73 715
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	-	-805	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-805
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-	-26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-26
Netto	R0500	-	-779	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-779
Koszty poniesione	R0550	-	57 203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57 203
Koszty administracyjne																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0610	-	14 447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14 447
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0620	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0700	-	14 447	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14 447
Koszty działalności lokacyjnej																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0710	-	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0720	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0730	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0740	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0800	-	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115
Koszty likwidacji szkód																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0810	-	2 614	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 614
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0820	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0830	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0840	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0900	-	2 614	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 614
Koszty akwizycji																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0910	-	38 816	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38 816
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0920	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0930	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0940	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1000	-	38 816	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38 816
Koszty ogólne																			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R1010	-	1 211	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 211
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R1020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R1030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Udział zakładu reasekuracji	R1040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1100	-	1 211	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 211
Pozostałe koszty	R1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
Koszty ogółem	R1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57 226

S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (2/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane										
Brutto	R1410	198 381	273 605	1 049 574	131 312	-	-	-	0	1 652 872
Udział zakładu reasekuracji	R1420	37	-	2 047	2 232	-	-	-	-	4 317
Netto	R1500	198 344	273 605	1 047 527	129 080	-	-	-	0	1 648 555
Składki zarobione										
Brutto	R1510	198 381	273 605	1 049 574	131 312	-	-	-	0	1 652 872
Udział zakładu reasekuracji	R1520	37	-	2 047	2 232	-	-	-	-	4 317
Netto	R1600	198 344	273 605	1 047 527	129 080	-	-	-	0	1 648 555
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	53 449	283 586	928 725	55 033	-	-	-	-	1 320 794
Udział zakładu reasekuracji	R1620	80	-	669	195	-	-	-	-	944
Netto	R1700	53 369	283 586	928 056	54 839	-	-	-	-	1 319 850
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	-2 048	68 077	-783 845	-18 647	-	-	-	-	-736 463
Udział zakładu reasekuracji	R1720	31	-	-9	108	-	-	-	-	130
Netto	R1800	-2 079	68 077	-783 836	-18 755	-	-	-	-	-736 593
Koszty poniesione	R1900	52 797	52 322	200 713	36 249	-	-	-	1	342 081
Koszty administracyjne										
Brutto	R1910	11 132	16 265	62 392	7 626	-	-	-	-	97 416
Udział zakładu reasekuracji	R1920	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2000	11 132	16 265	62 392	7 626	-	-	-	-	97 416
Koszty działalności lokacyjnej										
Brutto	R2010	160	2 348	9 006	319	-	-	-	-	11 832
Udział zakładu reasekuracji	R2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2100	160	2 348	9 006	319	-	-	-	-	11 832

Koszty likwidacji szkód										
Brutto	R2110	645	771	2 959	1 133	-	-	-	-	5 508
Udział zakładu reasekuracyjnego	R2120	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2200	645	771	2 959	1 133	-	-	-	-	5 508
Koszty akwizycji										
Brutto	R2210	39 926	31 576	121 127	26 532	-	-	-	1	219 161
Udział zakładu reasekuracyjnego	R2220	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2300	39 926	31 576	121 127	26 532	-	-	-	1	219 161
Koszty ogólne										
Brutto	R2310	933	1 363	5 229	639	-	-	-	-	8 164
Udział zakładu reasekuracyjnego	R2320	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2400	933	1 363	5 229	639	-	-	-	-	8 164
Pozostałe koszty	R2500	-	-	-	-	-	-	-	-	2 633
Koszty ogółem	R2600	-	-	-	-	-	-	-	-	344 715
Całkowita kwota wykupów	R2700	-	256 674	843 909	681	-	-	-	-	1 101 265

S.05.02.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (1/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010							
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Składki przypisane								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	226 469	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	2	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0140	7 979	-	-	-	-	-	-
Netto	R0200	218 492	-	-	-	-	-	-
Składki zarobione								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	226 469	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	0	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0240	7 979	-	-	-	-	-	-
Netto	R0300	218 491	-	-	-	-	-	-
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	78 754	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	0	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0340	5 039	-	-	-	-	-	-
Netto	R0400	73 715	-	-	-	-	-	-
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	-805	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	0	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-26	-	-	-	-	-	-
Netto	R0500	-779	-	-	-	-	-	-
Koszty poniesione	R0550	57 203	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty	R1200	-	-	-	-	-	-	-
Koszty ogółem	R1300	-	-	-	-	-	-	-

S.05.02.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (2/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R1400								
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410	1 652 872	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1420	4 317	-	-	-	-	-	-
Netto	R1500	1 648 555	-	-	-	-	-	-
Składki zarobione								
Brutto	R1510	1 652 872	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1520	4 317	-	-	-	-	-	-
Netto	R1600	1 648 555	-	-	-	-	-	-
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	1 320 794	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1620	944	-	-	-	-	-	-
Netto	R1700	1 319 850	-	-	-	-	-	-
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	-736 463	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1720	130	-	-	-	-	-	-
Netto	R1800	-736 593	-	-	-	-	-	-
Koszty poniesione	R1900	342 081	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty	R2500	-	-	-	-	-	-	-
Koszty ogółem	R2600	-	-	-	-	-	-	-

S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (1/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpśrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna)										Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna					Ogółem	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracowników	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe		Ubezpieczenia majątkowe
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Składki przypisane																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	-	203 305	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	203 305
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Udział zakładu reasekuracji	R0140	-	7 394	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 394
Netto	R0200	-	195 911	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	195 913
Składki zarobione																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	-	203 305	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	203 305
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Udział zakładu reasekuracji	R0240	-	7 394	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 394
Netto	R0300	-	195 911	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	195 913
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	-	75 735	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75 735
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-44	-	-	-	-44
Udział zakładu reasekuracji	R0340	-	8 495	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 495
Netto	R0400	-	67 240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-44	-	-	-	67 196
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	-	973	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	973
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0440	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20

Netto	R0500	-	953	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	953
Koszty poniesione	R0550	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty administracyjne																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0610	-	12 002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 002
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0620	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0630	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0640	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0700	-	12 002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 002
Koszty działalności lokacyjnej																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0710	-	136	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	136
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0720	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0730	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0740	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0800	-	136	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	136
Koszty likwidacji szkód																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0810	-	2 291	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 291
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0820	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0830	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0840	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R0900	-	2 291	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 291
Koszty akwizycji																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0910	-	44 806	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44 806
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0920	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0930	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0940	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1000	-	44 806	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44 806
Koszty ogólne																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R1010	-	691	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	691
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R1020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R1030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R1100	-	691	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	691
Pozostałe koszty	R1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 550
Koszty ogółem	R1300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61 477

S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (2/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane										
Brutto	R1410	185 072	283 749	1 134 151	127 886	-	-	-	0	1 730 858
Udział zakładu reasekuracji	R1420	67	-	1 830	2 371	-	-	-	-	4 269
Netto	R1500	185 005	283 749	1 132 320	125 515	-	-	-	0	1 726 590
Składki zarobione										
Brutto	R1510	185 072	283 749	1 134 151	127 886	-	-	-	0	1 730 858
Udział zakładu reasekuracji	R1520	67	-	1 830	2 371	-	-	-	-	4 269
Netto	R1600	185 005	283 749	1 132 320	125 515	-	-	-	0	1 726 590
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	53 072	295 024	926 750	55 265	-	-	-	-40	1 330 070
Udział zakładu reasekuracji	R1620	-	-	645	2 006	-	-	-	-	2 651
Netto	R1700	53 072	295 024	926 104	53 259	-	-	-	-40	1 327 419
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	1 186	-90 347	392 199	17 442	-	-	-	-	320 480
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-7	-	8	-16	-	-	-	-	-15
Netto	R1800	1 193	-90 347	392 191	17 458	-	-	-	-	320 496
Koszty poniesione	R1900	43 383	54 629	186 520	27 890	-	-	-	28	312 449
Koszty administracyjne										
Brutto	R1910	8 473	13 606	52 267	6 398	-	-	-	-	80 744
Udział zakładu reasekuracji	R1920	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2000	8 473	13 606	52 267	6 398	-	-	-	-	80 744
Koszty działalności lokacyjnej										
Brutto	R2010	184	1 662	9 000	348	-	-	-	0	11 194

Udział zakładu reasekuracji	R2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2100	184	1 662	9 000	348	-	-	-	0	11 194
Koszty likwidacji szkód										
Brutto	R2110	807	1 200	2 641	1 243	-	-	-	-	5 890
Udział zakładu reasekuracji	R2120	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2200	807	1 200	2 641	1 243	-	-	-	-	5 890
Koszty akwizycji										
Brutto	R2210	33 290	37 196	118 759	19 466	-	-	-	28	208 739
Udział zakładu reasekuracji	R2220	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2300	33 290	37 196	118 759	19 466	-	-	-	28	208 739
Koszty ogólne										
Brutto	R2310	629	964	3 854	435	-	-	-	-	5 882
Udział zakładu reasekuracji	R2320	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	R2400	629	964	3 854	435	-	-	-	-	5 882
Pozostałe koszty	R2500	-	-	-	-	-	-	-	-	3 483
Koszty ogółem	R2600	-	-	-	-	-	-	-	-	315 933
Całkowita kwota wykupów	R2700	-	233 132	867 948	326	-	-	-	-	1 101 407

S.05.02.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (1/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010							
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Składki przypisane								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	203 305	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	2	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0140	7 394	-	-	-	-	-	-
Netto	R0200	195 913	-	-	-	-	-	-
Składki zarobione								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	203 305	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	2	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0240	7 394	-	-	-	-	-	-
Netto	R0300	195 913	-	-	-	-	-	-
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	75 735	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	-44	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0340	8 495	-	-	-	-	-	-
Netto	R0400	67 196	-	-	-	-	-	-
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	973	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	-	-	-	-	-	-
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	0	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R0440	20	-	-	-	-	-	-
Netto	R0500	953	-	-	-	-	-	-
Koszty poniesione	R0550	59 926	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty	R1200	-	-	-	-	-	-	-
Koszty ogółem	R1300	-	-	-	-	-	-	-

S.05.02.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (2/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410	1 730 858	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1420	4 269	-	-	-	-	-	-
Netto	R1500	1 726 590	-	-	-	-	-	-
Składki zarobione								
Brutto	R1510	1 730 858	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1520	4 269	-	-	-	-	-	-
Netto	R1600	1 726 590	-	-	-	-	-	-
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	1 330 070	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1620	2 651	-	-	-	-	-	-
Netto	R1700	1 327 419	-	-	-	-	-	-
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	320 480	-	-	-	-	-	-
Udział zakładu reasekuracji	R1720	-15	-	-	-	-	-	-
Netto	R1800	320 496	-	-	-	-	-	-
Koszty poniesione	R1900	312 449	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty	R2500	-	-	-	-	-	-	-
Koszty ogółem	R2600	-	-	-	-	-	-	-

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (1/4) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka					
Najlepsze oszacowanie					
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	2 533 900	-	-	7 323 773
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	169	-	-	427
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	2 533 730	-	-	7 323 345
Margines ryzyka	R0100	169 379	507 570	-	-
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	2 703 278	7 831 342	-	-

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (2/4) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0060	Umowy bez opcji i gwarancji C0070	Umowy z opcjami i gwarancjami C0080			
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-	-49 094	124 095	-	-	9 932 674
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-	92	354	-	-	1 043
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-	-49 185	123 741	-	-	9 931 631
Margines ryzyka	R0100	16 734	-	-	-	-	693 682
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	91 735	-	-	-	-	10 626 356

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (3/4) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)		
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami
		C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka				
Najlepsze oszacowanie				
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-	-901 857	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-	-	-
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-	-901 857	-
Margines ryzyka	R0100	173 119	-	-
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych				
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-728 737	-	-

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (4/4) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka				
Najlepsze oszacowanie				
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-	-	-901 857
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-	-	-
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-	-	-901 857
Margines ryzyka	R0100	-	-	173 119
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych				
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-	-	-728 737

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (1/4) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			
		Ubezpieczenia udziałem w zyskach		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami
		C0020	C0030	C0040	C0050
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka					
Najlepsze oszacowanie					
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	2 579 813	-	-	6 690 929
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	177	-	-	401
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	2 579 636	-	-	6 690 528
Margines ryzyka	R0100	168 675	463 579	-	-
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	2 748 487	7 154 508	-	-

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (2/4) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Pozostałe ubezpieczenia na życie		
			Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami
		C0060	C0070	C0080
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka				
Najlepsze oszacowanie				
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-	-46 812	103 097
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-	1 105	423
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-	-47 916	102 674
Margines ryzyka	R0100	16 099	-	-
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych				
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	72 384	-	-

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (3/4) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		C0090	C0100	C0150
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka				
Najlepsze oszacowanie				
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-	-	9 327 027
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-	-	2 106
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-	-	9 324 921
Margines ryzyka	R0100	-	-	648 353
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych				
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-	-	9 975 380

S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (4/4) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		Umowy bez opcji gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-	-789 173	-	-	-	-789 173
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-	831	-	-	-	831
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-	-790 004	-	-	-	-790 004
Margines ryzyka	R0100	147 797	-	-	-	-	147 797
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieceniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0110	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0120	-	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0130	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ogółem	R0200	-641 375	-	-	-	-	-641 375

S.17.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (1/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna											
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracowników	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka													
Najlepsze oszacowanie													
Rezerwy składek													
Brutto	R0060	-	-9 980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-	189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	-	-10 169	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia													
Brutto	R0160	-	53 380	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	-	1 479	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	-	51 901	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	-	43 401	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	-	41 732	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0280	-	4 819	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieceniowych													
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – Ogółem													
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – Ogółem	R0320	-	48 219	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	-	1 668	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	-	46 551	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

S.17.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (2/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0140	C0150	C0160	C0170	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania marginesu ryzyka						
Najlepsze oszacowanie						
Rezerwy składek						
Brutto	R0060	-	-	-	-	-9 980
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-	-	-	-	189
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	-	-	-	-	-10 169
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R0160	-	-	-	-	53 380
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	-	-	-	-	1 479
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania świadczenia	R0250	-	-	-	-	51 901
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	-	-	-	-	43 401
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	-	-	-	-	41 732
Margines ryzyka	R0280	-	-	-	-	4 819
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0300	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0310	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem						
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	-	-	-	-	48 219
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	-	-	-	-	1 668
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	-	-	-	-	46 551

S.17.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (1/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna / Direct business and accepted proportional reinsurance					
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Rezerwy składek							
Brutto	R0060	-	-7 861	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-	59	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	-	-7 920	-	-	-	-
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia							
Brutto	R0160	-	48 827	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	-	941	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	-	47 887	-	-	-	-
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	-	40 966	-	-	-	-
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	-	39 967	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0280	-	4 775	-	-	-	-
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieceniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0290	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0300	-	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0310	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ogółem							
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – Ogółem	R0320	-	45 741	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	-	999	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	-	44 741	-	-	-	-

S.17.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (2/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna						Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych, transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka												
Najlepsze oszacowanie												
Rezerwy składek												
Brutto	R0060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-7 861
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-7 920
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia												
Brutto	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48 827
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	941
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47 887
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40 966
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39 967
Margines ryzyka	R0280	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 775
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych												
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Najlepsze oszacowanie	R0300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Margines ryzyka	R0310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem												
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45 741
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	999
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44 741

S.19.01.21 Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (1/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

Rok szkody/rok zawarcia umowy

Z0010	Rok szkody

 Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)
 (wartość bezwzględna)

Rok	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10&+
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Wcześniejsze lata	R0100										8
N-9	R0160	26 344	10 742	1 253	401	48	33	32	40	-	14
N-8	R0170	30 054	11 694	1 207	456	63	22	106	95	8	
N-7	R0180	36 395	13 143	1 276	858	504	2	22	6		
N-6	R0190	34 592	12 216	1 949	430	145	39	110			
N-5	R0200	36 442	14 786	1 884	599	210	184				
N-4	R0210	38 473	14 491	2 202	1 467	65					
N-3	R0220	42 141	16 202	2 648	1 105						
N-2	R0230	43 982	21 475	3 037							
N-1	R0240	48 351	19 571								
N	R0250	52 203									

Ogółem

W bieżącym roku

C0170	
R0100	3
R0160	14
R0170	8
R0180	6
R0190	110
R0200	184
R0210	65
R0220	1 105
R0230	3 037
R0240	19 571
R0250	52 203
R0260	76 304

Suma lat (skumulowana)

C0180	
	156 324
	38 906
	43 706
	52 205
	49 481
	54 105
	56 698
	62 096
	68 494
	67 922
	52 203
	702 139

S.19.01.21 Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (2/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (wartość bezwzględna)

Rok	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10&+
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Wcześniejsze lata	R0100										130
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	133	98
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	129	82	
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	316	221		
N-6	R0190	0	0	0	0	0	778	405			
N-5	R0200	0	0	0	0	1 602	1 263				
N-4	R0210	0	0	0	3 832	3 178					
N-3	R0220	0	0	4 009	2 734						
N-2	R0230	0	9 155	3 899							
N-1	R0240	30 686	8 900								
N	R0250	33 258									

Koniec roku (dane zdyskontowane)

C0360	
R0100	125
R0160	95
R0170	77
R0180	213
R0190	394
R0200	1 245
R0210	3 149
R0220	2 686
R0230	3 817
R0240	8 740
R0250	32 846
R0260	53 387

Ogółem

S.19.01.21 Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (1/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

Rok szkody/rok zawarcia umowy

Z0020	Rok szkody

Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)
(wartość bezwzględna)

Rok		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10&+
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Wcześniejsze lata	R0100											5
N-9	R0160	27 293	10 127	1 079	371	42	17	4	2	-	-	
N-8	R0170	26 344	10 742	1 253	401	48	33	32	40	-		
N-7	R0180	30 054	11 694	1 207	456	63	22	106	95			
N-6	R0190	36 395	13 143	1 276	858	504	2	22				
N-5	R0200	34 592	12 216	1 949	430	145	39					
N-4	R0210	36 442	14 786	1 884	599	210						
N-3	R0220	38 473	14 491	2 202	1 467							
N-2	R0230	42 141	16 202	2 648								
N-1	R0240	43 982	21 475									
N	R0250	48 351										

Ogółem

W bieżącym roku

C0170	
R0100	2
R0160	0
R0170	0
R0180	95
R0190	22
R0200	39
R0210	210
R0220	1 467
R0230	2 648
R0240	21 475
R0250	48 351
R0260	74 309

Suma lat (skumulowana)

C0180	
	130 878
	38 935
	38 893
	43 697
	52 199
	49 371
	53 921
	56 633
	60 991
	65 457
	48 351
	639 327

5.19.01.21 Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (2/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

Niezdykontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto
(wartość bezwzględna)

Rok	C											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10&+	
Wcześniejsze lata	R0100											159
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	133		
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	0	129			
N-6	R0190	0	0	0	0	0	0	316				
N-5	R0200	0	0	0	0	0	778					
N-4	R0210	0	0	0	0	1 602						
N-3	R0220	0	0	0	3 832							
N-2	R0230	0	0	4 009								
N-1	R0240	0	9 155									
N	R0250	30 686										

Koniec roku (dane zdyskontowane)

C0360	
R0100	147
R0160	50
R0170	123
R0180	116
R0190	297
R0200	737
R0210	1 538
R0220	3 727
R0230	3 822
R0240	8 784
R0250	29 487
R0260	48 827

Ogółem

S.22.01.21 Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Kwota wraz ze środkami w zakresie gwarancji długoterminowych i środkami przejściowymi	Wpływ środka przejściowego dotyczącego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	Wpływ środka przejściowego dotyczącego stóp procentowych	Wpływ korekty z tytułu zmiany przyjętej jako zero	Wpływ korekty dopasowującej przyjętej jako zero
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0010	9 945 838	-	-	-	-
Podstawowe środki własne	R0020	4 642 242	-	-	-	-
Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	R0050	4 642 242	-	-	-	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0090	1 878 521	-	-	-	-
Dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności	R0100	4 642 242	-	-	-	-
Minimalny wymóg kapitałowy	R0110	469 630	-	-	-	-

S.22.01.21 Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Kwota wraz ze środkami w zakresie gwarancji długoterminowych i środkami przejściowymi	Wpływ środka przejściowego dotyczącego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	Wpływ środka przejściowego dotyczącego stóp procentowych	Wpływ korekty z tytułu zmiany przyjętej jako zero	Wpływ korekty dopasowującej przyjętej jako zero
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0010	9 379 745	-	-	-	-
Podstawowe środki własne	R0020	3 946 332	-	-	-	-
Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	R0050	3 946 332	-	-	-	-
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0090	1 771 484	-	-	-	-
Dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności	R0100	3 946 332	-	-	-	-
Minimalny wymóg kapitałowy	R0110	442 871	-	-	-	-

S.23.01.01 Środki własne (1/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	74 288	74 288	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	-	-	-	-	-
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	-	-	-	-	-
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	-	-	-	-	-
Fundusze nadwyżkowe	R0070	-	-	-	-	-
Akcje uprzywilejowane	R0090	-	-	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	-	-	-	-	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	4 567 955	4 567 955	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	R0140	-	-	-	-	-
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	-	-	-	-	-
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	-	-	-	-	-
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, których nie uwzględnia się w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	-	-	-	-	-
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	-	-	-	-	-
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	4 642 242	4 642 242	-	-	-
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	-	-	-	-	-
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	-	-	-	-	-
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	-	-	-	-	-
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	-	-	-	-	-
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	-	-	-	-	-
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	-	-	-	-	-
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	-	-	-	-	-
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	-	-	-	-	-

Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	-	-	-	-	-
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	-	-	-	-	-
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	4 642 242	4 642 242	-	-	-
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	4 642 242	4 642 242	-	-	-
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	4 642 242	4 642 242	-	-	-
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	4 642 242	4 642 242	-	-	-
SCR	R0580	1 878 521	-	-	-	-
MCR	R0600	469 630	-	-	-	-
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	247%	-	-	-	-
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	988%	-	-	-	-

S.23.01.01 Środki własne (2/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	4 704 179
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	61 937
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	74 288
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	4 567 955
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	2 463 155
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	24 056
Ogółem oczekiwane zyski z przyszłych składek	R0790	2 487 210

S.23.01.01 Środki własne (1/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	74 288	74 288	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	-	-	-	-	-
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	-	-	-	-	-
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	-	-	-	-	-
Fundusze nadwyżkowe	R0070	-	-	-	-	-
Akcje uprzywilejowane	R0090	-	-	-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	-	-	-	-	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	3 872 045	3 872 045	-	-	-
Zobowiązania podporządkowane	R0140	-	-	-	-	-
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	-	-	-	-	-
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	-	-	-	-	-
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, których nie uwzględnia się w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	-	-	-	-	-
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	-	-	-	-	-
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	3 946 332	3 946 332	-	-	-
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	-	-	-	-	-
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	-	-	-	-	-
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	-	-	-	-	-
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	-	-	-	-	-
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	-	-	-	-	-
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	-	-	-	-	-
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	-	-	-	-	-
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	-	-	-	-	-

Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	-	-	-	-	-
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	-	-	-	-	-
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	3 946 332	3 946 332	-	-	-
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	3 946 332	3 946 332	-	-	-
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	3 946 332	3 946 332	-	-	-
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	3 946 332	3 946 332	-	-	-
SCR	R0580	1 771 484	-	-	-	-
MCR	R0600	442 871	-	-	-	-
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	223%	-	-	-	-
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	891%	-	-	-	-

S.23.01.01 Środki własne (2/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	4 678 686
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	732 354
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	74 288
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	3 872 045
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	2 253 324
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	24 437
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	2 277 761

S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową na dzień 31 grudnia 2017 roku

		Kapitałowy wymóg wypłacalności netto	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Przypisanie z dostosowań wynikających z RFF i MAP	Artykuł 112
		C0030	C0040	C0050	Z0010
Ryzyko rynkowe	R0010	784 070	784 070	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	14 929	14 929	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	1 687 440	1 687 440	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	498 684	498 684	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	-	-	-	2 – regularne przekazanie informacji
Dywersyfikacja	R0060	-746 577	-746 577		2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	-	-		2 – regularne przekazanie informacji
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	2 238 545	2 238 545		2 – regularne przekazanie informacji

		Wartość	Artykuł 112
		C0120	Z0010
Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności			
Korekta w wyniku agregacji RFF/MAP nSCR	R0120	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko operacyjne	R0130	51 203	2 – regularne przekazanie informacji
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	-	2 – regularne przekazanie informacji
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-411 227	2 – regularne przekazanie informacji
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	-	2 – regularne przekazanie informacji
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	1 878 521	2 – regularne przekazanie informacji
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	-	2 – regularne przekazanie informacji
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	1 878 521	2 – regularne przekazanie informacji
Inne informacje na temat SCR			
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	-	2 – regularne przekazanie informacji
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	-	2 – regularne przekazanie informacji
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	-	2 – regularne przekazanie informacji
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	-	2 – regularne przekazanie informacji
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	-	2 – regularne przekazanie informacji
Metoda stosowana do obliczenia korekty w wyniku agregacji nSCR dla RFF/MAP	R0450	4 – Brak korekty	2 – regularne przekazanie informacji
Przyszłe świadczenia uznaniowe netto	R0460	-	2 – regularne przekazanie informacji

S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową na dzień 31 grudnia 2016 roku

		Kapitałowy wymóg wypłacalności netto	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Przypisanie dostosowań wynikających z RFF i MAP	Artykuł 112
		C0030	C0040	C0050	Z0010
Ryzyko rynkowe	R0010	714 279	714 279	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	9 321	9 321	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	1 630 017	1 630 017	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	442 497	442 497	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	-	-	-	2 – regularne przekazanie informacji
Dywersyfikacja	R0060	-680 258	-680 258		2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	-	-		2 – regularne przekazanie informacji
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	2 115 855	2 115 855		2 – regularne przekazanie informacji

		Wartość	Artykuł 112
		C0100	Z0010
Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności			
Korekta w wyniku agregacji RFF/MAP nSCR	R0120	-	2 – regularne przekazanie informacji
Ryzyko operacyjne	R0130	46 908	2 – regularne przekazanie informacji
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	-	2 – regularne przekazanie informacji
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-391 279	2 – regularne przekazanie informacji
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	-	2 – regularne przekazanie informacji
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	1 771 484	2 – regularne przekazanie informacji
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	-	2 – regularne przekazanie informacji
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	1 771 484	2 – regularne przekazanie informacji
Inne informacje na temat SCR			
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	-	2 – regularne przekazanie informacji
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	-	2 – regularne przekazanie informacji
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	-	2 – regularne przekazanie informacji
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	-	2 – regularne przekazanie informacji
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	-	2 – regularne przekazanie informacji
Metoda stosowana do obliczenia korekty w wyniku agregacji nSCR dla RFF/MAP	R0450	4 – Brak korekty	2 – regularne przekazanie informacji
Przyszłe świadczenia uznaniowe netto	R0460	-	2 – regularne przekazanie informacji

S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (1/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

		C0010	
MCRNL Wynik	R0010		24 039
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	-	-
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	41 732	218 491
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	-	-
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych reasekuracja proporcjonalna	R0050	-	-
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	-	-
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	-	-
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	-	-
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	-	-
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń reasekuracja proporcjonalna	R0100	-	-
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	-	-
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	-	-
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	-	2
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	-	-

S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (2/2) na dzień 31 grudnia 2017 roku

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040	
MCRNL Wynik	R0200		159 697
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0050	
		Calkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0060	
Zobowiązania tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	2 199 460	-
Zobowiązania tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	334 271	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	7 323 345	-
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	-	-
Calkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250	-	63 479 804

Ogólne obliczenie MCR		C0070	
Liniowy MCR	R0300		183 736
SCR	R0310		1 878 521
Górny próg MCR	R0320		845 335
Dolny próg MCR	R0330		469 630
Łączny MCR	R0340		469 630
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350		15 724
		C0070	
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400		469 630

S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (1/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

		C0010	
MCRNL Wynik	R0010		21 888
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	-	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	39 967	195 911
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	-	-
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	-	-
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	-	-
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	-	-
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	-	-
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	-	-
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	-	-
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	-	-
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	-	-
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	-	-

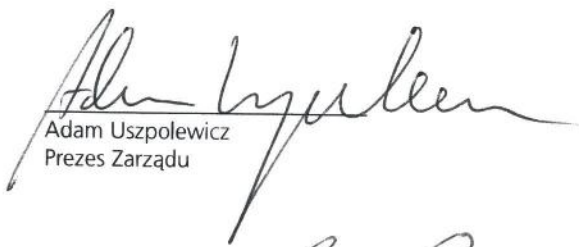

S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (2/2) na dzień 31 grudnia 2016 roku

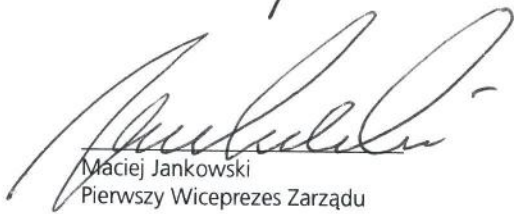
Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040	
MCRNL Wynik	R0200		154 225
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	2 205 625	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	374 011	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu z ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	6 690 528	-
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	-	-
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250	-	64 617 143

		C0070	
Ogólne obliczenie MCR			
Liniowy MCR	R0300		176 113
SCR	R0310		1 771 484
Górny próg MCR	R0320		797 168
Dolny próg MCR	R0330		442 871
Łączny MCR	R0340		442 871
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350		16 009
		C0070	
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400		442 871

Adam Uszpolewicz
Prezes Zarządu

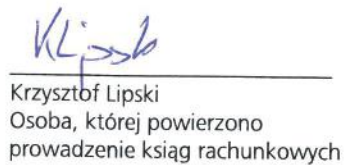
Maciej Jankowski
Pierwszy Wiceprezes Zarządu

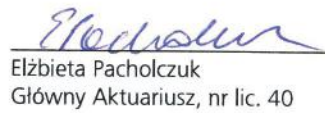
Paweł Pytel
Wiceprezes Zarządu

Piotr Głowski
Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Lipski
Osoba, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

Elżbieta Pacholczuk
Główny Aktuariusz, nr lic. 40

Ewa Jac
Członek Zarządu

Warszawa, 13 kwietnia 2018 roku

Ujawnienie zgodnie z artykułem 288 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej dotyczące danych statystycznych dla postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. poz. 1348, 1830 i 1844), z udziałem tego zakładu ubezpieczeń.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. było stroną 11 postępowań pozasądowych prowadzonych przy Rzeczniku Finansowym na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym.

